

Ludvik Čarni, Milica Kacin, Slavka Kajba, Marija Oblak,
Matija Žgajnar

Kronološki pregled dogodkov v Ljubljani v drugi polovici leta 1942

Seznam glavnih kratic in okrajšav

Arhiv CK ZKS — Arhiv pri Centralnem komiteju ZKS

NOB-C — Arhiv narodnoosvobodilnega boja — civilni

VK — Visoki komisariat.

CCRR — Carabinieri reali.

TMG — Tribunale militare di guerra.

PNF — Partito nazionale fascista.

XI. CA — XI. Corpo d'Armata.

Vsi zgoraj navedeni viri so v Arhivu Inštituta za zgodovino delavskega gibanja (Arhiv IZDG).

Arhiv GO ZB — Arhiv Glavnega odbora Zveze borcev NOV (kartoteke padlih borcev in aktivistov).

Arhiv OO ZB — Arhiv Okrajnega odbora Zveze borcev NOV v Ljubljani (spominsko gradivo).

Šolski arhiv — Šolski arhiv v Državnem arhivu Slovenije.

Zbornik — Zbornik dokumentov in podatkov o narodnoosvobodilni vojni jugoslovanskih narodov.

Službeni list — Službeni list za Ljubljansko pokrajino.

SPor — Slovenski poročevalec, Informacijski vestnik OF.

Spominsko gradivo — Spomini in izjave borcev in aktivistov narodnoosvobodilnega boja, v Arhivu IZDG.

J. Šiška, spomini — Jože Šiška, Nekaj podatkov k borbi Ljubljane 1941—1943, rokopis v Arhivu IZDG.

J. Nedog, spomini — Jože Nedog, Rajon Šiška, rokopis v Arhivu IZDG.

M. Čepe, spomini — Marica Čepe, Spomini na Ljubljano 1941—1943, rokopis v Arhivu IZDG.

M. Čepe, topografija — Marica Čepe, Topografija rajona Bežigrad, rokopis v Arhivu IZDG.

M. Perme, kronika — Martin Perme, Kronika rajonskega odbora Moste, rokopis v Arhivu IZDG.

A. Družina, ustno — Andreana Družina-Šercerjeva Olga, ustni vir.

Borec — Borec, glasilo Glavnega odbora Zveze borcev NOV.

Slovenski zbornik — Slovenski zbornik 1945, Ljubljana.

E. Kocbek, Tovarišija — Edvard Kocbek, Tovarišija, Ljubljana, 1949.

F. Saje, Belogardizem — Franček Saje, Belogardizem, druga dopolnjena izdaja, Ljubljana 1952.

M. Luštek, Naši spomeniki — Miroslav Luštek, Naši spomeniki: Gramozna jama, Žale, Urh, Kronika, časopis za slovensko krajevno zgodovino 1954, letnik II, zvezek št. 3.

Lj. v borbi — Ljubljana v borbi, Ljubljana 1950.

L. Čarni, Tehnike — Ludvik Čarni, Ilegalne grafične tehnike Centralne tehnike KPS v Ljubljani, Kronika, časopis za slovensko krajevno zgodovino 1960, letnik VIII, 1. zvezek.

Julij:

V začetku julija je odšel Edvard Kardelj ilegalno iz Ljubljane v Kočevski Rog, kjer je bilo tedaj vodstvo narodnoosvobodilnega gibanja. Na Rog je prispel 10. julija. (E. Kocbek, Tovarišija, str. 75.)

1. Poveljstvo XI. armadnega zbora je sporočilo: Čiščenje in preiskave v Ljubljani, ki so se začele 27. junija, so z današnjim dnem končane. V celoti je bilo aretiranih 17.076 oseb. Od teh jih je treba 2663 internirati, in sicer: 1704 osebe zaradi »prevratnega« delovanja, 771 študentov ter 188 beguncev in brezposelnih. (Zbornik VI-3, dok. 157, 164.)

Ravnatelj IV. moške realne gimnazije (bežigradske) je sporočil Visokemu komisariatu, da je pouk 30. junija odpadel, ker je bilo zaradi racij odsotnih prvo uro 7 profesorjev in ker so bili v višjih razredih prisotni le nekateri učenci. (Arhiv IV. gimn., IZDG, fasc. 323.)

Ob 17. uri so italijanski vojaki pri bloku na Vodnikovi cesti aretirali Alojzijo Trobec, ker so pri njej našli ročno bombo. (Zbornik VI-3, dok. 166.)

Izšla je 26. številka III. letnika informacijskega vestnika OF »Slovenski poročevalec«.

Voditelji Slovenske legije so začeli izdajati dnevni informativni bilten »Za svobodo in resnico — Vesti«, ki se je pozneje preimenoval v »Poročila«, nato pa v »Vesti«. (F. Saje, Belogardizem, str. 162.)

Slovenski poročevalec je objavil, da je izšla žepna izdaja pesniške zbirke Mateja Bora »Previharimo viharje«, 1942, 77 strani, ki jih je izdalo Glavno poveljstvo Slovenskih partizanskih čet v nakladi 5000 izvodov. Pesniško zbirko so natisnili v ilegalni tiskarni Centralne tehnike (CT) KPS »Podmornica«. Vezane so bile v usnje in platno. Vezal jih je knjigoveški mojster Gabrijel Škerl na stanovanju v Šelenburgovi ulici (danes Titova ulica) in v knjigoveznici v Šubičevi ulici št. 3. Po njegovi aretaciji jih je v isti knjigoveznici vezal Anton Baggia. Okrog 1000 izvodov pesmi so zvezali v knjigoveznici Gulič v Tavčarjevi ulici št. 4. (L. Čarni, Tehnike, str. 4.)

2. Ob 2. uri pomoči so partizani streljali na italijansko posadko v Dobrovi. (TMG, fasc. 330-1912.)

Na progi Ljubljana—Brezovica so pri km 572,34 našli mino. (NOB-C, fasc. 529-IV.)

Komandant divizije »Granatieri di Sardegna« Tadeo Orlando je izdal tajno okrožnico, kjer naroča, naj vojaki takoj ustrelijo vsako osebo, ki bi imela orožje, razen ranjencev in mladoletnikov. (CC RR, fasc. 239-I.)

4. Vojaško vojno sodišče je obsodilo partizana Alojza Gabrijela iz Sušaka na dosmrtno ječo. (TMG, fasc. 330-1928.)
6. Pomoči so partizani streljali na stražo ob žični zapori proti Ljubljani. (XI. CA, fasc. 739-I, Zbornik VI-5, dok. 171.)
Izšla je posebna izdaja informacijskega vestnika OF »Slovenski poročevalec«.

7. Vojaško vojno sodišče je obsodilo Lovrenca Čamernika in Antona Čadeža, oba iz Dragomera, na dosmrtno ječo, ker sta zbirala ljudi za odhod v partizane. Čadeža so hkrati obtožili, da je bil partizanski kurir. (TMG, fasc. 308-1296.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Franca Černeta iz Zadobrove na dosmrtno ječo. Italijanski vojaki so ga prijeli v bližini Velikega Lipoglava, ko je nesel živež in obleko partizanom. (TMG, fasc. 326-1771.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Ljubljancane Branka Ziharla, Viktorja Kurnika v odsotnosti na dosmrtno ječo, Bojana Šego na 27 let, Ado Kraljič in Ano Pribošek na 20 let, Jakoba Žitka na 15 let, Marjana Magušarja, Franca Priboška in Alberta Madona na 10 let, Herberta Formezzija na 8 let zapora in 8000 lir ter Maksa Bračiča na 8 let zapora. Obtoženi so bili sodelovanja v oboroženih enotah ter v »prevratnih« organizacijah. (TMG, fasc. 540-959, 1486; CC RR, fasc. 158-III.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Franca Mavca iz Ljubljane na 15 let zapora. 16. marca so v njegovem stanovanju našli puško in bodalo. (TMG, fasc. 324-1705.)

8. Partizani I. bataljona Dolomitskega odreda so napadli karabinjersko posadko v Dobrovi in hkrati razdejali občinski urad. (VK, fasc. 5-III; A. Družina, ustno.)

Ob 0.40 je eksplodirala mina na železniški progi Ljubljana—Brezovica in poškodovala 30 cm tira. (TMG, fasc. 333-2073.)

Italijanske oblasti so aretirale Inga, Ivana in Klementino Vrščaj; preiskali so tudi njihovo stanovanje v Staničevi ulici 31, kjer naj bi se bili po konfidentskih poročilih skrivali voditelji narodnoosvobodilnega gibanja. (VK, fasc. 5-III.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Marjana Lapajno iz Novega mesta na dosmrtno ječo, ker je 28. maja 1942 pri Šmihelu spuščal rakete. 29. aprila 1943 so mu kazen spremenili na 30 let zapora. (TMG, fasc. 310-1327; fasc. 540.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Jožeta Slabeta z Vrhnike na 6 let in 3 mesece zapora, ker je skrival orožje za partizane in jim dajal prenočišče. (TMG, fasc. 325-1740.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Ljubljancane Uroša Zupančiča na 4 leta, Metoda Zupana in Valentina Avguština pa na 1 leto in 4 mesece

zapora, ker so prenašali ilegalno pošto, v ljubljanske zapore. (TMG, fasc. 319-1599.)

9. Ob 8.30 je član Varnostno-obveščevalne službe (VOS) OF streljal na člana okupatorske varnostne policije Evgenija Pollastrellija v mlekarni Rupena na Jernejevi cesti (danes Ulica Milana Majcna) ter ga ranil. (VK, fasc. 4-IV; TMG, fasc. 331-1956.)

Poveljstvo III. grupe odredov je sporočilo, da je prispela iz Ljubljane večja količina blaga, med drugim pisarniške potrebščine, usnje, hrana, oprema in 200 izvodov pesmi Mateja Bora »Previharimo viharje«. (Zbornik VI-3, dok. 54.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Ljubljančane Jožeta Majerja, Antona Škrajnerja, Živojinā Djurkoviča in Pavla Jalovca na smrt, Gregorja Zalarja, Franca Černeta in Jožeta Zavodnika na dosmrtno ječo, Mateja Justina na 30 let, Jožeta Lazarja na 16 let, Rudolfa Zalarja pa na 9 let zapora. Aretirani so bili v marcu 1942 ob požigu Zalarjeve hiše, kjer je bilo skladišče in javka VOS OF. Obtoženi so bili sodelovanja v oboroženih akcijah v Ljubljani in organiziranja OF. (VK, fasc. 5-III; CC RR, fasc. 158-II; TMG, fasc. 540-1412; Spominsko gradivo.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Ljubljančane Milana Pavšiča in Ivana Novaka na smrt, Avgusta Periča na 30 let, Franca Židana na 10 let zapora, ker so sodelovali v oboroženih akcijah v Ljubljani. (TMG, fasc. 287-732; VK, fasc. 5-III.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Ljubljančane Stanislava Ključarja na 12 let, Vido Hreščak na 8 let, Jurija Lavriča na 6 let, Erno Muser na 4 leta zapora, v odsotnosti pa Leopoldino Kos in Jožeta Krambergerja na 12 let, Zdenko Kidrič pa na 8 let zapora. Obtoženi so bili sodelovanja v OF. (VK, fasc. 5-III; TMG, fasc. 293-898.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Pavlo Dovč iz Zaloga na 11 let zapora, ker so 23. maja 1942 našli na njenem stanovanju tri puške s 629 naboji, 31 ročnih bomb ter vojaško opremo. (TMG, fasc. 306-1228.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Janeza Dolničarja iz Kočevja na 5 let zapora, ker so pri njem našli partizanske pesmi. (TMG, fasc. 326-1786.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Franca Reberska na 5 let in Ivana Osljaka, oba iz Kočevja, na 3 leta zapora, ker sta žalila italijanske vojake. (TMG, fasc. 313-1402.)

Italijanski vojaki so med čistko draveljskega področja aretirali 92 oseb, osumljenih sodelovanja v narodnoosvobodilnem boju. (Zbornik VI-3, dok. 171.)

Izšla je 27. številka III. letnika informacijskega vestnika OF »Slovenski poročevalci«.

10. Ponoči so partizani streljali na italijansko stražo v Klečah. V boju je padel en partizan, eden pa je bil ranjen. (Zbornik VI-3, dok. 71; XI. CA, fasc. 739-I.)

Ob 13.30 so partizani I. bataljona Dolomitskega odreda streljali na posadko v Dobrovi in ranili karabinerja. Dolomitski odred je s po-

dobnimi akcijami oteževal koncentracijo italijanskih vojaških sil pri prehodu II. grupe odredov na Gorenjsko. (VK, fasc. 5-III; fasc. 332-1973; A. Družina, ustno.)

Italijanski vojaki so napadli partizanske zasede nad Dravljami. Partizani so se med bojem umaknili proti Toškemu čelu. Padlo je sedem partizanov in en italijanski oficir, dva grenadirja ter en oficir pa so bili ranjeni. (XI. CA, fasc. 658-III.)

Komandant XI. armadnega zbora general Robotti je opozoril vojaška poveljstva na partizane, ki da so se v zadnjih dneh približali Ljubljani z namenom, da ilegalno pridejo v mesto, kjer naj bi organizirali upor. Zato je naročil poveljstvom, naj poostrijo nadzorovanje ob žici in v mestu ter podvzamejo najostrejše ukrepe, da bi preprečili omenjene partizanske poskuse. (VK, fasc. 5-III.)

Izšla je 17. številka glasila Mladinske OF »Mlada Slovenija«.

11. Vojaško vojno sodišče je obsodilo Petra Horna iz Ljubljane na 3 leta in 6 mesecev zapora, ker so v osnovni šoli v Mostah, kjer je bil ravnatelj, našli vojaško blago. (TMG, fasc. 282-613.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Gregorja Bajta iz Ljubljane na 3 leta in 6 mesecev zapora, ker so na njegovem stanovanju v Rudniški ulici št. 48 našli strelivo in vojaško opremo. (TMG, fasc. 282-605.)

Izšla je 9. številka I. letnika »Radio vestnik« OF.

12. Kvestura v Ljubljani je izdala tiralico za Edvardom Kardeljem, Antonom Štebijem in drugimi. (Arhiv NOB-C, fasc. 527-III.)

V Ljubljani sta se sestala general Robotti, poveljnik XI. armadnega zbora, ter general Rösener, višji SS in policijski vodja XVIII. vojnega okrožja, in se dogovorila o sodelovanju italijanskih in nemških vojaških sil. (Zbornik VI-3, dok. 169.)

13. Ob 21.30 so partizani napadli italijansko patruljo na progi med Lavrico in Škofljico ter ubili enega fašista. Zaradi tega so naslednji dan karabinjerji iz Škofljice aretirali 8 oseb. (CC RR, fasc. 208-II; XI. CA, fasc. 658-III, fasc. 739-I.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo grenadirja Bruna Busatta na smrt, Ivico Bernard, Stanislava Vrhovca in Adolfa Kramerja na 30 let, Vanka Vrhovca pa na 7 let zapora. Busatto je 25. februarja 1942 dezertiral iz italijanske vojske. K temu ga je nagovorila Bernardova in ga spravila preko bloka na Viču do družine Vrhovec, od koder je šel v partizane. Sredi marca 1942 se je Busatto javil italijanskim oblastem na Igu in izdal ljudi, ki so mu pomagali pri begu. (VK, fasc. 5-III; CC RR, fasc. 158-II; TMG, fasc. 262-614, fasc. 610a.)

Med 19. in 20. uro je Gabrijel Šušteršič zbežal iz policijske postaje na Celovški cesti št. 92. Aretirali so ga, ker je sodeloval s partizani. (VK, fasc. 3-IIb; TMG, fasc. 348-2523.)

14. Edvard Kardelj je v pismu Ivu Loli Ribarju med drugim sporočil: »Z opremo smo preskrbljeni... pri tem nam je Ljubljana ogromno pomagala. Zdelo se ti bo skoro nemogoče, vendar je res, da pošiljamo

iz Ljubljane po železnici cele vagon materiala za partizane. Ravno te dni so spet dobili iz Ljubljane 4 vagona z različnim potrebnim blagom. Tako gredo vagoni v vse smeri in tudi na nemško stran... Pred blokadami je štela partijska organizacija v Ljubljani okrog 500 članov, sedaj jih je manj, a v komitejih so skoraj same ženske. OF je štela v Ljubljani okrog 8000 aktivistov z okrog 400 odbori. Značilno za razporeženje je, da so v juniju, t. j. v času največjih blokad, racij, streljanja talcev in preganjanj zbrali samo v Ljubljani 450.000 lir rednih prispevkov — ne všteti posojila. Drugače znašajo mesečni prispevki v Ljubljani okrog 300.000 lir. Posojilo bo dalo, ko bo zbrano, okrog dva do dva in pol milijona...« (Zbornik VI-3, dok. 58.)

Ob 20.15 so partizani ranili karabinerja, ko je gradil utrdbe vojaške posadke v Dobrovi. (TMG, fasc. 333-2036.)

Ob 0.10 so partizani odnesli iz občinskega poslopja v Dobrovi dva pisalna stroja in 8000 lir. (TMG, fasc. 334-2054.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Francesca Rodolfija na 6 let vojaškega zopora (vojak 3. čete 24. pešadijskega polka v Št. Jerneju), Stanišlava Novaka in Ignaca Žnidarška iz Orehovice pa na dosmrtno ječo, ker sta sodelovala pri razorožitvi F. Rodolfija. (CC RR, fasc. 158-II; TMG, fasc. 304-1164.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Alojza Borštnarja iz Dednega dola pri Višnji gori na 8 mesecev zopora, ker so 29. junija 1942 italijanski vojaki našli na njegovem domu propagandne brošure in italijanske vojaške naboje. (TMG, fasc. 327-1819.)

Okrog 20. ure so ob Večni poti našli truplo neznanca, ki je bil brez dokumentov. (VK, fasc. 3-IIb, fasc. 4-IV.)

Okrog 7. ure so italijanski vojaki na podlagi izdaje izvršili preiskavo pri Karlu Kmetiču in Francu Kolmanu Pod hribom št. 40 v Ljubljani in našli pištolo, v zračnici za kolo pa okrožnico Glavnega poveljstva slovenskih partizanskih čet. Ker sta bila imenovana odsotna, so aretirali njuni ženi Jožico Kmetič in Pavlo Kolman. Aretirali so tudi Franca Komana, ki je često obiskoval omenjeni stanovanji in bil osumljen »prevratne« dejavnosti. (VK, fasc. 5-III.)

Izšla je 28. številka III. letnika informacijskega vestnika OF »Slovenski poročevalec«. Med drugim prinaša Odlok o ustanovitvi Narodnoosvobodilnega sveta, Odlok o dodeljevanju in upravljanju zemlje izseljenih Kočevarjev na osvobojenem slovenskem ozemlju in Odlok o odlikovanjih. V članku »Važen mejnik na poti v slovensko svobodo« pravi Boris Zihrel, da se je z ustanovitvijo Narodnoosvobodilnega sveta začelo uresničevati tisto, kar ni uspelo Slovencem nikoli v zgodovini, namreč: slovenski narod je vzel svojo usodo v lastne roke.

15. Ob 22.04 je eksplodirala mina na km 143,3 železniške proge med Škofljico in Lavrico. (TMG, fasc. 334-2062.)

Ponoči so grenadirji zaprli 6 oseb. (VK, fasc. 5-III.)

Ob 7.30 so člani VOS OF izvršili smrtno obsodbo nad gestapovskima agentoma Alojzijo in Petrom Bissiac (Bisjač) iz Rožne ulice št. 33. (VK, fasc. 4-IV; NOB-C, fasc. 331-III; TMG, fasc. 334-2049.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Hermana Delpina na 15 let zapora, Jožeta Čuka, oba iz Kočevja, pa na 2 leti zapora, ker sta sodelovala v narodnoosvobodilnem gibanju in pri pomarejanju italijanskih dokumentov. (TMG, fasc. 293-896; CC RR, fasc. 158-II.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Borisa Režka iz Ljubljane na 15 let zapora, ker je napadel prof. Porento in ga poškodoval. (TMG, fasc. 540-487.)

Visoki komisar in poveljnik XI. armadnega zbora sta v začetku italijanske ofenzive izdala proglas, da so ustavljeni vsi osebni vlaki, prepovedano potovanje s tovornimi vlaki, ukinjen avtobusni promet in prepovedano vsako gibanje iz kraja v kraj ter v oddaljenosti 1 km od železniških prog, ustavljen telefonski in brzojavni promet in da bodo ustreljeni vsi, ki bodo sovražno delovali proti italijanskim oblastem ali četam, vsi, pri katerih bodo našli orožje, municijo in razstrelivo ter vsi, ki bodo kakorkoli pomagali upornikom ali imeli pomarejene osebne izkaznice, potne liste ali propustnice, ter vse sumljive osebe, ki bodo meupravičeno v vojni con. Porušene bodo vse stavbe, iz katerih bi napadli italijanske čete in stavbe, v katerih se bo našlo orožje ter vsa stanovanja, kjer bodo uporniki uživali gostoljubnost.

Odredba je veljala za vso Ljubljansko pokrajino. Vsem pa, ki bi se javili pred bojem in predali orožje, je zagotavljala življenje. (XI. CA, fasc. 755; Zbornik VI-3, dok. 172.)

Rajonski odbor OF Moste je zbral od 15. junija do 15. julija 58.204 lir, in sicer: S(aturnus) — 9 terenskih odborov — 11.047 lir; K(lej) — 2 terenska odbora — 842 lir; Hr(ibar) (danes tovarna trikotaznega perila »Pletenina«) — 1 terenski odbor — 11.104 lire; Zm(aj) — 1 terenski odbor — 662 lir; Kol(inska) — 2 terenska odbora — 1644 lir; T(uma) — 1 terenski odbor — 351 lir; Hr(ovat) — 1 terenski odbor — 1203 lire; K(emična) — 1 terenski odbor — 112 lir; Ra(..) — 1 terenski odbor — 295 lir; N(ovi) V(odmat) — 5 terenskih odborov — 2596 lir; S(tari) V(odmat) — 4 terenski odbori — 1700 lir; S(elo) — 6 terenskih odborov — 10.015 lir; Z(elena) ja(ma) — 28 terenskih odborov — 9057 lir; (Sv.) K(riž) (danes Žale) — 4 terenski odbori — 4308 lir; Št(epanja vas) — 4 terenski odbori — 1166 lir; K(o)d(eljevo) — 7 terenskih odborov — 2129 lir; Ml(a)d(ina) — 652 lir — f. int. (...) 213 lir. (NOB-C, fasc. 528-I.)

Rajonski odbor OF Gradišče je zbral 29.688 lir, in sicer: I. kvart 1739 lir, II. kvart 15.792 lir, III. kvart 3651 lir, Martinčič 89 lir, Kult(urniki) 8417 lir. (NOB-C, fasc. 528-I.)

Izšla je 13. številka četniškega glasila »Svoboda ali smrt«.

16. Okrog 4.15 so »neznanci« streljali s pištolo proti vojaški posadki v Drenikovi ulici. (VK, fasc. 3-III.b.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo partizana Petra Pintarja iz Loškega potoka na dosmrtno ječo. Dne 1. junija 1942 so ga ranjenega ujeli na Otrobovcu. (CC RR, fasc. 158-II; TMG, fasc. 325-1756.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Ferdinamda Šorna iz Ljubljane na 9 let zapora, ker je 5. maja 1942 v gostilni v Medvedovi ulici žalil

fašiste in Mussolinija ter narisal na razglednico srp in kladivo. (CC RR, fasc. 158-II; TMG, fasc. 301-1073.)

Vojaško vojno sodišče je v odsotnosti obsodilo Miho Kačarja iz Spodnjega Kašlja na 4 leta zapora, ker so v njegovi hiši našli različne stvari, tako električni akumulator, 4 razpršilce in 3 jugoslovanske plinske maske. (TMG, fasc. 322-1670.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Alojza Tomažiča iz Ljubljane na 1 leto zapora, ker je 10. decembra 1941 v delavski menzi žalil nemškega agenta z besedami: »Svinje nemške, sedaj so začeli Rusi prodirati, Nemci se umikajo.« (TMG, fasc. 284-660.)

18. Ob 6. uri so na strelišču ob Dolenjski cesti ustrelili 13. julija 1942 obsojenega grenadirja Bruna Busatta. (CC RR, fasc. 218-III.)

Okrog 13. ure je bil ustreljen Italijan Ciro Moseri, uslužbenec kmetijskega oddelka Visokega komisariata, pred uradom v Puccinijevi ul. 9 (danes Tomšičeva ulica). (VK, fasc. 5-III.)

Ob 18. uri sta »neznanca« v gostilni Žibert na Tratah pri Ljubljani ustrelila Ivana Zvolfa. (VK, fasc. 4-IV; fasc. 3-IIb; TMG, fasc. 333-2090.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Alojza Rabiča na 12 let zapora zaradi malomarnega izpolnjevanja službene dolžnosti. 15. junija 1942 je bil namreč službujoči prometnik na železniški postaji v Logatcu, ko sta nedaleč od postaje trčila vlaka. (TMG, fasc. 320-1624; CC RR, fasc. 158-III.)

Poveljnik XI. armadnega zboru Robotti je ukazal, da se morajo navodila v odredbi z dne 15. julija 1942 izvajati z »največjo energijo in brez milosti«. (Zbornik VI-3, dok. 176.)

Izšla je 10. številka I. letnika »Radio vestnik« OF.

19. Komanda XI. armadnega zboru je ukazala utrditi ljubljansko žično mejo: bloke je treba spremeniti v utrdbe za obvladanje cest in okolice; označiti in razširiti je treba stražarske steze, spremeniti prostore za avtomatično orožje in artilerijo ter jih ob žici enakomerno razporediti. (XI. CA, fasc. 830-II.)

V Bevkah so mašili vojaki na bregu Ljubljaniče 8 bal — okoli 200 kg — ciklostilnega papirja in več zabojev pisarniškega papirja, vse iz papirnice v Vevčah. (CC RR, fasc. 208-IV.)

20. Ob 10. uri so »neznanci« s streli ranili Ludvika Jakopiča na Jezici. (VK, fasc. 4-IV, fasc. 5-III.)

Ob 16. uri so italijanski vojaki aretirali Marjana Bizjana in Franca Artača iz Ljubljane, ki sta se vrnila domov od partizanov. Ob 19. uri so ju pripeljali v bližino letališča, kjer sta skrila orožje. Ker sta skušala pobegniti, so ju smrtno ranili. Medtem so partizani napadli italijanske vojaške, ki so trupla obeh ubitih polili z bencinom in ju zažgali. (XI. CA, fasc. 208-III.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Janeza Stepiča iz Podsmreke na 2 leti zapora, ker so mašili v njegovem stanovanju vojaško blago. (TMG, fasc. 329-1896.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Ivana Kosinca iz Planine pri Rakeku na 2 meseca zapora, ker so 12. junija 1942 na njegovem stanovanju našli jugoslovansko vojaško odejo. (TMG, fasc. 318-1556.)

Izšla je 29. številka III. letnika informacijskega vestnika OF »Slovenski poročevalec«. Med drugim prinaša članek o narodnoosvobodilnih odborih in o osvoboditvi internirancev pri Verdu 28. junija 1942.

21. Ob 0.05 so »neznanci« streljali na italijansko patruljo na Rožniku in ranili dva vojaka. Hkrati so v Dravljah izstrelili dve rdeči raketi. (TMG, fasc. 336-2123.)

Ob 6.30 so ustrelili osem talcev za dva ubita gestapovska agenta (15. julija): Inga Vnščaja, Bogdana Jordana, Vinka Mojškerca, Ivana Simončiča, Marjana Oblaka, Vinka Vrabiča in Vikija Zakrajška iz Ljubljane ter Viktorja Omahna iz Dobrunj. (SPor 1942, št. 31; M. Luštek, Naši spomeniki, str. 59; Arhiv OO ZB, fasc. 8-213; XI. CA, fasc. 739-V; VK, fasc. 5-III; TMG, fasc. 610a.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Viljema Tavžlja, Antona Žnidaršiča, Janeza Oražma, Franca Modica, Franca Krašovca, Antona Sepca, Antona Lāvriča, Janeza Trudna, Jožeta Avsca, Franca Žnidaršiča in Lojzeta Tomca, vse iz Starega trga pri Ložu na 3 leta zapora, ker so sodelovali s partizani. (TMG, fasc. 323-1693.)

Izšla je 14. številka četniškega glasila »Svoboda ali smrt«.

22. Ponoči so dolomitski partizani streljali na blok pri Viču. Italijanski vojaki so po poročilu karabinerjev odgovorili napadalcem s strelji iz mitraljezov in z bombami in jih tako pognali v beg. (VK, fasc. 3-IIb.)

Ob 9.30 sta bila ob žični meji okoli Ljubljane pri Vrhovcih ubita dva grenadirja. Osumili so tri osebe, ki naj bi bile pri tem sodelovale, jih aretirali ter predali policiji. (CC RR, fasc. 208-II.)

Intendanca III. grupe odredov je sporočila Glavnemu poveljstvu, da je med drugim prepeljala iz Ljubljane okrog 400 kg železne pločevine, okrog 2500 kg železa v palicah, žico, 25 krampov, 25 lopat, 2 sekiri, 25 pocinkanih veder, majhno mehanično tiskarno z barvo itd. (Zbornik VI-3, dok. 76.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Mihaela in Antona Jeršina s Peščenika pri Višnji gori na 5 let zapora, ker so našli pri njiju strelivo, orožje in en izvod glasila »Mlada Slovenija«. (TMG, fasc. 325-1739.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Jožeta Dermelja iz Drage pri Višnji gori na 3 leta zapora, ker so vojaki našli v bližini njegove hiše nabojne in propagandno literaturo. (TMG, fasc. 331-1939.)

23. Vojaki grupacije CC NN »Montagna« so na Brdu in okolici razrušili 22 hiš in pobili 14 prebivalcev za prejšnji dan ubita grenadirja. (XI. CA, fasc. 660-I; 660-IV, 658-III; SPor 1942, št. 30 in 31 ter SPor 1949, št. 201.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo odsotna Franca in Marijo Anzin iz Ljubljane na 15 let, Franca Rusa na 12 let, Adelo Einhauer in Lojzeta Maka iz Ljubljane na 10 let zapora zaradi sodelovanja pri razširjanju

glasil »Radio vestnik« OF in »Mlada Slovenija«. (TMG, fasc. 327-1822; CC RR, fasc. 158-II.)

24. Italijanski vojaki so preiskali okrog 30 hiš v območju Gruberjevega prekopa, Karlovške ceste in Za Gradom, ker so po konfidentskih podatkih italijanske oblasti sumile, da prebivalci zbirajo blago za partizane. Res so našli sanitetni material, hrano, obleko, čevlje itd. in aretirali tudi več oseb. (TMG, fasc. 356-2788.)

Ob 10.10 je na Cesti na Loko nekdo streljal na patroljo agentov varnostne policije. Brez uspeha so preiskali bližnje hiše in mimoidoče. (VK, fasc. 3-IIb.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Franca Mraka iz Ljubljane na 24 let zapora. Aretirali so ga 2. junija 1942 na bloku Cesta na Brdo, ko je peljal z avtomobilom iz Ljubljane sanitetni material in druge potrebščine za partizane. (TMG, fasc. 312-1376.)

Ljubljanska kvestura je izdala tiralico za Milanom Apihom. (NOB-C, fasc. 527-II.)

Izšla je 11. številka I. letnika »Radio vestnik« OF.

25. Zjutraj so italijanski vojaki ustrelili Ivana Usnika iz Ljubljane. (TMG, fasc. 386-3775.)

Komandant XI. armadnega zbora general Robotti je izdal ukaz, da mora vse porušene ceste in prehode popraviti prebivalstvo samo, češ da jih je hote ali nehote pomagalo rušiti partizanom. (XI. CA, fasc. 829-II.)

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino Emilio Grazioli je določil, da morajo ljudje smuči in opremo izročiti v vojaško skladišče na Kode-ljevem, v drugih občinah pa vojaški posadki ali postaji kraljevih karabinjerjev, sicer bodo kaznovani z zaporom do 3 mesecev ali z denarno kaznijo do 5000 lir; v primeru namernega prikrivanja se kazni podvoji. (Službeni list 1942, št. 59.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Franca Kerkoča iz Ljubljane na 10 let zapora. Italijani so ga aretirali 2. julija 1942, ko je v gostilni Franža v Kolodvorski ulici poizvedoval o uspehu italijanske čistke in pel pesem »Bandiera rossa«. (TMG, fasc. 331-1962.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Franca Bizjaka iz Grosuplja na 10 let zapora, ker je v celici novomeških zaporov narisal na steno srp in kladivo ter napisal »Živela Rusija«. (TMG, fasc. 320-1603.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Manijo Teropčič iz Novega mesta na deset let in 8 mesecev zapora. Italijanski vojaki so jo prijeli na bloku, ko je nesla partizanu nahrbtnik, gorske čevlje itd. (TMG, fasc. 320-1602.)

26. Ob 18.40 so v Gruberjevem prekopu pri mostu na Zaloški cesti našli truplo neznanca. (VK, fasc. 3-IIb.)

Izšla je 30. štev. informacijskega vestnika OF »Slovenski poročevalci«.

27. Ob 4.30 je italijanski stražar pri vojašnici na Vodnikovi cesti ranil Ivana Mesca, ker se na trikratni poziv ni ustavil. (TMG, fasc. 340-2252.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo odsotna Jožeta Planinška ter Leopolda Krevsa iz Trebnjega na dosmrtno ječo, in Karla Kirna iz Novega

mesta na 3 leta zapora, ker so sodelovali v oboroženih skupinah. (TMG, fasc. 303-1138.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo v odsotnosti Franca Butaro, Ludvika Colariča iz Šutne pri Kostanjevici in Franca Butaro iz Dobrove pri Kostanjevici na dosmrtno ječo, ker so bili v partizanih. Po izdaji so pri Francu Butari v Dobrovi našli tudi 3 puške in 170 nabojev. (TMG, fasc. 292-890.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Franca Talerja iz Kočevja na 30 let zapora, ker je sodeloval s partizani. (TMG, fasc. 292-861.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Jožeta Pirca z Rakeka in Marcela Kroneggerja iz Ljubljane na 12 let in 3 mesece, Marijo Pirc z Rakeka pa na eno leto in 4 mesece zapora ter 2000 lir denarne kazni. Prva dva so aretirali v Trstu, ko sta kupovala ciklostilni stroj. Marija Pirc pa je poskusila rešiti sina s podkupovanjem. (TMG, fasc. 323-1738.)

Izšla je 15. številka četniškega glasila »Svoboda ali smrt«.

28. Ob 9.15 sta dva mladince v Kolodvorski ulici št. 11 streljala na italijanskega konfidenta Wilibalda Rotterja in ga ranila, ta pa je v samoohranbi hudo ranil podoficirja italijanske varnostne policije, ki se je približal. Pritekli so tudi vojaki, vendar sta se mladince umaknila. (TMG, fasc. 338-2194; VK, fasc. 3-III, fasc. 4-IV; CC RR, fasc. 138-III.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Ljubljančana Petra Roglja na 10 let, Ivana Tarmana, Alojza Sivko, Jožeta Prešerna, Nado Tarman in odsotnega Jožeta Humarja na 8 let, Bojana Rozmana na 6 let in 8 mesecev zapora, ker so 29. aprila 1942 sodelovali pri lepljenju lepakov. (TMG, fasc. 311-1360.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Vido Šeško in Marijo Primožič, obe iz Zgornje Zadobrove, na 24 let zapora, ker sta 28. julija 1942 prepeljali v otroškem vozičku nahrbtnik, napolnjen s strelivom, živežem in drugim vojaškim materialom iz Zadobrove na glavno cesto. (TMG, fasc. 318-1360.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Črtomira Potočnika in Marjana Kurnika iz Ljubljane na 8 let zapora, ker sta 29. marca 1942 sodelovala pri potrosni akciji. (TMG, fasc. 290-819.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Silvestra Skebeta, duhovnika iz Starega Loga, na 5 let zapora zaradi protitalijanske propagande; sramotil je Mussolinijevo in Hitlerjevo sliko. (TMG, fasc. 305-1201.)

29. Milan Škerlavaj, vodja CT KIPS v Ljubljani, je sporočil, da so partizanske enote prejele iz Ljubljane vagon raznega blaga, in sicer: 20 zabojev tekstilnega blaga, ciklostil, barvo, papir, literaturo, 2000 partizanskih legitimacij, radijski oddajnik in 11 zabojev zdravil. (Zbornik VI-3, dok. 86.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Franca Novaka iz Globokega na 30 let, Antona Mestnika iz Laz in Antona Perka iz Globokega na 24 let, Janeza Blatnika na 16 let, Henrika Perka na 4 leta, Antona Perka (ml.), oba iz Globokega, na 3 leta zapora, ker so se pripravljali na odhod v partizane. Pri preiskavi so našli pri njih strelivo, Slovenskega poročevalca in fotografski aparat. (TMG, fasc. 333-2013.)

Pri komandi XI. armadnega zbora je bila ustanovljena komisija za dograditev žične zapore okoli Ljubljane. Sestavljalo jo je 10 oficirjev pod vodstvom generala Primierija, razdeljena pa je bila na tri podkomisije za tri zaporne sektorje: Vič, Moste in Šiška. (XI. CA, fasc. 830-III.)

Izšla je 4. številka kontrarevolucionarnega glasila »Slovenska zaveza«.

31. Vojaško vojno sodišče je obsodilo Jožeta Šinkovca iz Novega mesta na 20 let zavora, ker je dal Jeleni Hočevnar v Novem mestu letake za potrosno akcijo. (TMG, fasc. 294-908.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Franca Bosnarja iz Ljubljane na 27 let zavora, ker je razširjal Slovenskega poročevalca in sodeloval v OF. (TMG, fasc. 279-524.)

Julija je italijanska policija izvršila 2442 osebnih preiskav, 104 hišne preiskave in 243 preiskav javnih lokalov. Tu niso vključene vojaške akcije. (Ivo Juvančič, Cilji in metode italijanskega okupatorja, rokopis, str. 40.)

Julija je 44 terenskih odborov OF rajona Kolodvor zbralo 23.188.50 lir, in sicer po kvartih: Gosposv(etska) — 11 terenskih odborov — 4865 lir; T(yrševa) — 11 terenskih odborov — 3901.50 lir; Tavčarj(eva) — 7 terenskih odborov — 1734 lir; Miklošič(eva) — 6 terenskih odborov — 2725 lir; Kolodv(orska) — 3 terenski odbori — 916 lir; Sodnija — 2 terenska odbora — 5158 lir; OUZD (Okrožni urad za zavarovanje delavcev) — 4 terenski odbori — 2553 lir; in Mladinske (organizacije) 1336 lir. (NOB-C, fasc. 528-I.)

Julija je zbralo 51 terenskih odborov OF rajona Šentpeter 29.981 lir, in sicer: I. kvart — 21 terenskih odborov — 5452 lir; II. kvart — 9 terenskih odborov — 4132 lir; Bol(nišnice) — 21 terenskih odborov — 20.397 lir. (NOB-C, fasc. 528-I.)

Julija je zbralo 27 terenskih odborov OF rajona Trnovo 14.104 lire, in sicer: I. kvart — 13 terenskih odborov — 6584 lir; II. kvart — 8 terenskih odborov — 6557 lir; III. kvart — 6 terenskih odborov — 963 lir; IV. kvart 2843 lir. (NOB-C, fasc. 528-I.)

Julija je zbral rajonski odbor OF Center 64.750.10 lir, in sicer: I. kvart 22.567.60 lir; II. kvart 650 lir; III. kvart 1984 lir; IV. kvart 1312 lir; prof. m(eščanske) šole 60 lir; den(arni) zav(odi) 15.040 lir; graf(ičarji) 3015 lir; m(eščanska) š(ola) 3866.50 lir; ing(enirji) 5860 lir; ban(ovina) 5605 lir; p(ošta) t(elegraf) t(elefon) 4790 lir. (NOB-C, fasc. 528-I.)

Julija je zbral rajonski odbor OF Vič 23.918.80 lir, in sicer: I. kvart R(ožna) d(olina) 10.029.80 lir; II. kvart G(lince) 9443 lir; III. kvart V(ič) 862 lir; obr(at) T(obačna) T(ovarna) 2575 lir; Mlad(inska) OF 539 lir. (NOB-C, fasc. 528-I.)

Julija je zbral rajonski odbor OF Bežigrad 28.473 lir, in sicer: kvart B₁ 14.609 lir; kvart B₂ 2488 lir; kvart B₃ 8972 lir; kvart B₄ 1154 lir; Ježica 1250 lir. (NOB-C, fasc. 528-I.)

Julija je zbral rajonski odbor OF Šiška 35.409.30 lir, in sicer: I. kvart — 3 terenski odbori — 22.794.50 lir; III. kvart — 4 terenski odbori —

5483 lir; III. kvart — 3 terenski odbori — 4096.80 lir; Tr(amvaj) 1877 lir; Un(ion) — Pivovarna — 1158 lir. (NOB-C, 528-I.)

Konec julija so aktivisti Centralne tehnike KPS preselili ilegalno tiskarno CT KPS »Podmornico« s Ceste na Brdo h kovaču Erbežniku v Kozarje. (L. Čarni, Tehnike, str. 8.)

Konec julija so italijanske oblasti pristale na legalizacijo belogardiističnih oboroženih oddelkov. (F. Saje, Belogardizem, str. 169.)

Konec julija so v ilegalni grafični tiskarni CT KPS »Tunel« natisnili partizanske izkaznice v 13.000 izvodih. Natisnjene so bile na rdečem kartonu (fotokopija v Zborniku VI-3) s pregibom v sredini, v velikosti 6 × 8 cm. To je bil tretji primerek partizanskih izkaznic, prva dva osnutka sta bila odklonjena. Stavek za izkaznice je stavil Viktor Avsenek v Narodni tiskarni. Izkaznico naj bi bil dobil vsak partizan, a jih zaradi italijanske ofenzive (od 16. julija do 4. novembra 1942) niso izdajali. (L. Čarni, Tehnike, str. 3, Zbornik VI-3, dok. 86.)

A v g u s t :

V začetku avgusta so začeli tiskati v ilegalni grafični tiskarni CT KPS »Tone Tomšič« v Šubičevi ulici št. 3; hkrati so prenehali tiskati v ilegalni grafični tiskarni CT KPS »Tunel« na Emonski cesti št. 2. (L. Čarni, Tehnike, str. 3.)

Izšla je 14. številka kontrarevolucionarnega glasila »Pobratim«.

- Ob 17.30 sta »neznanca« zaprla gospodinjsko pomočnico pri italijanski družini v Verdijevi ulici 10/III (danes Kidričeva ulica) v dvigalo in ji postrigla lase. (TMG, fasc. 345-2407.)

Edvard Kardelj je poslal Kominterni brzojavko o junaškem odporu Ljubljane proti okupatorju, v kateri pravi: »Nobeno mesto se še ne tako upiralo okupatorju kakor Ljubljana. Italijanski karabinjerji pravijo, da je tu huje kot v Abesiniji. Vse prebivalstvo mesta je enotno. Vsaka ulica ima svojo narodno zaščito, vsaka hiša je odprta aktivistom OF in KP. Na vseh hišah so napisana gesla proti okupatorju. Izdajalce dnevno likvidirajo na najprometnejših ulicah s pomočjo slučajnih pasantov. Aktiviste OF in KP skriva celo mesto. Prebivalstvo skoraj 100 % bojkotira okupatorjeve organizacije in prireditve. Ljubljana mesečno prispeva za OF do pol milijona lir. Okupatorji so politično popolnoma izolirani. Teror je strašen. Ljubljana je obdana z žico ter od časa do časa hermetično zaprta. Racije so od hiše do hiše. Zdaj je od 15. julija spet blokirana. Policijska ura je bila nekaj dni ob 14^h, zdaj je ob 17^h. Ustrelijo vsakogar, ki se približa žici. Streljajo vsak dan. Dozdaj so poslali v internacijo samo iz Ljubljane okrog 10.000 moških. Ljubljana je mesto brez moških. Imamo okrog 400 odborov OF z okrog 2500 aktivisti. Mestni komite KP Slov. ima v mestu nad 500 članov, 80 % prebivalcev Ljubljane je za OF.« (Zbornik VI-3, dok. 94.)

General Rupnik je izročil italijanskim oblastem seznam oficirjev bivše jugoslovanske vojske, ki naj bi jih izpustili iz internacije. (F. Saje, Belogardizem, str. 531.)

Rajonski odbor OF Vič je zbral 35.277.70 lir narodnega davka, posojila svobode ter prostovoljnih prispevkov, in sicer: kvartni odbor OF Rožna dolina 9483 lir, kvartni odbor OF Glince 15.115.50 lir, kvartni odbor OF Vič 3687 lir, Tobačna tovarna 6992.20 lir. (NOB-C, fasc. 528-I.)

Izšla je 31. številka III. letnika informacijskega vestnika OF »Slovenski poročevalec«. Med drugim prinaša tudi članek »Nova slovenska demokracija«, v katerem pisec komentira odlok o ustanovitvi Narodnoosvobodilnega sveta in odlok o sklicanju zbora odposlancev narodnoosvobodilnih odborov, in poziv Slovincem, naj ne oddajo niti enega para smuči okupatorjem. V prihodnje naj uničijo vse, kar bi hotel okupator rekvirirati. Velja naj geslo: »Rajši uničiti, kakor oddati!«

Izšla je 18. številka II. letnika glasila Mladinske OF »Mlada Slovenija«.

4. Edvard Kardelj je omenil v brzojavki Kominterni, da ima CK KPS, ki je bil tedaj na Kočevskem, dvakrat tedensko redno zvezo z ljubljanskimi funkcionarji kljub temu, da je mesto popolnoma zaprto. (Zbornik VI-3, dok. 58.)

Komisar Okrajnega glavarstva v Ljubljani je poročal Visokemu komisarju o položaju v občini Polje. Pravi, da je 25 karabinjerjev in finančarjev v Vevčah premalo, da bi kontrolirali dve občini; zlasti pomoči ni nobenih kontrol. V Dobrunjah se ponoči razni ljudje neovirano gibljejo. Partizani prihajajo v zadnjih dneh vse do papirnice v Vevčah. (VK, fasc. 1a-IV.)

5. V Vevčah je bila listkovna akcija. (TMG, fasc. 341-2293.)

Izšla je 2. številka I. letnika glasila katoličanov v Osvobodilni fronti »Slovenska revolucija«. Posvečena je bila spominu dr. Aleša Stanovnika.

6. Ponoči so partizani v Spodnji Zadobrovi trosili letake, ki so pozivali prebivalce v boj proti Italijanom. (VK, fasc. Ia-IV.)

Italijanske oblasti so začele uradno imenovati belogardistične oddelke Milizia volontaria anticomunista (MVAC) — Prostovoljna protikomunistična milica. (F. Saje, Belogardizem, str. 313.)

7. Komisar Okrajnega glavarstva v Ljubljani je poročal Visokemu komisarju, da so se partizani ponoči oglasili pri podžupanu v Kašlju blizu karabinjerske postaje, in pristavil: zdi se mi, da je situacija tragična in čudna. Toda tako ne more dalje. Kaj bo, če pridejo partizani ponoči na občino in razmečejo urad. Prosim Vas, ekscelenca, intervenirajte takoj pri vojaških oblasteh. (VK, fasc. Ia-IV.)

Ob 6.30 so fašisti II. legije ustrelili v Gramozni jami 9. julija 1942 pred vojaškim vojnim sodiščem na smrt obsojene: Jožeta Majerja, Antona Škrajnarja, Milana Pavšiča, Ivana Novaka, Pavla Jalovca in Živojina Djurkoviča, vse iz Ljubljane. (VK, fasc. 5-III; CC RR, fasc. 158-II; Arhiv GO ZB; Arhiv OO ZB, fasc. 31-329.)

V Adamič-Lundrovi ulici, št. 34 (danes Goce Delčeva) na Kodeljevem je začela obratovati ilegalna cinkografija CT KPS (L. Čarni, Tehnike, str. 6.)

De Fillippis, šef obveščevalnega centra 209. sekcije karabinerjev, je sporočil: Internacije prebivalstva se nadaljujejo. Zaradi neurejenih taborišč v Italiji je v vojašnicah preveč ljudi vseh starosti in obeh spolov, ki morajo živeti v skrajno težkih pogojih zaradi čakanja na Transporte. Pripominja, da to stopnjuje sovraštvo do Italijanov. (CC RR, fasc. 253-II.)

Izšla je 13. številka I. letnika »Radio vestnik« OF.

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Martina Petriča z Brezovice v odsotnosti na dosmrtno ječo, ker je bil v partizanih. Ob preiskavi so našli na njegovem domu Slovenskega poročevalca. (TMG, fasc. 327-1834.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Marijo Potočar iz Gor. Vrhpolja pri Št. Jerneju na 11 let zapora. Izdana je bila, da je v Novem mestu tedensko nakupovala večje količine tobaka in ga nosila partizanom. (TMG, fasc. 331-1945.)

8. Vojaško vojno sodišče je obsodilo Ljubljancane inž. Adolfa Morela na 15 let, Marijo Škerlak na 12 let, Nado Tavčar in Bredo Morel pa na 10 let zapora, ker so bili člani OF in so razširjali propagandno literaturo. Aretirani so bili 20. junija 1942. (TMG, fasc. 334-2045.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Adolfa Kostevca iz Ljubljane na 12 let in 6 mesecev zapora ter 4000 lir denarne kazni zaradi pisma sovražne vsebine, ki ga je pisal v Brežice. (TMG, fasc. 333-2034.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Mirana Fuksa iz Ljubljane na 6 let zapora, ker je sodeloval s partizani. (TMG, fasc. 332-1986.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Alojzijo Petrič, gostilničarko na Podutiški cesti št. 40 na dve leti zapora, ker so karabinjerji našli v njenem semiku italijansko ročno bombo, v gostilniških prostorih pa so se po policijski uri shajali »sumljivi ljudje«. (TMG, fasc. 328-1855.)

10. Vojaško vojno sodišče je obsodilo ujetega partizana Edvarda Blaja iz Borovca na dosmrtno ječo. (TMG, fasc. 314-1450.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo mladince iz Ljubljane Ivana Koniča na 9 let, Roberta Godca, Vero Konič in odsotnega Ljuba Kastnina na 6 let, Viktorijo Cvigelj pa na 5 let zapora, ker so 29. aprila 1942 sodelovali v listkovni akciji v Šiški. (TMG, fasc. 301-1071.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Ivana Berka iz Sela pri Semiču na 8 let in 1 mesec zapora ter 200 lir denarne kazni, ker je bil član OF. Pri njem so našli kopije ilegalne literature — Tolmač pravilnika Narodne zaščite. (TMG, fasc. 322-1655.)

Marjan Sterniša, šef četniške obveščevalne službe za Slovenijo, je italijanski kvesturi v Ljubljani izročil seznam 150 pripadnikov Osvobodilne fronte. (F. Saje, Belogardizem, str. 248.)

Izšla je 32. številka III. letnika informacijskega vestnika »Slovenski poročevalec«. Objavil je poziv Narodnoosvobodilnega sveta (NOS) Slovincem z dne 22. julija 1942, naj zbirajo sredstva za partizansko vojsko. Odlok JOOF o postavitvi premičnih vrednosti na razpolago narodnoosvobodilnemu boju, Odlok NOS o prepovedi izvoza življenjskih po-

trebščin z osvobojenega ozemlja in Odlok NOS o zagotovitvi prehrane slovenski narodnoosvobodilni partizanski vojski.

Izšla je 19. številka II. letnika glasila Mladinske OF »Mlada Slovenija«. Okrog 10. avgusta je začela obratovati ilegalna tiskarna CT KPS »Tehnika« na Jernejevi cesti št. 47 (danes ulica Milana Majena). (L. Čarni, Tehnike, str. 5.)

11. Karabinjerji so aretirali 46 oseb (zdravnike, uslužbence Visokega Komisariata itd.). (XI. CA, fasc. 208-IV.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo partizana Alojza Gabrijela iz Sušaka na dosmrtno ječo. (TMG, fasc. 530-1928.)

12. Vojaško vojno sodišče je obsodilo Ljubljancane Franca Slaparja in Andreja Boltežarja na dosmrtno ječo, Franca Silo na 20 let, Jožeta Kovačiča pa na 2 meseca zapora in 1000 lir. Aretirali so jih 1. jul. 1942 po izdaji ter obtožili članstva v OF, zbiranja denarja ter blaga za partizane in da so pripravljali ljudi za odhod v partizane. (TMG, fasc. 335-2066.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Franca Prhneta iz Sel pri Št. Jerneju na dosmrtno ječo. Izdan je bil, da je sodeloval s partizani v boju proti italijanski vojski pri Mirni peči, kjer je bil ranjen. (TMG, fasc. 298-1001.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Pavlo Lesar iz Rušnice na dosmrtno ječo, ker je nosila hrano partizanom. (TMG, fasc. 541-2093.)

13. Rajonski odbor Vič je zbral 35.277,70 lir, in sicer: kvartni odbor Rožna dolina 9483 lir, kvartni odbor Glince 15.115 lir, kvartni odbor Vič 3680 lir in OF v obr(atu) T(obačna) T(ovarna) 6992,20 lir. (NOB-C, fasc. 528-I.)

Izšla je 14. številka I. letnika »Radio vestnik« OF.

14. CT KPS je poslala na teren obveznice Glavnega poveljstva slovenskih partizanskih čet oziroma finančno-gospodarskega odbora Okrožnega odbora OF v Ljubljani. Natisnil jih je ing. Zoran Tuma s pomočjo svojih bratov v lastni tiskarni v Mostah. (L. Čarni, Tehnike, str. 4.) V ilegalni grafični tiskarni CT KPS »Tone Tomšič« so tiskali brošuro: Lenin, Revolucionarna vlada in revolucionarna vojska, 1942, 16 strani. Izdala jo je Agitacijsko-propagandistična komisija CK KPS. (L. Čarni, Tehnike, str. 4.)

Milan Škerlavaj-Petrač je sporočil CK KPS, da so mihailovičevci začeli načrtno izdajati svoje nekdanje politične sodelavce, ki so vključeni v OF. (Arhiv CK ZKS, fasc. II-1942.)

Italijanske oblasti so aretirale 8 oseb. (VK, fasc. 5-IV; TMG, fasc. 344-2425.)

Izšla je 14. številka četniškega glasila »Svoboda ali smrt.«

15. Rajonski odbor OF Moste je od 15. julija do tega dne zbral 49.799,05 lir narodnega davka, prostovoljnih prispevkov ter posojila svobode, in sicer po kvartih: Z(elena) j(ama) — 7 terenskih odborov — 9150,50 lir; S(v.) K(riž) (danes Žale) — 4 terenski odbori — 5454,20 lir; N(ovi)

V(odmat) — 10 terenskih odborov — 2686 lir; S(tari) V(odmat) — 11 terenskih odborov — 2002 liri; Kod(eljevo) — 13 terenskih odborov — 3550 lir; [v Zadr(užni ulici) 420 lir; v Mah(mičevi) — (danes Kosovelova) — 420 lir; v Cank(arjevi) (danes Jana Husa) — 25 lir, Malej(evi) 102 liri, Adam(ič-Lundrovi) (danes Goce Delčeva) — 101 liro, Pov(šetovi) I. 150 lir, Pov(šetovi) II. 178 lir, Pug(ljevi) 569 lir, Kl(umovi) 152 lir. Ok(iškega) 483 lir, Ob Lj(ubljanici) 90 lir, (Na) Peč(i) 516 lir]; Št(epanja v(as) — 5 terenskih odborov — 5207.60 lir, S(el)o — 6 terenskih odborov — 5767 lir, Kol(ínska tovarna) — 1 terenski odbor — 1350 lir, Sat(urnus) — 9 terenskih odborov — 10.112.75 lir, poleg tega še Kem(ična tovarna) — 1 terenski odbor — 327 lir, Tovarna Kl(eja) — 1 terenski odbor — 782 lir, H(rovat) (danes Tovarna tehničnih olj »Oljarna«) — 1 terenski odbor — 741 lir, Ro(..) — 1 terenski odbor — 135 lir, Sev(..) — 1 terenski odbor — 134 lir, (Tiskarna) T(um)a — 1 terenski odbor — 415 lir, Hr(ibar) (danes Tovarna trikotaznega perila »Pletenina«) — 1 terenski odbor — 1500 lir, Zm(aj) — 1 terenski odbor — 467 lir, FZ(..) 18 lir. (NOB-C, fasc. 528-I-IV.)

Poveljstvo XI. armadnega zbora je izdalo ukaz, naj se preuredi postojanka na Gradu (zgradijo nove utrdbe, uredijo topovi in prostor za 110 mož) in na Rožniku (uredijo topovi, izseka gozd itd.). (XI. CA, fasc. 830-II.)

17. Izšla je 33. številka III. letnika informacijskega vestnika OF »Slovenski poročevalec«.
18. Ustrelili so tri partizane: Franca Stražarja iz Sostrega, Janeza Mirtiča iz Gradenice in Cirila Stariča iz Trebnjega. (CC RR, fasc. 253-III.)
Visoki komisar in poveljnik XI. armadnega zbora sta na osnovi razglasa z dne 15. julija 1942 in navodil višjih oblasti odredila, da se zapleni premično in nepremično premoženje upornikov, ubitih v bojih, ustreljenih ali po sodnem postopku usmrčenih ter premoženje za orožje sposobnih moških: od 18. do 60. leta, ki jih brez opravičenega vzroka ni v njihovih rednih bivališčih. Prav tako naj se zapleni premoženje, ki bi ga uporniki kot zakoniti dediči podedovali, ter premoženje oseb, ki ogrožajo varnost države, sodelujejo v oboroženem boju, pri prevratni propagandi, napadih na javno varnost, promet itd. (XI. CA, fasc. 658-IV, TMG, fasc. 578-346.)
20. Ob 21. uri je bil laže ranjen v glavo šef četniške obveščevalne službe za Slovenijo Marjan Sterniša na stanovanju v Pražakovi ulici št. 12. Zaradi njegovega kontrarevolucionarnega delovanja ga je VOS OF obsodila na smrt. Justifikacija je bila poverjena članom VOS OF, pa se je ponesrečila. Italijanski vojaki so tedaj ujeli študenta Franca Copiča iz Maribora in ga naslednji dan na Tomačevski cesti ustrelili. (CC RR, fasc. 158-IV; TMG, fasc. 347-2482; XI. CA, fasc. 787-III; J. Šiška, Spomini, str. 14.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo krojača Franca Drobničica iz Kočevja na dosmrtno ječo. Italijanski vojaki so ga ujeli 17. julija pri čistki v okolici Mozlja. V nahrbtniku je imel tri ukrojene hlače in parti-

zansko kapo, v aktovki pa izdelano partizansko kapo z zvezdo. (TMG, fasc. 335-2088.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo partizane in sodelavce partizanov z Jezera pri Cerknici: Ivana Petriča in Leopolda Furlanija na 30 let, Janeza Avsca, Antona, Andreja in Antona Janežiča, Franca in Janeza Logarja, Jakoba Mahmeta, Henrika, Jožeta, Janeza in Leopolda Mulca, Ignaca Štirna, Ivana in Jerneja Škrbca pa na 10 let zapora. (TMG, fasc. 336-2105.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Franca Sovreta iz Ljubljane na 8 let zapora, ker je podpiral partizane. (TMG, fasc. 337-2152.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Silvestra Mlakarja iz Ribnice na 6 let zapora, ker je sodeloval s partizani. (TMG, fasc. 333-2025.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Antona Pavliča, Janeza Rudolfa, Viljema Znidaršiča in Jakoba Mlakarja, vse iz Starega trga pri Ložu, na 3 leta zapora, ker so sodelovali s partizani. Aretirali so jih 4. junija 1942 med čistko v Starem trgu. (TMG, fasc. 335-2086.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Feliksa Eggerja iz Ljubljane na dve leti zapora, ker so 1. julija 1942 našli v njegovem stanovanju strelivo in vojaški material. (TMG, fasc. 335-2075.)

Izšla je 15. številka »Radio vestnik« OF.

21. Ob 21.45 je karabinjer, ki je bil v službi na železniški progi pri km 567.8 na Viču, streljal na tri osebe. Ranil je železničarja Antona Šviglja, druga dva pa sta pobegnila. (CC RR, fasc. 238-I.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Nado Doljak, Olgo Černe, Antonijo Logar in Rafaelo Pehaček, vse iz Logatca, na dosmrtno ječo. Aretirali so jih 28. maja 1942 v Logatcu, ker jim je italijanski vojak, ki se je izdajal za partizanskega simpatizerja, izročil Slovenskega poročevalca. (TMG, fasc. 322-1672.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo partizana Stanislava Zalarja iz Vidma-Dobropolje na dosmrtno ječo. Ujeli so ga 23. julija 1942. (TMG, fasc. 338-2184.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Vero Kušar iz Ljubljane na 10 let zapora, ker je razširjala propagandno literaturo OF. Aretirali so jo 19. julija 1942. (TMG, fasc. 541-2181.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Ivana Trkmama, Jožeta Leskovca, Franca Kogoja, Janeza Suhadolnika, vse iz Logatca, Franca Habjana iz Hotedršice in Emila Kržišnika z Rakeka na dosmrtno ječo, Edvarda Mezeta na 24 let, Ivana Kalina, oba iz Logatca, pa na 15 let ter Fani Šerek iz Ljubljane na 8 let zapora. Obsojeni so bili kot partizani oz. sodelavci partizanov. (TMG, fasc. 294-912, fac. 319-1598.)

Komandant XI. armadnega zbora general Robotti je razpisal nagrado 100.000 lir tistemu, ki bi ujel Borisa Kidriča ali Aleša Beblerja, 30.000 lir tistemu, ki bi ujel Edvarda Kardelja ali Marjana Dermastia, Marjana Brileja, Milana Lemeža, Franca Lubeja, Edvarda Kocbeka ali Josipa Rusa, 10.000 lir pa tistemu, ki bi dal kakršnekoli podatke o tem, kako

bi imenovane ujeli ali ubili. (VK, fasc. 5-V. Italijanski dokumenti pišejo napačno Marjan Brilej, namesto Jože Brilej.)

22. Ob 18.30 so italijanski vojaki ob železniški progi na Zaloški cesti ustavili voznika, ki je peljal 10 zabojev oblačil, sanitetnega materiala, kuhinjskih potrebščin, tobaka, soli, papirja, mesa itd. na železniško postajo. Blago so zbrali aktivisti OF v Poljanskem rajonu in je bilo namenjeno partizanom. (TMG, fasc. 356-2788.)

Ob 22. uri je italijanska patrolja iz Dobrunj na cesti v Sostro ubila Avgusta Aliča. (TMG, fasc. 348-2516.)

Mestno poglavarstvo je prosilo Komando XI. armadnega zbora za vojaško stražo, da bi za mestni vodovod lahko nemoteno prevažali premog (mesečno 100—150 ton) z železniške postaje v Kleče. Vozniki so morali namreč pri vojaškem bloku na Vodovodni cesti vsakokrat stresti ves premog na tla in ga ponovno naložiti. (CC RR, fasc. 220-I.)

24. Visoki komisar Emilio Grazioli je poslal notranjemu ministrstvu v Rim tajni načrt za ureditev Ljubljanske pokrajine, kjer pravi, da bo ravnal neizprosno (*durissima linea di condotta*), ker je vprašanje slovenskega prebivalstva mogoče rešiti samo tako, da se uniči, preseli ali nasprotniki odstranijo, preostali pa asimilirajo. Po določenem načrtu bi prebivalce množično izselili v »delovna taborišča« in ne v koncentracijska taborišča, na izpraznjeno ozemlje pa naselili Italijane. Zato je takoj potrebno poživiti delovanje fašističnih organizacij, ki doslej še niso prodrle med ljudstvo, pomnožiti tečaje italijanskega jezika, razširjati italijansko literaturo in omejiti slovensko kulturno življenje. Na univerzi v Ljubljani je doslej že uspelo znižati število vpisanih na eno tretjino, zaradi podvojene vpisnine pa bo število študentov še bolj padlo; še naprej bo treba preprečevati vpis nezaželenim osebam, tako da bo univerza le životarila, dokler ne bo po zmagi prevzela svoje »italijanske funkcije« na Balkanu. Srednje šole bo treba izenačiti z italijanskimi, v osnovnih šolah pa slovenske učitelje zamenjati z italijanskimi. Na gospodarskem področju bo mogoče do skrajnosti izkoriščati gozdove, rudnike in polja ter ustvariti pogoje za dvig živinoreje. Treba je likvidirati slovenske denarne zavode. V pokrajini naj ostane samo ena italijanska hranilnica, upravna ureditev naj se izenači z italijansko. Da pa se bo vse to lahko izvršilo, je treba preseliti v Ljubljansko pokrajino čimveč sposobnih Italijanov, doslej so namreč prihajali samo taki, ki doma niso bili zaželeni. (VK, fasc. 1a-IV.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Jožeta in Matijo Modrijana ter Franca Grdodolnika na dosmrtno ječo, Alojza Žigona pa na 4 leta zapora, v odsotnosti pa Ivana Modrijana, Ivana in Pavla Bončo ter Karla Leskovca na dosmrtno ječo. Izdani so bili, da so zbirali orožje in hrano za partizane, kar so tudi našli ob preiskavi na njihovih stanovanjih v Rovtahn pri Logatcu. (TMG, fasc. 306-1216.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Franca Češarka iz Ribnice na 3 leta zapora, ker je sodeloval v narodnoosvobodilnem gibanju in razdelil 40 pozivnic za vstop v partizane. (TMG, fasc. 336-2129.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo partizana Antona Sajeta z Velikega Gradišča in Vladimira Gerbca iz Vinice na dosmrtno ječo. Prvega so obsodili v odsotnosti, Gerbca pa aretirali 11. aprila 1942 v bolnišnici v Novem mestu, kjer se je zdravil zaradi rane na rami. Obsodili so tudi Marijo Lesjak iz Novega mesta, ki je Gerbca v bolnišnici obiskovala. (TMG, fasc. 321-1631.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Ivanko in Albino Tekavec iz Ribnice na 15 let zavora, ker sta delali propagando za partizane in z jugoslovansko uniformo opremili dva študenta iz Ribnice, ki sta odšla v partizane. (TMG, fasc. 541-2140.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Emo Črnologar iz Ljubljane na 10 let in 8 mesecev zavora, ker je sodelovala v OF. Aretirali so jo 30. junija 1942 kot ilegalno z osebno izkaznico na ime Ane Lavrič. (TMG, fasc. 274-265.)

Izšla je 34. številka III. letnika informacijskega vestnika OF »Slovenski poročevalec«. V članku »Izdajalci so sneli krinko« piše Boris Ziherl o organizatorjih »Slovenske legije« in o letakih, ki so jih odvrгла italijanska letala in ki je v njih bela garda klicala na boj proti partizanom. Prinaša tudi izjave CK KPS, katoličanov v OF in vodstva sokolstva v OF o beli gardi. V članku »Proglas razbojnikov« razpravlja Boris Ziherl o odloku italijanskih oblasti o zaplembi premoženja upornikom.

25. Ob 5.10 je italijanski vojak na bloku v Hrušici ramil z bombo Slavko Adamič iz Bizovika, ker se na poziv ni ustavila. (TMG, fasc. 349-2552.)

Ob 12.30 so člani VOS OF v Rokodelskem domu v Komenskega ulici izvršili smrtno obsodbo nad kontrarevolucionarjem, komandantom Slovenske legije za Ljubljano Fortunatom Majdičem. (TMG, fasc. 348-2526; CC RR, fasc. 219-III; SPor 1942 št. 35; J. Šiška, Spomini, str. 14.)

Na cesti Vevče-Polje so našli »prevratne« letake v italijanskem jeziku. (TMG, fasc. 350-2568.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo na smrt Avgusta Jermana iz Rožanca pri Črnomlju, ker je bil v partizanih. (CC RR, fasc. 158-II.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo v odsotnosti Adolfa Jakhla iz Poljana na dosmrtno ječo. Obtožili so ga, da je grozil italijanskemu konfidentu s smrtjo. (TMG, fasc. 265-237.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo v odsotnosti Alojza Jožefa iz Harinje vasi na dosmrtno ječo. Obdolžili so ga, da je nosil orožje in sodeloval s partizani. (TMG, fasc. 286-716.)

Vojaško vojno sodišče je v odsotnosti obsodilo Marijo Šlander iz Ljubljane na 30 let zavora. Aretirali so jo 9. decembra 1941. Ob aretaciji so našli pri njej večje vsote denarja, ponarejene dokumente in propagandno literaturo. Iz zavora so jo prepeljali v bolnišnico, od koder je 13. marca pobegnila. (TMG, fasc. 523-634.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Ivanko Šmalc iz Ljubljane na 2 leti zavora in 2000 lir denarne kazni. Junija 1942 so Italijani preiskali njeno trgovino in našli živež in cigarete. Obdolžili so jo, da je to zbirala in hranila za partizane. (TMG, fasc. 336-2132.)

Na povelje XI. armadnega zbora je bilo aretiranih 5 oseb. (CC RR, fasc. 271-III.)

Izšla je posebna izdaja informacijskega vestnika OF »Slovenski poročevalec«. Med drugim prinaša »Apel vsemu civiliziranemu svetu« o okupatorskih hudodelstvih na slovenski zemlji, Pozdrav IOOF Ljubljani, proglas IOOF »Slovenci!« o meuspeli italijanski ofenzivi ter poziv CK KPS, vodstva kristjanov v OF in vodstva sokolov v OF Slovincem, naj se ob novi italijanski ofenzivi še tesneje oklenejo svoje OF in varujejo njeno enotnost.

26. Vojaško vojno sodišče je obsodilo dr. Franca Debeljaka, zdravnika iz Žužemberka, na dosmrtno ječo, ker je sodeloval s partizani. (TMG, fasc. 336-2108.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo v odsotnosti Jožeta Junca iz Laz na dosmrtno ječo, ker je odšel 29. maja 1942 v partizane, na njegovem domu pa so našli strelivo. (TMG, fasc. 337-2157.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Cirila in Matijo Škrlja s Turjaka na dosmrtno ječo, ker sta sodelovala s partizani. (TMG, fasc. 339-2222.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo ujetega partizana Antona Šušteršiča s Turjaka na dosmrtno ječo. (TMG, fasc. 339-2221.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Ido Turk iz Rušnice na 4 leta zapora, ker je preskrbovala partizane s sametnim materialom. (TMG, fasc. 541-2178.)

27. V mehanični delavnici Frica Hribernika na Celovski cesti št. 50 je oddelek I. sekcije CCNN »XXI. Aprile« ustrelil Frica Hribernika, Josipa Kroparja, Milana Krpana in Antona Miheliča. V delavnici, ki je bila v sklopu CT KPS, so od začetka julija izdelovali hladno orožje in razne kovinske predmete za partizane. Zaradi izdajstva so fašisti vdrli v delavnico, našli 498 bodal in druge kovinske predmete. Delavce so po triurnem zaslišanju ustrelili. (Zbornik VI-3, dok. 218, SPor 1942, št. 35; TMG, fasc. 334-2707; SPor 1952, št. 240; Borec 1953, str. 255; Arhiv GO ZB; J. Nedog, Spomini, str. 109.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Antona Zbačnika iz Rušnice zaradi mladoletnosti (star 15 let) le na 3 leta zapora, ker je pomagal partizanom, med katerimi sta bila tudi njegova brata. (TMG, fasc. 338-2198.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Avgušтина Glada iz Pirč pri Fari na Kočevskem na 4 leta zapora, ker je bil partizanski obveščevalec, in Matijo Ozaniča iz Pirč prav tako na 4 leta zapora, ker je zbiral hrano za partizane. (TMG, fasc. 332-1966.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Nikolaja Vidnjeviča iz Pavnovičev pri Adlešičih na 2 leti zapora, ker je sodeloval s partizani, ki so se često oglašali na njegovem domu. (TMG, fasc. 336-2106.)

Izšla sta letaka: »Proglas, Slovenci! (Vsi besni napor...) Na osvobojenem ozemlju dne 27. avgusta 1942«. Izdal Izvršni odbor Osvobodilne fronte slovenskega naroda in »Odredba Glavnega štaba Slovenske partizanske vojske z dne 27. avgusta 1942«. Oba so natisnili v ilegalni grafični tiskarni CT KPS »Tehnika«, prvega okrog 6200 izvodov, drugega pa približno 15.000 izvodov. (L. Čarni, Tehnike, str. 5.)

28. Ob 10.50 so ustrelali Rudolfa Medveška iz Ljubljane. Aretirali so ga 27. avgusta 1942, ko so odkrili Hribernikovo delavnico na Celovski cesti. Bil je lastnik tvrdke »Kromkovina« in je dajal Hribernikovi delavnici potrebni material. (TMG, fasc. 365-2596; XI. CA, fasc. 845-IV.) Na Večni poti sta »neznanca« ubila Kristijana Birso iz Ljubljane. (TMG, fasc. 370-3250.)
- Vojaško vojno sodišče je obsodilo partizana Karla Mukliča iz Sv. Križa pri Kostanjevici v odsotnosti na dosmrtno ječo. (TMG, fasc. 299-1039.)
- Vojaško vojno sodišče je obsodilo Antona Vidmarja z Verda na 17 let zavora in 2000 lir denarne kazni, ker je sodeloval v sabotažnih akcijah in nosil orožje. (TMG, fasc. 264-138.)
- Vojaško vojno sodišče je obsodilo Jožeta Leniča iz Ljubljane na 25 let zavora in 4000 lir denarne kazni, ker je nosil orožje in je 10. januarja 1942 streljal na karabinerja, ko so ga hoteli aretirati. (TMG, fasc. 269-80.)
- Vojaško vojno sodišče je obsodilo Milana Černeta iz Ljubljane na 12 let zavora, ker je pomagal ljudem pri prehajanju preko bloka v partizane. (TMG, fasc. 311-1357.)
- Vojaško vojno sodišče je obsodilo Jožeta Povšeta iz Ljubljane v odsotnosti na 8 let zavora, ker je pred 4. junijem 1942 trosil letake s komunističnim znakom. (TMG, fasc. 314-1433.)
- Izšla je 15. številka (druga izdaja 15. številke!) I. letnika »Radio vestnik« OF.
- Izšel je ciklostiran letak: »Slovenci!« — »Izdal IOOF za ljubljansko okolico«.
29. Ob 23.45 so partizani I. bataljona udarne brigade »Toneta Tomšiča« s sodelovanjem moštva sprejemnega taborišča in dveh čet III. grupe odredov napadli karabinjersko postojanko in postojanko finančne straže v Vevčah. Zažgali so skladišče papirnice in železniški vagon. Škode je bilo okrog dva in pol milijona lir. Hkrati so napadli finančno stražo v Zalogu in vojaško stražo pri železniškem mostu preko Ljubljanice. (Zbornik VI-4, dok. 3; SPor, oktober 1942, posebna izdaja; TMG, fasc. 352-2644.)
- Vojaško vojno sodišče je obsodilo partizana Antona Žagarja iz Novega mesta na 17 let zavora. (TMG, fasc. 288-751.)
- Vojaško vojno sodišče je obsodilo Frančiško Wolf iz Usmerca pri Čabru na 7 let, Marijo Wolf iz Ravnice na 6 let in Ludvika Tomca iz Martinjaka na 5 let zavora zaradi sodelovanja s partizani. (TMG, fasc. 340-2258.)
- Vojaško vojno sodišče je obsodilo mladoletnega Ivana Brežiča iz Loga pri Brezovici na 3 leta, 4 mesece in 20 dni zavora, ker so 30. julija 1942, ko so ga pri Vnanjih goricah aretirati, našli pri njem propagandno literaturo in letake. (TMG, fasc. 340-2233.)
30. Ob 22. uri so partizani I. bataljona udarne brigade »Toneta Tomšiča« napadli papirnico v Vevčah in povzročili požar pri strojih ter zažgali tudi skladišče na desnem bregu Ljubljanice. Škode je bilo okrog 10 mili-

jonov lir. Ob 23. uri pa so partizani streljali na postajo Zalog. (Zbornik VI-4, dok. 3; SPor, oktober 1942, posebna izdaja; TMG, fasc. 352-2644.) Visoki komisar Grazioli je določil, da začasno ne bodo zapirali ljudi v sodne zapore, ker je tam prostora le za 300, zaprtih pa že 1020 ljudi. (TMG, fasc. 600-II.)

31. Ob 16. uri so fašisti preiskali tovarno Saturnus v Mostah. Pri Vidi Pregarc so našli Slovenskega poročevalca in drugo literaturo, ki jo je prejela prav tisti dan, da bi jo razdelila aktivistom v tovarni. Po zaslišanju so jo ob 22.30 na tovarniškem dvorišču privezali na stol in ustrelili. Tedaj so aretirali 25 delavk in 8 delavcev. (SPor 1942, št. 35, št. 38; CC RR, fasc. 158-II; TMG, fasc. 356-2782; Borec 1936, str. 180; M. Perme, Kronika, str. 32; TMG, fasc. 610a.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Jožeta Zakrajška iz Šentjurja na Dolenjskem v odsotnosti na 10 let zopora, ker je razširjal Slovenskega poročevalca. (TMG, fasc. 523-514.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Jožeta Kutnarja v odsotnosti na 28 let, Jakoba Skubica, oba iz Šentvida pri Stični, pa na 2 leti zopora, ker sta sodelovala s partizani. (TMG, fasc. 318-1555.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Ivana Murna iz Vel. Orehka pri Stopičah na 8 let zopora, ker je sodeloval s partizani in so pri njem našli puško. (TMG, fasc. 314-1434.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Dragico Sevšek iz Novega mesta na dva meseca zopora, ker je rekla italijanskim vojakom: »Pojdite proč, saj vas ni nobeden klical, kreteni!« (TMG, fasc. 320-1601.)

Italijanski vojaki so blokirali občino Polje, aretirali 700 ljudi in jih odpeljali v internacijo. (F. Saje, Belogardizem, str. 479.)

Komanda CC RR XI. armadnega zbora je izdala tiralico za dr. Josipom Rusom, članom Vrhovnega plenuma OF. (VK, fasc. 209-I; CC RR, fasc. 258-II.)

IOOF je izdal razglas, v katerem pozdravlja neuklonljivo Ljubljano in pravi: »Občudujemo vaš junaški odpor, da se Ljubljanjani — bodoči prestolnici osvobojene in združene Slovenije — divi danes ves svobodoljubni svet... Razbijajte neusmiljeno belo gardo — od stražarjev do mihajlovičevcev...« (SPor 1942, št. 28.)

Avgusta je bila v rajonu Bežigrad velika nabiralna akcija za Gubčevo brigado. Organizirala jo je Marica Čepe po nalogu vojaške intendance. V dveh dneh so zbrali večje količine blaga in ga skupno z blagom, ki je že bilo v ilegalnih skladiščih, poslali partizanom. (M. Čepe, Spomini.)

Avgusta so ljubljanski aktivisti poslali partizanom dva železniška vagona blaga. Veliko tega (30 zabojev) je bilo zbranega v rajonu Bežigrad, ki je bil za to uspešno akcijo tudi pohvaljen. Prevoz po železnici pa so organizirali aktivisti železničarji. (M. Čepe, Spomini.)

Rajonski odbor OF Bežigrad je zbral avgusta 27.236 lir narodnega davka, prostovoljnih prispevkov ter posojila svobode, in sicer: I. kvart — 9 terenskih odborov — 4.538 lir; II. kvart — 8 terenskih odborov — 2.208 lir; III. kvart — 6 terenskih odborov — 13.533 lir; EK(a) (dames

Tovarna kovinske galanterije, Mariborska 4) — 1 terenski odbor — 840 lir; Ri(žarna) (danes: Industrija za elektrovezve, Linhartova 35) — 1 terenski odbor — 258 lir; Ei(fler) (danes: obrat Tovarne dekorativnih tkanin, Titova c. 99) — 1 terenski odbor — 360 lir; La(jevic) (danes: Tovarna kovinskih in plastičnih izdelkov »Tuba«, Kamniška 20) — 1 terenski odbor — 105 lir; Avt(omontaža) (danes: »Karoserija«, tovarna jeklenih avtobusnih karoserij, Kamniška 25) — 1 terenski odbor — 4602 liri; BAL(...) — 1 terenski odbor — 830 lir. (NOB-C, fasc. 528-I.)

Rajonski odbor OF Center je avgusta zbral 93.493 lir narodnega davka, prostovoljnih prispevkov ter posojila svobode, in sicer: I. kvart 17.602 liri; II. kvart 2137 lir; III. kvart 1178 lir; IV. kvart 787 lir; m(eščanske) š(ole) 1.465 lir; o(snovne) š(ole) 2.580 lir; PTT 4.560 lir; ing(enirji) 12.096 lir; graf(iki) 2.760 lir; b(anke) 7.981 lir; ban(ovina) 26.232 lir; grad(beniki) 13.924 lir. (NOB-C, fasc. 528-I, 528-IV.)

Rajonski odbor OF Kolodvor, ki se je avgusta 1942 združil z rajonom Sempeter, je avgusta zbral 60.700 lir narodnega davka, prostovoljnih prispevkov ter posojila svobode, in sicer: Gosposv(etska) cesta — 14 terenskih odborov — 5252 lir; Tyrševa c. (danes Titova) — 8 terenskih odborov — 2.005 lir; Tavčarjeva — 8 terenskih odborov — 1.369 lir; Miklošičeva — 9 terenskih odborov — 3.151 lir; OUZD — Okrožni urad za zavarovanje delavcev — 4 terenski odbori — 3848,50 lir; sodišče — 2 terenska odbora — 4.739 lir; zdravniki — 18 terenskih odborov — 4.886 lir; mladina — 14 terenskih odborov — 345 lir; Resljeva cesta — 2 terenska odbora — 716 lir; Zgornji Sempeter — 38 terenskih odborov — 7.325,50 lir; 14 oseb 23.000 lir posojila. (NOB-C, fasc. 528-IV.)

Rajonski odbor OF Poljane je zbral avgusta 33.062 lir narodnega davka, posojila svobode ter prostovoljnih prispevkov, in sicer: kvartni odbor OF MOL (magistrat) — 28 terenskih odborov — 11.670 lir; kvartni odbor fin(ančna direkcija) — 7 terenskih odborov — 3.659 lir; kvartni odbor Poljane — 8 terenskih odborov — 12.424 lir; kvantni odbor Št. Jakob — 4 terenski odbori — 5.246 lir. (NOB-C, fasc. 528-I.)

Rajonski odbor OF Šiška je zbral avgusta 77.140,50 lir narodnega davka, posojila svobode ter prostovoljnih prispevkov, in sicer: I. kvart — 3 terenski odbori — 58.583 lir; II. kvart — 4 terenski odbori — 9.818 lir; III. kvart — 4 terenski odbori — 6.153,50 lir; Tr(amvaj) 1.100 lir, U(niom) 630 lir, P 150 lir, mladina 356 lir in 350 lir. (NOB-C, fasc. 528.I.)

Rajonski odbor OF Trnovo je zbral avgusta 24.618 lir narodnega davka, prostovoljnih prispevkov ter posojila svobode, in sicer: I. kvart — 4 terenski odbori — 4.294 lir; II. kvart — 1 terenski odbor — 15.023 lir; III. kvart — 3 terenski odbori — 1.662 lir; IV. kvart — 5 terenskih odborov — 3.639 lir. (NOB-C, fasc. 528-I.)

September

V začetku septembra so klerofašistični stražarji ustanovili v Klečah postojamko MVAC. Posadki, v kateri so se vzgajali organizatorji novih belogardističnih postojank, je poveljeval Ivan Kos iz Ljubljane. (F. Saje, Belogardizem, str. 478.)

V začetku septembra je izšel letak: »Slovenci!« (Kdo je izdal in prodal...) Izdala Osvobodilna fronta. Natiskali so ga v ilegalni tiskarni CT KPS »Tehnika«. (L. Čarni, Tehnike, str. 5.)

1. Ob 16. uri so fašisti aretirali 18 mladincev pri železniški postaji v Šiški, ki so po izjavah zaupnikov bili pripravljene za odhod v partizane. (XI. CA, fasc. 821-III.)

Ponoči so italijanski vojaki aretirali vojaškega referenta III. kvarta rajona Bežigrad in komisarja čete Narodne zaščite Leona Modrijana iz Janševe ulice št. 5, njegovo ženo Štefanijo in Franca Farčnika. Na njenem stanovanju so našli propagandno literaturo in strelivo, medtem ko so sosedje pravočasno odnesli blago civilne in vojaške intendance. (XI. CA, fasc. 821-III; M. Čepe, Topografija, str. 5.)

Partizani 1. bataljona Dolomitskega odreda so zažgali grad Bokalce, da bi se v njem ne ustanovila belogardistična postojanka. (XI. CA, fasc. 821-III; A. Družina, ustno.)

2. Ob 18. uri so ustrelili Ivana Jelovška, Alojzija Vrhovca, Antona Jereba, Antonijo Kucler, Ivana Japlja, Jerneja Kuclerja, Stanislava Demšarja in Antona Merlaka. Aretirali so jih avgusta v okolici Drenovega griča, ker so sodelovali s partizani. (XI. CA, fasc. 821-II.)

Fašisti so ustrelili Alojza Keferla in sina Alojza iz Hrušice ter Andreja Azmana iz Vrhovcev. Na Keferlovem stanovanju so našli puško s 14 naboji. (CC RR, fasc. 158-II; XI. CA, fasc. 821-III; Arhiv OO ZB, fasc. 3-2729.)

3. 150 vojakov II. bataljona »Granatieri di Sardegna« je obkolilo naselja Ježica, Mala vas in Stožice do nemško-italijanske demarkacijske črte. Pri čistki so aretirali 350 oseb in jih odpeljali v ljubljanske zapore. (XI. CA, fasc. 821-II.)

Italijanski vojaki so aretirali 16 delavcev iz papirnice v Vevčah. (TMG, fasc. 354-2720.)

4. Ob 21. uri so italijanski vojaki pri bloku v Dobrunjah prijeli Stanka Gartnerja iz Ljubljane. Na poti v postojanko so ga ustrelili, ker je hotel zbežati. (VK, fasc. 4-IV; TMG, fasc. 353-2682.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Alojza Zupovca iz Ljubljane na 10 let zapore. Aretirali so ga 17. aprila 1942 ob napisni akciji v Kodeljevi ulici (danes ulica Goce Delčeva). (TMG, fasc. 287-736.)

Vodstvo »Slovenske legije« je sprejelo sporočilo, da se je ustanovilo taborišče na Ježici, kjer se je zbralo 30 belogardistov. (F. Saje, Belogardizem, str. 479.)

5. Ob 22. uri so karabinjerji napravili preiskavo v stanovanju Jožeta Ribičiča v Dobrilovi ulici št. 22. Stanovanje je bilo izdano, češ da se v njem skrivajo voditelji narodnoosvobodilnega gibanja in da je v stanovanju propagandno središče OF. (XI. CA, fasc. 821-III.)

Izšla je 35. številka III. letnika informacijskega vestnika OF »Slovenski poročevalec«.

Izšla je 20. številka II. letnika glasila Mladinske OF »Mlada Slovenija«.

6. De Fillippis, šef obveščevalnega centra 209. sekcije karabinjerjev, je med drugim sporočil, da je gospodarski položaj v Ljubljanski pokrajini skrajno slab zaradi sabotaž v industriji in prometu ter zaradi pomanjkanja delovne sile v poljedelstvu, uvoz iz Italije pa je otežkočen. Teroristična dejanja v Ljubljani so prenehala, vendar grešimo, ker preveč verjamemo konfidentom, ne da bi preverjali njihove podatke in poročila. (CCRR, fasc. 253-II.)

Izšla je 16. številka protirevolucionarnega glasila »Pobratim«.

7. Ob 22. uri so italijanski vojaki našli na okenski polici hotela Union dva lepaka, naslovljena italijanskim vojakom, naj vstopajo v partizane. (XI. CA, fasc. 821-III; TMG, fasc. 345-2710.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Marijo Rigler, Alojza Krašovca in Antona Sepca, vse iz Dan pri Starem trgu pri Ložu, na 22 let zopora, ker so sodelovali s partizani. (TMG, fasc. 339-2200.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Antonijo Lavrič iz Kočevske reke na 8 let zopora, ker je sodelovala s partizani. (TMG, fasc. 340-2234.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Franja Dečmana iz Ljubljane na 3 leta in 4 mesece zopora, ker je sodeloval v napisnih in listkovnih akcijah ter pri razdeljevanju Slovenskega poročevalca. (TMG, fasc. 335-2076.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Mira Jeršiča iz Rovt pri Logatcu na 2 leti zopora, ker je 22. maja 1942 dal zatočišče aktivistu OF, ki ga je iskala policija. (TMG, fasc. 338-2183.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Olgo Debevec iz Št. Rupenta pri Mokronogu na 1 leto zopora in 500 lir denarne kazni, ker je prenašala tobak in cigarete za partizane. (TMG, fasc. 340-2236.)

8. Ob 6.30 so našli mino na železniški progi Ljubljana—Brezovica pri km 572.720. Promet so ponovno vzpostavili ob 7.53. (TMG, fasc. 337-2777, NOB-C, fasc. 529-IV.)

Ob 21. uri je patrolja CCNN »XXI Aprile« aretirala v Kamniški ulici Franca Obrana s ponarejeno izkaznico na ime Ivana Kamnikarja. Ko so ga peljali v vojašnico, je poskušal zbežati, a so ga v Gasilski ulici ustrelili. Izdan je bil, da je sodeloval pri atentatih na konfidente in italijanske vojake, zato je policija že 30. julija 1941 izdala za njim tiralico. (VK, fasc. 4-IV; TMG, fasc. 354-2707; XI. CA, fasc. 821-III.)

Ob 21.30 so partizani streljali na stražarje železniške proge pri Kozarjih. Med streljanjem je bil smrtno zadet Franc Štrukelj iz Kamne gorice, ki je bil po naključju v Kozarjih. (TMG, fasc. 354-2721.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Renata Waidija iz Ljubljane na 18 let zopora, ker so 11. aprila 1942 karabinjerji odkrili v njegovem skladišču na Miklošičevi cesti vojaški material. (TMG, fasc. 341-2272.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Angelo Flek iz Semiča na 6 let zopora, ker je prenašala partizansko pošto. (TMG, fasc. 342-2302.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Romana Kačiča in Milana Beltranterja iz Ljubljane na 4 leta zopora, ker so našli v Kačičevem stanovanju tri bodala, dve pištoli in ročno bombo. (TMG, fasc. 310-1355.)

Ponoči so italijanski vojaki aretirali okrog 70 oseb, med njimi 19 zdravnikov. (NOB-C, fasc. 527-I; Arhiv OO ZB, fasc. 2.)

Izšla je 16. številka I. letnika »Radio vestnik« OF.

9. Štirje partizani so v Marijanišču na Bokalcah rekvirirali dva voza krompirja. (XI. CA, fasc. 821-III.)

Komandant XI. armadnega zbora general Robotti je poročal Visokemu komisarju o razmerah v ljubljanskih sodnih zaporih: Okna celic niso zastrta, zato naj se takoj ograde, da se prepreči stik zapornikov z zunanjim svetom. V zaporih živi preko 1100 zapornikov, čeprav je prostora komaj za 300 oseb, posledice so nehigienske razmere in bolezni. Bolniška soba je premajhna in nekateri bolniki leže v celicah na tleh, slamo za ležišča pa menjajo komaj vsakih 14 dni. Predlagal je premestiti zapornike, obsojene na manjše kazni, v Novo mesto, nekatere pa v šentpetsko vojašnico, predlagal je tudi omejiti tiralice in določil, da naj premestijo 90 oseb v Italijo. (TMG, fasc. 600-II.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Alojza Martinčiča na 4 leta zapora, Janeza Mulca, oba iz Otoka, pa na dve leti zapora, ker sta skrivala strelivo, orožje, vojaško obleko in propagandno literaturo. (TMG, fasc. 334-2059.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Franca Antončiča iz Metlike na 4 leta zapora. Ker so našli pri njem nahrbtnik z živežem in zdravili, so ga obtožili, da se je hotel pridružiti partizanom. (TMG, fasc. 342-2305.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo brate Alojza, Jožeta, Franca in Matijo Martinčič iz Grajšovke pri Starem trgu pri Ložu na 1 leto zapora, ker so sodelovali s partizani. (TMG, fasc. 334-2057.)

10. Italijanski vojaki so pri bloku na Viču ustrelili Antona Žirovnika iz Kozarij, ker so našli pri njem dva klišeja za glasilo CK KPS »Delo«. (XI. CA, fasc. 821-III; VK fasc. 4-IV.)

Okrog 10. septembra je bila natisnjena ciklostirana brošura V. I. Lenin: Tretja internacionala in njeno mesto v zgodovini, 1942, 8 str. Izdala Agitacijsko-propagandna komisija pri CK KPS. (Arhiv CKZKS, fasc. II-1942.)

11. Vojaško vojno sodišče je obsodilo Rudolfa Nikolettija iz Rovt pri Logatcu na dosmrtno ječo, ker je bil v partizanih. (TMG, fasc. 341-2274.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Franca Troho na 20 let, Franca Volfa, Draga Gerla in Viktorja Kotarja, pa na 6 let zapora, vse z Milanovega vrha, ker so sodelovali s partizani. (TMG, fasc. 334-2056.)

Izšla je 16. številka I. letnika »Radio vestnik« OF. (Druga izdaja!)

12. Ob 10. uri je dvignil Jože Šiška-Luka v Poštni hranilnici milijon lir na tekoči račun Hranilnice Ljubljanske pokrajine. Čeka št. 44 in 45 serije 166 — sta bila ponarejena. Prejeti denar, polovico v bankovcih po 500 in polovico v bankovcih po 100 lir, je odnesel v dveh aktovkah. »Akcijsko za milijon« so pripravili in izvedli člani VOS OF iz Ljubljane. 3. oktobra 1942 je Uprava Poštne hranilnice objavila, da bo denar izplačevala samo vlagateljem osebno. (VK, fasc. 4-IV, NOB-C, fasc. 531-III, fasc. 527-I; Šolski arhiv, VI. fasc. 7-617; Borec 1953, str. 99.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Tatjano Pustoslemšek, študentko iz Ljubljane na dosmrtno ječo, ker je bila v partizanih v III. bataljonu Notranjskega odreda. Ujeli so jo na Debelem vrhu. (TMG, fasc. 344-2375.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Danico Klanjšček, dijakinjo iz Ljubljane, na 10 let zavora, ker je organizirala mladino na Poljanski cesti in na Kodeljevem. Pri njej so našli Slovenskega poročevalca in sliko bazoviških žrtev. (TMG, fasc. 334-2374.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Ladislava Lisjaka iz Ljubljane na 10 let zavora, ker so v njegovem stanovanju v Podjurski ulici št. 27 našli nekaj izvodov Slovenskega poročevalca. (TMG, fasc. 335-2068.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Ljubljance Vladimira Vidmarja na 15 let, Marijo Vidmar in Vinka Ovna na 5 let ter Angela Verbiča na 3 leta zavora, ker so decembra 1941 dajali zatočišče partizanom. (TMG, fasc. 541-1258.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Frančiško Mestek z Velikega vrha na 6 let zavora. Italijanski vojaki so jo aretirali avgusta 1942 skupno s hčerko Marijo, ker so našli na njenem domu bunker in strelivo. Dva sinova sta bila v partizanih, moža pa so že prej ustrelili italijanski vojaki. (TMG, fasc. 345-2402.)

Ljubljanski škof dr. Gregorij Rožman je na sestanku v škofiji svetoval belogardističnim voditeljem, naj sodelujejo z italijanskim okupatorjem. (NOB-C, fasc. 527-I; F. Saje, Belogardizem, str. 496.)

13. VOS OF iz Ljubljane je sporočila, da izdajajo zlasti duhovniki. Tega dne je neki salezijanec oddal fašistični oblasti okrog 60 naslovov »komunistov«. (NOB-C, fasc. 527-I.)

14. Vojaško vojno sodišče je obsodilo Jožeta Obravoviča iz Štalcarjev na 26 let zavora, ker je bil partizan. (TMG, fasc. 341-2273.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Ivana Šolmajerja iz Podgrada na 10 let zavora, ker je govoril na grobu dveh partizanov. (TMG, fasc. 329-2882.)

Italijanske oblasti so poslale iz ljubljanskih zaporov 350 oseb v internacijo. (CCRR, fasc. 219-IV.)

Izšla je 36. številka III. letnika informacijskega vestnika OF »Slovenski poročevalec«. Med drugim prinaša razglas IOOF o neuspeli okupatorjevi ofenzivi in odredbo Glavnega štaba slovenskih partizanskih čet o streljanju pripadnikov belogardističnih oboroženih enot.

Izšla je 21. številka II. letnika glasila Mladinske OF »Mlada Slovenija«. Med 14. avgustom in 14. septembrom so v ilegalni grafični tiskarni CT KPS »Tone Tomšič« v 3000 izvodih natisnili »Delo«, organ Centralnega komiteja Komunistične partije Slovenije 1942, junij, št. 3 in brošuro »Slovenski kristjan, v boj zoper belo gardo«, 1942, 12 strani, ki so jo izdali katoličani v OF. (L. Čarni, Tehnike, str. 4.)

15. Vojaško vojno sodišče je obsodilo Alberta Frančiča iz Dobrunj in Rudolfa Grudna iz Želimelj na 25 let zavora. Od spomladi 1942 sta

bila partizana; ujeli so ju nemški vojaki in izročili italijanskim oblastem. (TMG, fasc. 345-2427.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Nedeljko Lah iz Loža na 23 let zapora, ker je bila v partizanih. (TMG, fasc. 345-2426.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Kornelijo Škerbec iz Ljubljane na 6 let in 8 mesecev zapora, ker je dala nekemu italijanskemu vojaku Slovenskega poročevalca in cigarete, ko je izjavil, da je partizan. (TMG, fasc. 267-381.)

Rajonski odbor OF Moste je zbral 36.603,50 lir, in sicer: Zi(elena) j(ama) — 7 terenskih odborov — 6685 lir; S(veti) K(riž — Žale) — 4 terenski odbori — 5014 lir; M(oste) — 7 terenskih odborov — 6887 lir; S(tari) V(odmat) — 10 terenskih odborov — 1520 lir; N(ovi) V(odmat) — 5 terenskih odborov — 2160 lir; K(odeljevo) — 10 terenskih odborov — 3117 lir, in sicer: Oki(škega ulica) 457 lir, Ob Lj(ubljanici) 45 lir, (Na) Peč(i) 397 lir, Povš(etova) I 253 lir, Povš(etova) II 86 lir, Malej(eva) 342 lir, Zadr(užna) 370 lir, Klun(ova) 130 lir, Mahnič(eva) 340 lir, Cankar(jeva) 2 lini in 1000 lir; Š(tepanja) v(as) — 5 terenskih odborov — 3117 lir, in sicer: Hradec(kega) 1115 lir, Gmaj(na) 509 lir, Fuž(ine) 1110 lir, Zg(ornja) Hruš(ica) 383 lir; S(a)t(urnus) — 17 terenskih odborov — 2787,50 lir; Ska(..) — 3 terenski odbori — 735 lir; K(le)j — 3 terenski odbori — 726 lir; Zm(aj) — 1 terenski odbor — 465 lir; H(rova)T — 4 terenski odbori — 788 lir; T(uma) — 1 terenski odbor — 232 lir; R(..) — 2 terenska odbora — 131 lir; JV(..) — 1 terenski odbor — 120 lir; HR(ibar) — 2 terenska odbora — 1812 lir. (NOB-C, fasc. 528-IV.)

Sredi septembra so v ilegalni grafični tiskarni CT KPS »Tehnika« v 3000 izvodih natisnili »Delo«, organ Centralnega komiteja KPS 1942, julij, št. 4. Ta številka »Dela« pa je propadla, ko so 23. septembra tiskarno odkrili, zato so jo ponovno natisnili v ilegalni grafični tiskarni CK KPS v Kozarjih.

Sredi septembra je izšel v 13.000 izvodih v ilegalni grafični tiskarni CT KPS »Tehnika« letak »Per la difesa dell'U. R. S. S., per la pace, la libertà e il benessere«. (L. Čarni, Tehnike, str. 5.)

15. in 16. septembra je belogardistična posadka iz Kleč blokirala Dravljje in Glince. Belogardisti so napodili prebivalce iz stanovanj ter jim pobrali denar, dragocenosti in živila. (NOB-C, fasc. 527-I.)

16. Vojaško vojno sodišče je obsodilo Alojza Denziča na 9 let, Antona Aljančiča, Mirka Sfiligoja, Antona Barboriča, Jožeta Juvanca in Ledi-slava Aubla pa na 8 let zapora. Obtožili so jih, da so sodelovali v organizaciji OF v Pavšičevi ulici v Ljubljani. (TMG, fasc. 337-2155.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Valentina Krajnika iz Črnomlja na 8 let, Sabino Drobnič iz Metlike na 4 leta, Emo Muser iz Črnomlja pa na 3 leta zapora, ker so sodelovali v OF in pomagali partizanom. Pri hišnih preiskavah so našli strelivo. (TMG, fasc. 345-2428.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Alojza Vrablja na 5 let, Janeza Vavkena, Franca Klemenčiča, Sašo Luka in Vladimira Lučkoviča, vse iz Hotedršice, na 3 leta zapora; ker so v okolici Rovt in Rovtarskih

Žibrš zbirali ljudi za odhod v partizane. (TMG, fasc. 541-2406.)

Italijanske oblasti so aretirale 10 oseb. (CC RR, fasc. 209-III.)

17. V Gramozni jami so ustrelili Antona Finka iz Ljubljane. Ob aretaciji 16. septembra so našli pri njem pištolo in ponarejeno osebno izkaznico na ime Dušana Cankarja. Obtožili so ga, da je sodeloval pri atentatih na nemške in italijanske konfidente. (TMG, fasc. 368-3172.)

Člani VOS OF so justificirali belogardista Antonovca iz Dravelj. (NOB-C, fasc. 527-I.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo v odsotnosti partizane Riharda Romiha, Dušana Švaro in Jožeta Udoviča (vsi iz Novega mesta) na dosmrtno ječo, aretiranega Jožeta Kožela pa zaradi mladoletnosti samo na 16 let zapora. (TMG, fasc. 288-750.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Ivana Poženela in Ivana Kunaverja iz Ljubljane na dosmrtno ječo; kot partizana so ju ujeli nemški vojaki in izročili italijanskim oblastem. (TMG, fasc. 343-2349.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Marijo Vidic na dosmrtno ječo in 4000 lir denarne kazni, ker je bila organizatorica OF, Jožeta Ladiho in Ivana Jelenca, vse iz Šalke vasi, pa v odsotnosti na dosmrtno ječo, ker sta sodelovala v partizanskih enotah in zbirala denar. (TMG, fasc. 542-2256.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo odsotne Jožeta Koščaka, Božidarja in Antona Kovača na dosmrtno ječo ter aretirane Jožo Koščak in Antona Hafnerja na 7 let, Mileno Jelenc na 4 leta, Štefana Šloserja, vse iz Ljubljane, in Friderika Vivodo z Rakeka na 3 leta zapora. Izdala sta jih prve dni aprila 1942 zakonca Kuk, češ da se v stanovanju Jožeta Koščaka v Podutiški 51 zbirajo partizani. Jože Koščak, Božidar in Anton Kovač so se izognili aretaciji z odhodom v partizane in bili obtoženi justifikacije Kukovih 16. aprila 1942. (TMG, fasc. 303-1163, fasc. 554; VK, fasc. 4-IIIb.)

Vojaško vojno sodišče je v odsotnosti obsodilo Cirila Pezdirja iz Vnanjih goric na 22 let zapora in 2000 lir denarne kazni, ker je skrival radijski sprejemnik in oddajnik. (TMG, fasc. 337-2156, fasc. 554; VK, fasc. 4-IIIb.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Irmo Ban, dijakinja iz Ljubljane, na 3 leta in 4 mesece zapora, ker so jo 17. maja 1942 ujeli pri napisni akciji. (TMG, fasc. 307-1243.)

Visoki komisar in komandant XII. armadnega zbora sta odredila, da se do 10. oktobra 1942. leta ukinja odredba o zaplenitvi premoženja upornikov oziroma njihovih sorodnikov, ker se nekateri partizani iz objektivnih razlogov doslej niso mogli vrniti na svoje domove. (VK, fasc. 1a-II; XII. CA, fasc. 658-IV.)

Izšla je 17. številka I. letnika »Radio vestnik« OF.

18. Ob 5. uri je »meznanec« streljal na italijanskega podoficirja ob žični meji v Klečah in ga ranil. (TMG, fasc. 359-2865.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo partizana Jožeta Omahna iz Trebnjega na 25 let in 4 mesece zapora. Prijeli so ga nemški vojaki maja 1942 in ga predali italijanskim oblastem. (TMG, fasc. 343-2350.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo mladoletnika Franca Pečana iz Ljubljane na 22 let zapora, ker je bil od maja do julija 1942 v partizanih. (TMG, fasc. 347-2480.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Benjamina Čehovina iz Branice na 12 let zapora, ker je bil od avgusta 1942 v partizanih. (TMG, fasc. 542-2477.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo ujetega partizana Antona Ponikvarja iz Velikega Osojnika na 7 let zapora. (TMG, fasc. 329-1890.)

Ljubljanska kvestura je izdala tiralico za Lojzeta Kersničem, organizatorjem OF v ljubljanskih bankah. (NOB-C, fasc. 527-III.)

Obveščevalni odsek Poveljstva XI. armadnega zbora je izdal 75. številko Tedenskega vestnika, ki pravi med drugim: »... treba (je) nadalje omeniti odkritje seznamov Ljubljančanov, ki so pod videzom pomoči in dobrodelnosti darovali okrog 4.500.000 lir jugoslovanskemu Rdečemu križu, ta pa je to vsoto nakazal »uporniški fronti«. To zopet dokazuje, da ljubljanski mestni živelj aktivno sodeluje s »Fronto« ter da je šteti Ljubljano za središče upora« (Zbornik VI-4, dok. 153.)

19. Vojaško vojno sodišče je obsodilo Alojza Bartola v odsotnosti in Franca Slapničarja na dosmrtno ječo, Ivana Aša in Franca Venturinja, vse iz Straže, pa na 7 let zapora, ker so zbirali orožje. (TMG, fasc. 308-1299, fasc. 300-1068.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Vero Štrumbelj iz Vrbljenja na 22 let in Marijo Meše iz Tomišlja na 14 let in 4 mesece zapora, 8. avgusta 1942 so ju italijanski vojaki ujeli kot partizanki v Topolu. (TMG, fasc. 347-2497.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Engelberta Wisiaka iz Ljubljane na 10 mesecev zapora in 300 lir denarne kazni, ker je v gostilni Antona Kuča v Vegovi ulici žalil italijanske vojake. (TMG, fasc. 347-2492.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo na 3 leta zapora Antona Štajdoharja, Jožeta Marınca, Martina Lisjaka, Antona in Jožeta Obranoviča, Martina in Alojzija Južniča, Jožeta Glada, Jožeta Baverja, vse iz Fare pri Kostelu, Ivana Jurca iz Stružnice in Jožeta Cetinskega z Jesenovega vrta. Aretirali so jih aprila 1942, ker so sodelovali s partizani. (TMG, fasc. 286-724, fasc. 301-1609.)

Lidija Šentjurs je med drugim sporočila Edvardu Kardelju, da so okupatorji ponovno začeli z aretacijami po lokalih. Belogardisti patrolirajo po mestu in imajo namen naše vidnejše ljudi na mestu ustreliti... Po ofenzivi smo poslali po 100.000 lir Dolomitskemu in Krmskemu odredu ter Marku. (Arhiv CKZKS, fasc. II-1942.)

Italijanske oblasti so aretirale 12 oseb. (XI. CA, fasc. 821-II.)

Žaupnik fašistične stranke na Brezovici je sporočil, da je ustanovljena skupina MVAC iz 55 oseb. (F. Saje, Belogardizem, 477.)

Italijanske oblasti so v naslednjih dneh preselile 41 družin iz neposredne bližine žične zapore. V njihova stanovanja so se naselili stražarji obrambnega pasu. Hkrati so preselili štiri družine z Gradu in eno z Rožnika zaradi ureditve utrdb. (XI. CA, fasc. 830-III.)

20. Italijanske oblasti so aretirale 5 oseb. (XI. CA, fasc. 821-II.)
Belogardisti so v Brezovici aretirali 9 oseb in jih predali italijanskim oblastem. (SPor 1942, št. 40.)

21. Ob 1.30 so italijanski vojaki ustrelili Janeza Bolho na Dolenjski cesti. (CC RR, fasc. 209-III; SPor 1942, št. 40.)

Vojaško vojno sodišče je v odsotnosti obsodilo Matijo Pezdircra iz Dolenje vasi pri Črnomlju na dosmrtno ječo, ker je bil partizan. (TMG, fasc. 342-2301.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Marjeto Kaplan ter njeno hčerko Marijo Hočevnar, obe iz Velikih Lašč, prvo na 22 let, drugo na 3 leta zapora. Obtožili so ju, da sta nagovarjali italijanske vojake, naj sabotirajo. (TMG, fasc. 326-1769.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Evstahija Snoja iz Rovt pri Logatcu na 1 leto zapora, ker je žalil italijanske vojake. (TMG, fasc. 342-2331.)

Italijanske oblasti so aretirale 10 oseb. (XI. CA, fasc. 821-II.)

Izšla je 37. številka III. letnika informacijskega vestnika OF »Slovenski poročevalec«. Med drugim prinaša poziv rajonskim, kvartnim in terenskim odborom OF o razkrinkavanju bele garde in o nalogah aktivistov OF. Objavlja tudi resolucije terenskih organizacij vodstvu narodno-osvobodilnega gibanja. Ena izmed ljubljanskih resolucij pravi med drugim: »Tudi med največjim terorjem, ki ga zdaj izvajajo v Ljubljani fašistični rablji s pomočjo domačih izdajalskih psov, vztrajamo in se borimo z vami do končne zmage.«

Izšla je 22. številka II. letnika glasila Mladinske OF »Mlada Slovenija«.

22. Partizani Dolomitskega odreda so napadli belogardistično posadko v Klečah, kjer je padlo 6 belogardistov. (NOB-C, fasc. 527-I; SPor 1942, št. 38.)

V pismu Edvarda Kardelja slovenskim internirancem v Gonarsu je med drugim rečeno: »... Ljubljana, ki jo je italijanska ofenziva za nekaj časa močno uplašila, je sedaj že spet trdno of-ovska... Govori se, da pripravlja bela garda teren za mobilizacijo ljudi v Gonarsu, zlasti aktivnih oficirjev. Ti naj bi postali vodje belogardističnih tolp, poleg tega pa ustanavljajo v Ljubljani posebno belogardistično policijo, v kateri naj bi ti mobiliziranci iz Gonarsa igrali glavno vlogo.« (Zbornik VI-4, dok. 36.)

Italijanske oblasti so aretirale 29 oseb. (XI. CA, fasc. 821-II.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo zdravnika Jožeta de Glenio iz Metlike na 22 let zapora, ker je zdravil partizane. (TMG, fasc. 542-2447.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Draga Doležala z Brezovice na 25 let in 4 mesece zapora, ker je razširjal propagandne letake, posedoval orožje in sodeloval s partizanskimi enotami. (TMG, fasc. 542-2441.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Miho Spolena na 10 let, Jožeta Pojeta, Ignaca Pečjaka in Antona Malmarja na 9 let, Alojza Pojeta na 6 let ter Jožeta Kranjca in Ivana Mikuliča, vse iz Kočevske Reke na 3 leta zapora, ker so sodelovali v OF, s tramovi zaprli cesto Kočevje—Kočevska Reka in posedovali orožje. (TMG, fasc. 542-2158.)

23. Ob 10. uri so italijanski vojaki po izdaji vdrli v ilegalno tiskarno CT KPS »Tehnika« na Jernejevi cesti št. 47 (danes Ulica Milana Majcna). Prvi je iz obkoljenega bunkerja skočil tiskar Alojz Ajdišek, vrgel ročno bombo med vojake in se prebil iz obroča, toda pri prehodu čez sosedno ograjo so ga smrtno zadeli. V zmedi, ki jo je povzročil boj, je zbežal z avtomobila aretirani Franc Golob. Tiskarja Rudolfa Babnika in mizarja Janeza Turka so aretirali in pozneje ustrelili za italca. V tiskarni so vojaki zaplenili 5 pušk s strelivom, ilegalni tisk in tiskarski material, naslednji dan pa so aretirali še šest oseb. (TMG, fasc. 363-3012; XI. CA, fasc. 821-III; Zbornik VI-4, dok. 157; L. Čarni. Tehnike. str. 5.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Alojza Menceja, dijaka iz Ljubljane na dosmrtno ječo, ker je bil v partizanih. (TMG, fasc. 349-2546.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo na dosmrtno ječo ujete ranjene partizane Ivana Mulca iz Kočevja, Ivana Snoja iz Zgornjega Kašlja ter Viktorja Smolnikarja iz Ljubljane. (TMG, fasc. 346-2462.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Ano Černe iz Ljubljane na 26 let zapora, ker je bila v partizanih. (TMG, fasc. 349-2528.)

Poročilo VOS OF piše med drugim, da so pred tednom okupatorji zbrali moške z Dobrove ter jih silili, naj podpišejo izjavo za vstop v belogardistične enote. 12 moških se je temu uprlo, zato so jih ustrelili. Belogardistična posadka v Klečah, v katero se vključujejo ljubljanski »stražarji« ter interniranci iz Gonarsa, ki so jih zato izpustili, šteje okrog 100 mož. (NOB-C, fasc. 527-I.)

Po poročilu Enrica Macisa, vojaškega tožilca, je obravnavalo vojaško vojno sodišče od 1. januarja 1942 do 23. septembra 1942 2573 obtožb proti 2924 obtožencem, vloženih pa je bilo 2905 obtožb proti 3852 osebam. (TMG, fasc. 598-III.)

Karabinjerji so preiskali stanovanje v Aljaževi ulici št. 13, kjer so med drugim našli puško ter kovček s samitnim materialom. (TMG, fasc. 363-3012.)

Izšla je 18. številka I. letnika »Radio vestnik« OF (v dveh izdajah).

24. VOS OF iz Ljubljane je sporočila, da je pet partizanov pregnalo 20 belogardistov, ki so blokirali hiše v Dravljah; podili so jih do draveljske cerkve, dokler niso posegli vmes italijanski vojaki s topovi. (NOB-C, fasc. 527-I; SPor 1942, št. 38.)

Na cesti pri Podutiku so belogardisti smrtno ranili Ivano Kušar iz Podutika, ki je še isti dan umrla v bolnišnici. (TMG, fasc. 368-3169.)

Zdenka Kidrič je med drugim sporočila Edvardu Kardelju, da belogardisti kontrolirajo bližnje železniške postaje in prehode na blokkih ter izdajajo naše ljudi Italijanom. (Arhiv CKZKS, fasc. II-1942.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo na dosmrtno ječo dr. Stanka Valentinčiča, dr. Franca Podkoritnika in odsotnega Jožefa Skubica. Obtoženi so bili, da so organizirali osvobodilno gibanje v Grosuplju. (TMG, fasc. 322-1674.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Evo Kumer iz Mirne peči na 6 let zavora, ker je delovala proti obstoječi državni ureditvi. (TMG, fasc. 533-2022.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Stanislava Kurata iz Ljubljane — Pot na Drenikov vrh 3 — na 3 leta zavora, ker je doma skrival orožje. (TMG, fasc. 350-2591.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Jakoba Lenarčiča in Viktorja Kokalja na 1 leto zavora. Obtožili so ju sabotažnega dejanja, ker sta 6. julija 1942 povzročila, da je v Višnji gori iztiril vlak. (TMG, fasc. 330-1920.)

Italijanske oblasti so aretirale 22 oseb iz Ljubljane. (XI. CA, fasc. 821-II.) V ilegalni grafični tehniki CT KPS »Tone Tomšič« so tiskali brošuro »Ustava Zveze sovjetskih socialističnih republik« (58 strani), ki jo je izdala Agitacijsko-propagandistična komisija pri CK KPS. (L. Čarni, Tehnike, str. 4.)

25. V Wolfovi ulici so bili nalepljeni letaki OF poleg uradnih oglasov Poveljstva XI. armadnega zbora in poleg lepakov »Odbora prave Slove-nije«. Fašistična stranka je ugotovila, da so vsi lepaki po obliki in tisku enaki ter da je potrebno nadzirati tiskarne, ker ni izključeno, da so vse natisnili v isti tiskarni. (VK, fasc. 33-VII.)

Lidija Šentjurec je med drugim sporočila Edvardu Kardelju: »... Oblast je začela preventivno zapirati 'sumljive' študentke, kar je predpriprava za čiščenje univerze, kamor se očitvidno mislijo vgnezditi belogardisti, da bi zlomili naš odpor proti vpisovanju v GUF...« V poročilu o finan-cah pravi, da je bilo razdeljeno okrog 100.000 lir aktivistom; 43.000 lir tehniki, 50.000 lir za internirance in 60.000 lir zaopornikom, partizanskim družinam in drugim. (Arhiv CK ZKS, fasc. II-1942.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo v odsotnosti ing. Tiborja Škerlaka iz Ljubljane na 30 let zavora, češ da je bil voditelj OF ter da je pisal in raznašal propagandne brošure. Aretirali so ga šele 7. junija 1943. (TMG, fasc. 334-2045.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Rudolfa Lampreta iz Stranske vasi in Jerneja Omejca z Dobrave na 3 leta zavora. Prvi je sodeloval s par-tizani, drugi pa 5. aprila 1942 pri striženju las dekletom v Stranski vasi. (TMG, fasc. 542-829.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Alojza Gelzeta in Petra Grčo iz Rib-nice na 2 leti zavora, Franca Marolta pa v odsotnosti na dosmrtno ječo, ker so zbirali orožje za partizane. (TMG, fasc. 348-2527.)

Italijanske oblasti so aretirale 14 oseb iz Ljubljane in 4 osebe iz Do-brunj. (XI. CA, fasc. 821-II.)

26. Justificiran je bil agent javne varnosti Josip Habjan. (Jutro 1942, št. 228.) Italijanske oblasti so aretirale 26 oseb. (XI. CA, fasc. 821-III; VK, fasc. 3-I.) Ljubljanski škof dr. Gregorij Rožman je izročil spomenico Visokemu

komisarju, v kateri predlaga, naj bi fašistični okupatorji omilili stroge vojne predpise, osvobodili lojalne internirance, poživili gospodarsko dejavnost, občinam vrnili samoupravo itd. Na koncu pa pravi: »... v izpolnitvi teh želja bi bila garancija, da se bodo lojalni elementi znatno ojačali, da se bo sožitje pod novim gospodarjem pokrajine in njenim marodom poglobilo in da bodo tudi brez težav mogle iz samega naroda zrasti sile, ki bodo pripomogle k splošnemu pomirjenju pokrajine...« (F. Saje, Belogardizem, str. 498.)

27. Ob 22.30 je našla italijanska patrolja lepake v Frančiškanski ulici (danes Nazorjeva) in v Gledališki ulici (danes Župančičeva) in sicer »Proglas Slovincem«, ki poziva prebivalstvo v boj proti beli gardi ter odredbo Glavnega štaba slovenske partizanske vojske. (TMG, fasc. 366-3100.)

Vojaki I. sekcije »XXI Aprile« so blokirali Bizovik. Na sodelavce narodnoosvobodilnega gibanja sta jih opozarjala dva belogardista. Aretirali so 29 oseb in ustrelili Rudolfa Labodo, Vlada in Jakoba Mojškerca, Alojza Janežiča in Alojza Hlebša. Odkrili so tri ilegalna bivališča ter zaplenili orožje, strelivo in drugo vojaško blago. (XI. CA, fasc. 821-III, II; NOB-C, fasc. 527-I; SPor 1942, št. 39; F. Saje, Belogardizem, str. 480.)

Lidija Šentjura je v pismu Centralnemu komiteju KPS med drugim sporočila, da sta se združila rajonska odbora OF Trnovo in Vič. (Arhiv CKZKS, fasc. II-1942.)

28. Belogardisti iz postojanke na Ježici so ustrelili v Dravljah 15-letnega dijaka Mravljeta. (NOB-C, fasc. 527-I; SPor 1942, št. 40; F. Saje, Belogardizem, str. 479.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo partizanki Zorko Okretič in Olgo Tratar iz Ljubljane na dosmrtno ječo. (TMG, fasc. 542-2511.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo ujetega partizana Pavla Kamenška iz Celja na 23 let zopora. (TMG, fasc. 351-2613.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Pavla in Alberta Rajharda iz Ljubljane ter Silvestra Rajharda iz Štepanje vasi na 3 leta in 8 mesecev zopora, ker so raznašali propagandno literaturo. (TMG, fasc. 542-2475.) Italijanske oblasti so aretirale 6 oseb. (XI. CA, fasc. 821-II.)

29. Ob 9.30 so ustrelili v Gramozni jami 4 italce zaradi atentata na agenta javne varnosti Josipa Habjana: Rajka Skapina, člana RK KPS za Rožno dolino, iz Ljubljane, Franca Mauerja iz Notranjih goric, Ivana Japlja iz Vnanjih Goric in Antona Rakarja iz Ljubljane. (XI. CA, fasc. 821-II; Jutro 1942, št. 228; Arhiv OO ZB, fasc. 26; M. Luštek, Naši spomeniki.)

Ob 20.20 so karabinjerji aretirali na križišču Aleševčeve in Hotimirove ulice slikarja Hinka Smrekarja in 6 mladincev. Pri Smrekarju so našli izvod »Radio vestnik« OF. (VK, fasc. 34-I; J. Nedog, Spomini, str. 106.) Italijanske oblasti so aretirale 12 oseb. (XI. CA, fasc. 821-III.)

Vojaško vojno sodišče je v odsotnosti obsodilo na dosmrtno ječo naslednje partizane: Antona Kogovška, Leopolda Marenca, Lea Skapina, Franca Pezdirja, Jožeta Ferjančiča, Bogdana Brajkoviča, Ludvika Blacika, Leopolda Železnika, Maksa Siarda, Jožeta Logarja in Jožeta Mihel-

čiča. Ujeta partizana Viktorja Lovšina in Antona Šuligoja iz Ljubljane so obsodili zaradi mladoletnosti na 22 let zapora; Antona Črednika iz Groblja na 13 let, Jožeta Bitenca iz Ljubljane na 7 let, Romana Stano iz Ljubljane na 6 let, Ignaca Isteniča iz Vrzdence na 4 leta, Marijo in Karolino Zaletel iz Ljubljane, Ivana in Vinka Fortuna iz Smrečja ter Cirila Petkovška iz Zaplane na 3 leta, Cirila Zupančiča iz Ljubljane pa na 2 leti zapora. Obtožili so jih sodelovanja s partizani. (TMG, fasc. 298-1013.)

Jelo in Danilo Capuder sta privedla oboroženo belogardistično enoto z Ježice in ustanovila postojanko v Bizoviku. (F. Saje, Belogardizem, str. 480.)

Izšla je 38. številka III. letnika informacijskega vestnika OF »Slovenski poročevalec«.

30. Vojaško vojno sodišče je obsodilo Rajka Jeršina iz Črne vasi na 22 let zapora, ker je bil v partizanih. (TMG, fasc. 299-1020.)

Italijanske oblasti so aretirale 4 osebe. (XI. CA, fasc. 821-III.)

Izšla je 19. številka I. letnika »Radio vestnik« OF (v dveh izdajah!).

Septembra je bil justificiran na Frankopanski cesti policijski denunciant Josip Koželj. (NOB-C, fasc. 531-III.)

Septembra so v Polju ustanovili posadko MVAC. (F. Saje, Belogardizem, str. 479-480.)

Septembra je izšla 6. številka kontrarevolucionarnega glasila »Samoobramba«.

Septembra je izšla 17. številka četniškega glasila »Svoboda ali smrt«.

Od septembra dalje so v ilegalni grafični tiskarni CT KPS »Tone Tomšič« vsak mesec tiskali okupatorske krušne karte v 1800 izvodih. Klišeje za tisk je izdelal Zlatko Močnik v ilegalni cinkografiji na Kodeljevem. To so bile prve krušne karte, natisnjene v naših ilegalnih tehnikah za narodnoosvobodilno gibanje. (L. Čarni, Tehnike, str. 4.)

Konec septembra je izšel ciklostiran letak: »Ljubljanskim sokolom in nacionalistom«. — »Izdali sokoli in nacionalisti v OF.«

Septembra je zbral rajonski odbor OF Center 57.038 lir, in sicer: I. kvart 31.058 lir; II. kvart 1.325 lir; III. kvart 950 lir; IV. kvart 1.150 lir; o(snovne) š(ole) 760 lir; ban(ovina) 4.190 lir; p(ošta) t(elegraf) t(elefon) 3.388 lir; graf(ičarji) 1.660 lir; m(eščanske) š(ole) 1.275 lir; ing(enirji) 3.400 lir; grad(beniki) 7.882 lir; (NOB-C, fasc. 528-I.)

Septembra je rajonski odbor OF Šiška zbral 62.874,60 lir, in sicer: I. kvart — 3 terenski odbori — 49.258 lir; II. kvart — 5 terenskih odborov — 5.154 lir; III. kvart — 4 terenski odbori — 6.052,60 lir; Tr(amvaj) 1.350 lir, Un(ion) 898 lir, Po(...) 162 lir. (NOB-C, fasc. 528-I.)

Septembra je zbral rajonski odbor OF Poljane 19.651,50 lir, po kvartih: m(estna) o(bčina) l(jubljska) — 16 terenskih odborov — 4.462 lir, fin(ančna direkcija) — 7 terenskih odborov — 4.277 lir, Pol(jane) — 5 terenskih odborov — 7.482,50 lir, Št. J(akob) 3.430 lir. (NOB-C, fasc. 528-IV.)

Septembra je zbral rajonski odbor OF Vič 25.909,50 lir, in sicer: I. kvart R(ožna) d(olina) 10.702 liri, II. kvart G(lince) 10.060,50 lir, III. kvart V(ič) 2.311 lir, Obr(at) T(obačne) T(ovarne) 2.836 lir. (NOB-C, fasc. 528-IV.)

Septembra je 230 terenskih odborov OF zbralo 273.409,60 lir narodnega davka, posojila svobode in prostovoljnih prispevkov po rajonih: C(enter) — 12 terenskih odborov — 57.038 lir, P(oljane) — 28 terenskih odborov — 19.651,50 lir, Že(leznica) — 34 terenskih odborov — 31.000 lir, M(oste) 34 terenskih odborov — 36.603,50 lir, T(rnovo) — 15 terenskih odborov — 19.480,50 lir, V(ič) — 24 terenskih odborov — 25.909,50 lir, Š(iška) — 15 terenskih odborov — 62.874,60 lir, B(ežigrad) — 24 terenskih odborov — 20.028 lir, E(migranti) — 5 terenskih odborov — 673 lir, Gost(inci) — 150 lir. (NOB-C, fasc. 528-IV.)

Oktober

V začetku oktobra je bilo v škofiji zborovanje duhovnikov, kjer je bilo predloženo, naj duhovniki pomagajo organizirati belo gardo. Predlog je obsodil pisatelj Franc Saleški Finžgar in poudaril, da so resnični bojevniki za svobodo partizani. Ker se ni nihče pridružil njegovemu mnenju, je iz protesta zapustil zborovanje. (Arhiv IZDG, fasc. 527-I; F. Saje, Belogardizem, str. 499.)

1. Italijanski vojaki so v Gramozni jami ustrelili za talca akademskega slikarja Hinka Smrekarja. Slovenski kulturni delavci so v Slovenskem poročevalcu objavili vest o ustrelitvi H. Smrekarja z naslovom »Vsemu civiliziranemu svetu«. (TMG, fasc. 368-3195; VK, fasc. 34-1; SPor 1942, št. 43.)

Člani VOS OF so likvidirali belogardista Bezjaka iz Dravelj, ker je grozil partizanskim materam, da jih bo izdal Italijanom, in ker je izsiljeval denar. (NOB-C, fasc. 527-I.)

Italijanske oblasti so aretirale 14 oseb. (XI. CA, fasc. 821-III.)

2. Italijanske oblasti so aretirale 9 oseb. (XI. CA, fasc. 821-III.)
3. Okoli 22. ure se je patrolja MVAC v Vevčah spopadla s skupino okrog 20 partizanov. V boju je padel belogardist Franc Hočevnar. (TMG, fasc. 368-3174.)

Italijanska kvestura je aretirala 13 oseb. (XI. CA, fasc. 821-II.)

Italijanske okupacijske oblasti so načelno pristale na ustanovitev »Slovenske straže« v Ljubljani. (F. Saje, Belogardizem, str. 478.)

4. Centralna tehnika OK KPS je poslala naslednje sporočilo Dušanu Kraigherju-Jugu: Dokončujemo radio-oddajnik, ki bo lahko vzdrževal zvezo z Vrhovnim štabom. V Dolomite smo poslali kompletan jugoslovanski vojaški oddajnik in vagon različnega materiala. (Zbornik VI-4, dok. 56.)
- Italijanske oblasti so na prošnjo belogardistov izpustile iz koncentracijskega taborišča Rab 99 oseb iz Polja, češ da so antikomunisti. (CC RR, fasc. 219-III.)

5. Vojaško vojno sodišče je obsodilo Ljubljance Vinka Marinka na dosmrtno ječo, Rudolfa Lutmana, Franca Bogšo in Vladimira Raguzo, vsakega na 30 let ječe, Antona Osredkarja na 22 let ter Antona Juričiča na 8 let zapora. Pred sodiščem je bila tudi Ivana Ziherl, ki je pa zaradi mladoletnosti niso obsodili. Prve štiri so obtožili, da so poskušali ubiti Franca in Marijo Brus 23. januarja 1942, ko je bil Franc Brus le ranjen. 27. aprila je bil atentat ponovljen, tokrat pa je bila ranjena Marija Brus. Vse so obtožili, da so sodelovali v prevratni organizaciji, Ziherlova, Raguzo in Jurčič da so razširjali Slovenskega poročevalca, Osredkar pa da je aprila 1942 sodeloval s partizani v bližini Borovnice pri napadu na potniški vlak, kjer je bilo ubitih 10 italijanskih vojakov. (TMG, fasc. 523-156.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Jožeta Slaka iz Ljubljane na 5 let zapora, ker je imel v stanovanju ranjenega partizana Franca Čopa. Slaka so Italijani aretirali 28. avgusta 1942. (TMG, fasc. 542-2615.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo partizana Alojza Marovta na 22 let zapora. V partizane je odšel junija 1942, ujeli pa so ga 29. avgusta 1942 na Kisovcu. (TMG, fasc. 351-2616.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Ignacija Hutha iz Ljubljane na 12 let in 3 mesece zapora, ker so italijanski vojaki 13. aprila 1942 našli v njegovem stanovanju radijski sprejemnik in na Ravnikarjevi žagi, kjer je bil zaposlen, zaboje streliva. (TMG, fasc. 351-2614.)

Vojaško vojno sodišče je v odsotnosti obsodilo 6 delavcev iz papirnice Vevče: Vinka Ocvirka, Antona Trosta, Stanka Kokalja (st.), Stanka Kokalja (ml.), Ludvika Pegama in Mirka Šuligoja, vsakega na 12 let in 6 mesecev zapora. 12. avgusta so karabinjerji preiskali papirnico in ugotovili, da so navedeni delavci zapustili delo in se tudi po pozivu niso vrnili domov. (TMG, fasc. 348-2513, fasc. 350-2590.)

Italijanske oblasti so aretirale 9 oseb. (XI. CA, fasc. 821-II.)

6. Pretekli večer so italijanski vojaki skupaj z bizoviškimi belogardisti pridrli v Dobrunje, obkolili vas, jo vso noč preiskovali in aretirali več moških, žensk in otrok. Večino aretiranih so odpeljali v zapore in sicer Avgusta Černaka, Franca Vrečarja, Feliksa Rusa, Franca Klana, Dominika Lambergerja in Franca Rometa — pa so pridržali in jih dopoldne 6. oktobra pri Urhu ustrelili vojaki I. sekcije »XXI. Aprile«. (XI. CA, fasc. 821-II; F. Saje, Belogardizem, str. 481; M. Mojškrič, ustno.)

Belogardisti so v Dobrunjah ustanovili svojo postojanko. (F. Saje, Belogardizem, str. 481.)

Med 20. in 21. uro so aktivisti OF potresli ulice v Šiški s propagandnimi letaki v italijanskem in slovenskem jeziku. (VK, fasc. 5-IVa; TMG, fasc. 369-3220.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo partizana Martina Baverja iz Morave pri Kočevju na dosmrtno ječo. (TMG, fasc. 542-2125.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo 12 uslužbencev mestnega poglavarstva v Ljubljani, in sicer v odsotnosti Viktorja Hojkerja, Štefana Gartnerja, Antona Štajdoharja, Jožeta Nahlika, Viktorja Štembergerja, Bo-

jana Prosenca in Alojzija Vrhovca, vsakega na 10 let zapora, ter Borisa Widra, Petra Dobrilo, Miro Gerzinič in Borisa Kogovška, vsakega na 4 leta zapora, ker so bili člani OF na mestnem poglavarstvu, plačevali članarino OF, razširjali Slovenskega poročevalca itd. OF je organiziral Bogoljub Prašnikar. (TMG, fasc. 598-I; Arhiv OOB fasc. 20-3141.)

MVAC iz Kleč je aretirala Ivanko Semič iz Stožic. Obdolžili so jo propagandne in sovražne dejavnosti ter da je prenašala pošto bratu Stanetu Semiču-Dakiju. (TMG, fasc. 383-3679.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo interniranega Alojza Vrhovca iz Ljubljane na 10 let zapora, ker je sodeloval v organizaciji OF. (TMG, fasc. 542-2308.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Edvarda Sitarja iz Stožic na dosmrtno ječo, v odsotnosti Jožeta Kališnika z Ježice na dosmrtno ječo in Andreja Škerla iz Stopič na 3 leta zapora. Obtožili so jih sodelovanja z oboroženimi enotami in nošenja orožja. (TMG, fasc. 542-2321.)

Italijanske oblasti so aretirale 4 osebe. (XI. CA, fasc. 821-II.)

Izšla je 20. številka I. letnika »Radio vestnik« OF.

7. Ravnateljstvo IV. (bežigradske) gimnazije je sporočilo Visokemu komisariatu, da je bilo doslej interniranih 49 učencev: iz III. razreda 1, iz IV. razreda 3, iz V. razreda 2, iz VI. razreda 8, iz VII. razreda 7 in iz VIII. razreda 28 učencev. (Arhiv IV. gimnazije, IZDG fasc. 323.)

Komandant XI. armadnega zbora general Robotti je izdal ukaz, da morajo do 15. oktobra 1942 vsi sorodniki italijanskih oficirjev in podoficirjev brez izjeme zapustiti Ljubljano. (XI. CA, fasc. 213-I.)

Ob 21.30 so partizani v Dobrunjah napadli patroljo MVAC. V boju so enega belogardista ubili, enega ranili in dva ujeli. (TMG, fasc. 369-3232.)

Italijanske oblasti so aretirale 17 oseb. (XI. CA, fasc. 821-II.)

Italijani so o Francu Zoranu dobili podatke, da je pripadnik in organizator OF. Okrog 22. ure so mu vojaki preiskali stanovanje, a našli niso ničesar. Zorana so aretirali in ga po Celovski cesti peljali v vojašnico. Pri odcepu Vodnikove s Celovške ceste je poskušal zbežati, vojaki pa so streljali za njim in ga hudo ranili. Umrl je že ob prevozu v bolnišnico. (TMG, fasc. 369-3233.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Emanuela Vidmarja iz Srednjega Lipovca na 4 leta in 6 mesecev zapora, ker so na njegovem stanovanju našli 500 g dinamita in motor jugoslovanske vojske. (TMG, fasc. 542-557.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo partizanki Martino Mali in Sašo Žabjek iz Ljubljane, vsako na 22 let zapora. Zajeli so ju 18. avgusta 1942 v čistki pri Mačkovcu — Kočevje. (TMG, fasc. 353-2668.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Jožeta Intiharja iz Vevč na dosmrtno ječo, ker so pri njem našli orožje. (TMG, fasc. 542-2660.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Antona Kastelica iz Bruhanje vasi — Dobropolje na 10 let zapora, ker je z živežem pomagal partizanom in delal propagando za OF. (TMG, fasc. 352-2654.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Miroslava Jereba in Franca Fajdigo, oba na dosmrtno ječo, Jožeta Oberstarja na 14 let in Stanislava Vodo-

pivca na 10 let zapora. Vsi so bili iz Sodražice. (TMG, fasc. 542-2803, 2665.)

8. Ob 7.30 sta člana VOS OF v Medvedovi ulici v Šiški s 7 strelji hudo ranila policijskega komisarja Kazimira Kukoviča, ki je kmalu nato umrl. Vosovca sta pri umiku streljala tudi na slovenskega agenta, ki je spremljal komisarja, vendar ga nista zadela. (VK, fasc. 5-IVa.)

Italijanski karabinjerji so na prijavo neke konfidentke aretirali družini Sušnik in Cedilnik — skupaj 9 oseb — osumljeni sodelovanja z OF. (CC RR, fasc. 210-I.)

Karabinjerji so izvedli obširno preiskavo na Gosposvetski 13 in aretirali 3 aktiviste OF. Med preiskavo so našli propagandni material: odredbo Glavnega poveljstva slovenskih partizanskih čet, formularje za partizansko prisego, propagandne letake, življenjepise revolucionarjev, partizanske pesmi itd. Ponoči so zaprli še 25 oseb. (TMG, fasc. 386-3796.)

Italijanske oblasti so aretirale 1 osebo. (XI. CA, fasc. 281-II.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo v odsotnosti Stanislava Hollyja in Zimo Vrščaj iz Ljubljane, vsakega na 27 let zapora. Italijanski vojaki so ju aretirali med 7. in 8. julijem v Staničevi 31. Obtožena sta bila, da so se v njihovi hiši zbirali partizani in voditelji OF: Boris Kidrič, dr. Aleš Bebler, dr. Jože Brilej in drugi. (TMG, fasc. 332-1983.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo partizana Janeza Bitorajca iz Kočevja na 25 let zapora in partizana Jameza Drobniča iz Šalke vasi na dosmrtno ječo. (TMG, fasc. 355-2730.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Vinka Jankoviča s Hriba na Kočevskem na 10 let zapora. Italijani so ga prijeli 27. septembra 1942, češ da je bil v partizanih in da je sodeloval pri napadu na Koprivnik. (TMG, fasc. 352-2655.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Ivana Pezdirca iz Metlike na 8 let zapora, ker je bil v partizanih. (TMG, fasc. 355-2746.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo v odsotnosti Dušana Gorkiča iz Ljubljane na dosmrtno ječo. (TMG, fasc. 554-1356.)

9. Ob 17.30 so italijanski vojaki iz Dobrove aretirali Franca Oblaka z Viča in Ivana Laznika iz Kozarij, ker sta bila osumljena, da sta podpirala partizane. Ko so ju vojaki peljali v vojašnico, sta skušala zbežati, a so ju na begu ustrelili. (VK, fasc. 5-IVa.)

Italijanski vojaki so ponovno preiskali hišo na Gosposvetski 13 in v podstrešju našli strelivo. (VK, fasc. 5-IVa; TMG, fasc. 386-3796.)

Italijanske oblasti so aretirale 36 oseb. (XI. CA, fasc. 821-II.)

10. Po podatkih nekega konfidenta so italijanski vojaki preiskali nekatera stanovanja na Šmartinski cesti, v Kodrovi ulici in v Jaršah. Našli so propagandno literaturo OF in aretirali 9 oseb. (VK, fasc. 34-III.)

Italijanski vojaki so izvedli v Dobrunjah čistko in pri tem ubili 2 »upornika« (verjetno civilista — op. pisca). (XI. CA, fasc. 821-III.)

Italijanske oblasti so aretirale 40 oseb. (XI. CA, fasc. 821-II.)

Fašisti so preiskali stanovanje Marije Klopčič v Kotnikovi ulici 15, kjer so našli pisalni stroj in mize z dvojnim dnom. (TMG, fasc. 414-196.)

11. Italijanske oblasti so aretirale 18 oseb. (XI. CA, fasc. 821-III.)

Izšla je 39. številka III. letnika informacijskega vestnika OF »Slovenski poročevalci«. Med drugim prinaša tudi osmrtnici akademskega slikarja Hinka Smrekarja in komandanta Dolomitskega odreda Franca Bukovca-Jožeta Ježevnika.

12. Edvard Kardelj je prišel ilegalno v Ljubljano. (E. Kocbek, Tovarišija, str. 214.)

Na Šentpeterski cesti (danes Trubarjeva) so italijanski vojaki ustrelili železničarja Vida Bratovža. (TMG, fasc. 372-3334.)

Komanda XI. armadnega zbora je izdala odredbo, da se morajo italijanski vojaki javljati na posameznih poveljstvih, kadar potujejo iz kraja v kraj, da bi tako preprečili gibanje partizanov na Balkanu v uniformah okupacijskih sil. (XI. CA, fasc. 213-I.)

Italijanske oblasti so aretirale 21 oseb. (XI. CA, fasc. 821-III.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Angela Babiča iz Hinj na dosmrtno ječo. Obtožili so ga, da je bil vodja komunistov v Hinjah. (TMG, fasc. 353-2696.)

Ob 22.30 je komandant MVAC iz Bizovika Jelo Capuder z 20 belogardisti aretiral Albino in Matijo Ferkova iz Spodnje Hrušice, ker sta sodelovala s partizani in bila aktivista OF v Hrušici in na Fužinah. Isti večer so belogardisti hudo ramili delovodjo Gvida Chittaro iz Udin, stanujočega v Sp. Hrušici št. 5. Pripeljali so ga v bolnišnico, kjer je 15. oktobra ob 20.45 umrl. (TMG, fasc. 373-3361.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo v odsotnosti bivša jugoslovanska orožnika Franca Žavbija in Alojza Bradača na dosmrtno ječo, ker sta sodelovala s partizani. (TMG, fasc. 312-1374.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo ujetega partizana dr. Arnolda Bidovca iz Ljubljane na dosmrtno ječo. 14. avgusta so ga italijanski vojaki ujeli v bližini Ribnice. (TMG, fasc. 356-2786.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Marijo Krizman na 12 let zapore, ker je delala propagando za partizane, kjer je bil njen brat Anton Češarek. (TMG, fasc. 356-2789.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Bruna Fantinija iz Ljubljane na 3 leta in 4 mesece zapore, ker je sodeloval s partizani. (TMG, fasc. 343-2354.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Nika Jakofčiča iz Gribelj pri Črnomlju na 3 mesece zapore, ker je udaril italijanskega financarja, ko mu je le-ta utrgal z okenske police vršiček rožmarina. (TMG, fasc. 354-2719.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Stanislavo Gantar iz Ljubljane na 4 leta zapore, ker je sodelovala z iskanim partizanom Kamnikarjem vulgo Volkom, sodelovala s partizani, jim dajala zdravila in perilo. (TMG, fasc. 354-2718, fasc. 542-2718.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Frančiško Strah iz Kompolj pri Vidmu na 12 let zapora. Obdolžili so jo, da je delala propagando za partizane. (TMG, fasc. 355-2758.)

13. Vodstvo VOS OF je zaradi izdajalskega in protiljudskega delovanja obsodilo na smrt bivšega bana, člana Graziolijske konsulte, agitatorja bele garde dr. Marka Natlačena. Izvršitev je bila poverjena dvema članoma VOS. Ob 9. uri je prišel v Natlačenovo stanovanje v Ciril Metodovi ulici (danes Ulica 24 talcev) član VOS, preoblečen v duhovnika. Ko je izročal Natlačenu pismo, ga je smrtno zadel z dvema streloma. Ob umiku se je rval še z Natlačenovim sinom, nato pa preskočil nekaj vrtnih ograj in prišel v sosednjo ulico, kjer ga je čakal njegov tovariš s trikolesom, s katerim sta se potem oba odpeljala. Kljub velikemu prizadevanju in poostrenim ukrepom Italijanom ni uspelo, da bi ju prijeli, pač pa je kvestura v mestu aretirala 11 moških, fašisti 1. sekcije CCNN pa 9 in v Dobrunjah še 7 moških. Na ukaz komandanta XI. armadnega zbora generala Robottija so italijanski vojaki za ubitega izdajalca M. Natlačena ob 18.45 ustrelili 24 talcev. Ob 18.30 so pripeljali 25 zapornikov iz šempetrške vojašnice in iz sodnih zaporov (od teh so jih 10 aretirali šele isti dan) na dvorišče poljanske gimnazije, kjer so jim prebrali smrtno obsodbo. Nato so jih odpeljali pred zid nasproti Natlačenove hiše in jih začeli streljati. Nekateri talci so vzklikali svobodni Sloveniji in Sovjetski zvezi. Ustrelili so trikrat po 5 in enkrat po 9 talcev, in sicer: Franca Bričlja, Viktorja Vodnika, Jožeta Škerlja, Bernarda Smrekarja, Vincenca Možino, Matevža Miklavčiča, Janeza Kogovška, Jožeta Kogovška, Valentina Kogovška, Marjana Podgornika, Petra Romavha, Pavla Magdiča, Petra Kersnika, Mirka Štefica, Valentina Avblja, Josipa Prosenca, Stanislava Vadnjala, Ferdinanda Hanžiča, Antona Bezka, Ivana Kerpana, Valentina Rožanca, Stanislava Petrušo, Josipa Maverja in Josipa Pezdurja. Enega od talcev niso ustrelili, ker se mu je medtem omračil um. VOS OF je ob tem izdala komuniké, ki ga je Slovenski poročevalec objavil 24. okt. 1942. Svoj komuniké »Vsemu civiliziranemu svetu« so izdali tudi slovenski kulturni delavci in ga je Slovenski poročevalec objavil 14. novembra 1942. (VK, fasc. 281-III; XI. CA, fasc. 821-II; Arhiv IZDG fasc. 531-III; Jože Gale in Drago Šega, ustno.)

14. Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino Emilio Grazioli je poslal notranjemu ministrstvu v Rim poročilo o ustrelitvi 24 talcev, v katerem pravi med drugim, da so nekateri od talcev »hoteč pokazati čvrstost duha, zavpili: »Živela svobodna Slovenija«, »Živela Rusija«, »Živel Stalin!« (Zbornik VI-4, dok. 168.)

Ob 11. uri so italijanski vojaki za justificiranega policijskega komisarja Kazimira Kukoviča ustrelili v Gramozni jami 8 talcev; Alojza Tomažiča iz Gorenje vasi pri Škofji Loki, Branka Božiča iz Celja, Janka Arnška iz Ljubljane, prof. Vinka Košaka iz Ljubljane (te je za talce izročila kvestura), Rudolfa Babnika iz Ljubljane, Janeza Turka iz Dobravic, Jožeta Hribarja iz Dolge vasi (te so za talce izročili karabinjerji) in Cirila Nagodeta iz Rovt (ki ga je za talca izročilo poveljstvo XI. CA). (XI. CA, fasc. 821-III; CC RR, fasc. 218-II, fasc. 210-I; M. Luštek, Naši spomeniki, str. 159.)

V železniškem vozu v Šiški je čistilec vagonov našel 4 zaboje streliva za puško. Italijani so ugotovili, da so bili zaboji poslani iz skladišča v Trstu. (TMG, fasc. 372-3332.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Antona in Marijo Hegler, oba iz Podgore, na dosmrtno ječo, ker sta sodelovala s partizani. (TMG, fasc. 355-2759.)

Vojaško vojno sodišče je v odsotnosti obsodilo partizana Radka Vuteja iz Črmošnjic na dosmrtno ječo in mladoletnega Vilija Kumpa iz Novega mesta na 30 let zopora. (TMG, fasc. 302-1128.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Vladislava Repeta, šolskega upravitelja v Zvirčah, na 4 leta zopora, ker je sodeloval s partizani. (TMG, fasc. 353-2694.)

Vojaško vojno sodišče je v odsotnosti obsodilo Antona Jerasa (starega 16 let) na 1 leto in 4 mesece ter Marjana Koširja, oba iz Ljubljane, na 4 mesece zopora, ker sta odšla ilegalno iz Ljubljane na Gorenjsko. (TMG, fasc. 356-2791.)

Izšla je 21. številka I. letnika »Radio vestnik« OF v dveh izdajah.

15. Italijanske oblasti so ob 11.30 zaprle lokal »Daj-Dam« za nedoločen čas, češ da so bili v njem sestanki vodilnih aktivistov OF. (VK, fasc. 5-IVa; CC RR, fasc. 210-I.)

Rajonski odbor OF Moste je zbral 35.701 liro narodnega davka, posojila svobode ter prostovoljnih prispevkov, in sicer: Z(elena) j(ama) — 7 terenskih odborov — 5.977 lir, S(v). K(riž) — 4 terenski odbori — 2.500 lir, M(oste) — 6 terenskih odborov — 14.495 lir, S(tari) V(odmat) — 10 terenskih odborov — 1.560 lir, N(ovi) V(odmat) — 4 terenski odbori — 1370 lir, K(odjeljevo) — 10 terenskih odborov — 3079 lir, [Ok(iškega ulica) 413 lir, — N(a) Peči 397 lir, Povš(etova) 564 lir, Zadr(užna) 385 lir, Pugl(jeva) 205 lir, Mah(ničeva) 495 lir, Mal(ejeva) 210 lir, Klun(ova) 120 lir, Ad(amič) L(undrova) 50 lir, Raz(..) 240 lir]. Š(tepanja) v(as) — 5 terenskih odborov — 3251 lir, [Sp(odnja) Hr(ušica) 940 lir, Fuž(ine) 1000 lir, Hruš(ica) 1236 lir, Gm(ajna) 75 lir]. Kolin(ska tovarna) — 4 terenski odbori — 530 lir, (Tovarna Kl(eja) — 2 terenska odbora — 800 lir, H(rova)t — 4 terenski odbori — 522 lir, T(uma) — 1 terenski odbor — 265 lir, Jev(nikar) — 1 terenski odbor — 120 lir, Ro(..) — 2 terenska odbora — 120 lir, Hr(ibar) — 2 terenska odbora — 732 lir, Zm(aj) — 1 terenski odbor — 380 lir. (NOB-C, fasc. 528-IV.)

Italijanske oblasti so aretirale 33 oseb. (XI. CA, fasc. 821-III.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Romana Omahna na dosmrtno ječo in Franca Bratuša iz Ljubljane na 3 leta zopora. Franc Bratuš, z ilegalnim imenom Ante Primovič, je bil partizanski kurir. Aretirali so ga 18. marca 1942 v Ljubljani. Roman Omahen pa je Bratušo povezal z aktivisti kurirji, ki so iz Ljubljane vodili prostovoljce v partizane. (TMG, fasc. 341-2276.)

Sredi oktobra so izšli naslednji ciklostirani letaki: »Slovenci in Slovenke!«, ki ga je izdal IOOF, »Kakšen bo konec vojne?«, ki ga je izdala OF Slovenskega naroda, in »Resnica o nacionalizmu in nacionalistih«, ki so ga izdali nacionalisti in sokoli v OF.

Sredi oktobra 1942 je izšel letak »Slovinci!« Izdala ga je Osvobodilna fronta. Natisnili so ga v ilegalni grafični tiskarni CT KPS »Tone Tomšič«. (L. Čarni, Tehnike, str. 4.)

16. Pri preiskovanju nekega stanovanja na Gosposvetski cesti so italijanski vojaki na podstrešju našli skrito orožje, strelivo in propagandni material. (XI. CA, fasc. 821-III.)

Italijanske oblasti so v Ljubljani aretirale 9 oseb. (XI. CA, fasc. 821-II.)

Italijani so preiskali stanovanje Ivana Rohačka na Vodnikovi cesti 143 in našli prevratne letake in lističe. Dalje so ugotovili, da je Rohaček član OF in da dela aktivno propagando. (VK, fasc. 33-VIII.)

V trgovini nogavic v Franciškanski ulici 8 (danes Nazorjeva) so našli Italijani v škatlah in predalih prevratne letake. (VK, fasc. 33-VIII.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Ivana Amželiča na 2 leti ter Anitona Klančarja in Franca Hrena, vse iz Glinja, na 1 leto zaporá, ker so pri njih našli zaboje streliva. (TMG, fasc. 358-2839.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Jožeta Brudarja iz Št. Jerneja na 6 let zaporá, ker je podpiral partizane. (TMG, fasc. 358-2837; fasc. 543-2839.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Franca in Jerneja Šušteršiča, oba iz Ljubljane, vsakega na 1 leto in 6 mesecev zaporá ter na 8000 lir kazni, ker sta zbirala meso in drugo hrano za partizane. Pri preiskavi so jima Italijani zaplenili 152 kg govejega mesa in 833 kg moke. (TMG, fasc. 359-2871.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo v odsotnosti Rajka Oblaka iz Ljubljane in Terezijo Podboršek iz Šmartnega, oba na dosmrtno ječo, Ljubljančane Jožo Korošec na 12 let, Vilija Pogačnika in Marijo Zemljčič na 10 let, Jožo Tratar na 9 let, Marijo Berdajs, Marijo Porenta, Ano Metlar, Fani Žnidaršič, vsako na 9 let, Rozo Vidergar na 8 let ter Jožo Lumpert na 6 let zaporá. Obtožili so jih, da so organizirali OF v tovarni Saturnus. Aretirali so jih v tovarni 31. avgusta 1942. (TMG, fasc. 356-2782.)

17. Italijani so v mizarški delavnici Ivana Šemrla na Gosposvetski cesti 16 napravili hišno preiskavo in v podstrešni sobi našli različen material, ki ga je zbiral za partizane, predvsem za opremo bunkerjev in tiskarn: veliko avtomatsko pištolo Browning z naboji, veliko avtomatsko pištolo »PN« s 43 naboji, velik kovček raznega propagandnega materiala KP in OF, seznam simpatizerjev OF, razne predmete bivše jugoslovanske vojske — čutare, torbe za naboje, maske itd. Ivana Šemrla, njegovega brata Rajka ter vseh 12 pomočnikov so zaprli, premoženje pa zaplenili. (VK, fasc. 5-IVa; Arhiv OO ZB, fasc. 12-2124.)

Italijanske oblasti so v mestu in bližnji okolici aretirale 12 oseb. (XI. CA, fasc. 821-II.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Heleno Slovša iz Ljubljane na 5 let zaporá. Aretirali so jo 19. septembra 1942 na bloku v Šiški, kjer se je sestala s svojo sestro. Vojak ju je hotel ločiti, sestri pa sta ga napadli in ozmerjali. (TMG, fasc. 359-2868.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo v odsotnosti Branka Defarja iz Višnje gore na dosmrtno ječo, ker je odšel v partizane. (TMG, fasc. 352-2657.)

Vojaško vojno sodišče je zaradi sodelovanja s partizani obsodilo Francko Mlinar iz Logatca in Marjanco Jesenko iz Žiberš pri Logatcu na dosmrtno ječo. (TMG, fasc. 359-2887.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Rudolfa Žerjala iz Novega mesta na 18 let zopora, ker je partizanom dajal hrano in tobak. (TMG, fasc. 543-2760.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Mihaela Andoljška iz Trebnjega na 4 mesece zopora, ker je v pismu preveč odkrito opisal novice iz domačega kraja. (TMG, fasc. 359-2890.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Jožeta Marinclja iz Kočevja na 10 let zopora, ker je sodeloval s partizani. (TMG, fasc. 543-2889.)

18. Številčno stanje pripornikov v vojašnici »Vittorio Emanuele III« (belgijska) 446 moških, žensk in otrok; 4 osebe so bile priprte zaradi varstva, ostali pa zaradi represalij. (CC RR, fasc. 208-IV.)

19. Boris Kidrič je ilegalno prišel v Ljubljano. (E. Kocbek, Tovarišija, str. 201.)

Enote Črnih srajc (fašisti) so v Ljubljani aretirale 20 oseb; od tega so jih 13 poslali v internacijo. (XI. CA, fasc. 821-II.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo bolničarko Nežo Jarnovič iz Ljubljane na 8 let zopora, ker je simpatizirala s partizani. (TMG, fasc. 352-2635.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Leona Modrijana iz Ljubljane na 9 let zopora. Pri preiskavi so v njegovem stanovanju v Janševi ulici 5 našli Italijani propagandno literaturo, žige z znaki OF in ZSSR, električni material za mine itd. Nad drvarnico pa so našli skrito ležišče. (TMG, fasc. 354-2716.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo dijaka Radovana Goloba iz Ljubljane na dosmrtno ječo, dr. Milana Žumra na 4 in pol leta, dr. Martina Benedikta in dr. Franca Derganca pa vsakega na 4 leta zopora. Dne 12. aprila je karabinjerska patrulja skušala prijeti na Erjavčevi cesti dijaka Radovana Goloba in Ivana Vurnika, ki pa sta začela streljati. Patrulja je prav tako odgovorila z ognjem in Vurnika smrtno zadela, Golob pa je bil le ranjen in je zbežal v Tivoli. Italijani so ga našli v bolnišnici. Zdravniki so bili obsojeni, ker so zdravili ranjenega mladince. (TMG, fasc. 54-1449; fasc. 286-10.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Franca Farčnika iz Ljubljane na 3 leta zopora. V njegovem stanovanju na Polakovi ulici 13 so 1. septembra 1942 našli Slovenskega poročevalca in drug propagandni material. (TMG, fasc. 354-2717.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Alojza Derganca iz Ljubljane na 5 let zopora. 9. julija 1942 so ga Italijani odpeljali v koncentracijsko taborišče Monigo, od koder je 16. avgusta skupaj s štirimi interniranci zbežal in odšel v partizane. Tam pa je bil ranjen in prepeljali so ga

v ljubljansko bolnišnico, kjer so ga ponovno aretirali in postavili pred sodišče. (TMG, fasc. 543-2587.)

20. Glavno poveljstvo slovenskih partizanskih čet je izdalo komuniké o smrti Jožeta Gregorčiča, komandanta I. grupe odredov slovenskih partizanskih čet, ki je junaško padel 9. septembra 1942 v boju z Nemci. (SPor 1942, št. 41.)

Italijanske oblasti so v Ljubljani aretirale 6 oseb. (XI. CA, fasc. 821-II.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Ferdinanda Lavrinca, protestantskega duhovnika v pokoju v Ljubljani, na 5 let in Ano Sever iz Ljubljane na 3 leta zapora, ker sta delala propagando za partizane ter jim nosila hrano in propagandni material v Želimlje. (TMG, fasc. 338-2849.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Franja Zemljaka iz Dobrega polja na dosmrtno ječo zaradi sodelovanja s partizani. (TMG, fasc. 288-757.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo partizana Petra Dimnika iz Snerberja na 22 let zapora. Italijani so ga prijeli 1. septembra 1942, ko je prišel domov po hrano. (TMG, fasc. 352-2661.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo v odsotnosti Hinka Kavčiča iz Dobrega polja na 30 let ter Dušana in Milana Kavčiča iz Dobrega polja, vsakega na 6 let zapora. Italijani so ju aretirali 24. aprila 1942, ker so pri hišni preiskavi našli vojaški material. (TMG, fasc. 294-913.)

Izšla je 22. številka I. letnika »Radio vestnik« OF, ki je napačno označena kot III. letnik.

21. Ob 1. uri ponoči so borci Tomšičeve brigade hkrati napadli sovražne postojanke v Polju, Bizoviku in Dobrunjah. V Dobrunjah je padel en belogardist, eden pa je bil ranjen. V Bizoviku so partizani zažgali poslopje, kjer je bil nastanjen oddelek belogardistov. V Polju je padel en partizan. (TMG, fasc. 376-3447, fasc. 376-3462; F. Saje, Belogardizem, str. 481.)

Številčno stanje zapornikov v kasarni kralja Vittoria Emanuela III. (belgijska): 590 moških, žensk in otrok; 6 oseb je bilo priprtih zaradi varstva, ostali pa zaradi represalij. (CC RR, fasc. 208-IV.)

Italijanske oblasti so aretirale 5 oseb. (XI. CA, fasc. 821-II.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Angelo Gregorič iz Črnomlja na 26 let ter Franca Gregoriča iz Rodin pri Črnomlju na 7 let zapora. Obtožena sta bila, da sta podpirala partizane s hrano. Pri preiskavi stanovanja so vojaki našli tudi naboje za puško. (TMG, fasc. 543-2999.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Karolino Majer iz Kočevja na 8 let in Marijo Golob iz Žužemberka na 7 let zapora, ker sta širili sovražno propagando in sodelovali s partizani. (TMG, fasc. 364-3069.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Marijo Režek iz Ljubljane na 23 let zapora, ker je sodelovala s partizani. (TMG, fasc. 543-2848.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Antona Goršeta z Zajčjega vrha pri Črnomlju na 8 let in Jakoba Geršiča iz Rodin pri Črnomlju na 6 let zapora, ker sta sodelovala s partizani. (TMG, fasc. 364-3067.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo partizana Konrada Žižka iz Žalne na 30 let zapora in 5000 lir globe. (TMG, fasc. 543-3068.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Franca Breclja iz Ljubljane na 8 let zapora, ker je raznašal Slovenskega poročevalca in sodeloval s partizani. (TMG, fasc. 543-2726.)

22. Italijanske oblasti so aretirali 3 osebe. (XI. CA, fasc. 821-III.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Ljubljančane Edvarda Rosa, Vladimira Počkaja in Jožeta Rankla na dosmrtno ječo, Božidarja Počkaja na 25 let, Lovrenca Cimpermana in Marijo Ravnikar na 23 let, Sonjo Cimperman na 20 let in Franca Štrajharja na 3 let zapora. Obtožili so jih, da so sodelovali v oboroženih enotah, da so za partizane zbirali orožje in strelivo. (TMG, fasc. 543-625.)

23. Italijanske oblasti so aretirale 5 oseb. (XI. CA, fasc. 821-II.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo ujetega partizana Antona Vozla iz Drage pri Višnji gori na dosmrtno ječo. Zajela ga je nemška policija v čistki pri Sv. Križu pri Litiji. (TMG, fasc. 372-3324.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Ivana Zupana z Vrhnike na 4 leta zapora, češ da je 6. junija 1942 sodeloval s partizani pri likvidaciji postajnega načelnika železniške postaje Drenov grič in njegove žene. (TMG, fasc. 314-1446.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Franca Murna in Marijo Mežnaršič, oba iz Novega mesta, vsakega na 23 let zapora, ker sta sodelovala s partizani in jim dajala hrano. V odsotnosti so sodili partizanu Srečku Prezlju, vendar sodba ni ohranjena. (TMG, fasc. 543-2714.)

24. Poročilo XI. armadnega zbora »Slovenci v vojaški bolnišnici« omenja, da je bil določen za talca Valentin Hribar iz Želimlja, ki je hudo bolan ležal v bolnišnici. (Komisija za ugotavljanje zločinov, fasc. 920-II.)

Italijanske oblasti so aretirale v Ljubljani in v bližnji okolici 23 oseb. (XI. CA, fasc. 821-II.)

Izšla je 41. številka III. letnika informacijskega vestnika OF »Slovenski poročevalec«. Med drugim prinaša poslanico vseslovenskega odbora v Moskvi z dne 14. oktobra 1942, ki pravi: »Edina zakonita oblast na Slovenskem je danes slovenska Osvobodilna fronta, pod katere vodstvom se bore Slovenci za osvoboditev slovenskega in vsega jugoslovanskega ozemlja.«

25. Štiri italijanska letala so bombardirala v bližnji okolici Ljubljane zlasti področje Bizoviška, Orel, Podmolnika, Lipoglava, Panc, Podlipoglava itd. Bombardiranje je trajalo nepretrgoma dve uri. En partizan je bil laže ranjen. Eno letalo so partizani zadeli in je kmalu nato treščilo na zemljo. (SPor 1942, št. 42.)

V predmestjih Ljubljane so bile mnoge ulice potresene z listki s propagandnimi gesli. (TMG, fasc. 378-3500.)

Italijanske oblasti so v Ljubljani aretirale 17, v Dobrunjah pa 9 oseb. (XI. CA, fasc. 821-III.)

Italijanski vojaki so ujeli v bližini Ljubljane 3 osebe. (XI. CA, fasc. 821-III.)

26. Ob 21. uri so bile v Šiški potresene nekatere ulice z letaki z jugoslovansko zastavo in datumom 29. oktober oziroma z začetnicama OF. (TMG, fasc. 377-3487; VK, fasc. 5-IVa.)

Iz internacijskega taborišča v Padovi se je v Ljubljano vrnila skupina mihajlovičevskih oficirjev pod vodstvom orožniškega kapetana Danila Koprivice. (F. Saje, Belogardizem, str. 531.)

Italijanske oblasti so aretirale 13 oseb. (XI. CA, fasc. 821-II.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo 19-letnega Valentina Bokala iz Ljubljane, aretiranega junija 1942, na smrt, Marijo Kušljan pa na dosmrtno ječo, ker sta sodelovala pri likvidaciji fašista Nicole Zita. (XI. CA, fasc. 41-II; CC RR, fasc. 158-III, TMG, fasc. 543-2246.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo partizana Ivana Belka iz Črnomlja na 6 let zapora. (TMG, fasc. 543-1900.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Milana Medveda in Milana Šego, vsakega na 12 let, ter Janeza Kolarja na 8 let zapora, ker so sodelovali v OF. (TMG, fasc. 543-2572.)

27. V predmestjih so bile nekatere ulice potresene s propagandnimi letaki. (TMG, fasc. 377-3492.)

Italijanske oblasti so aretirale 4 osebe. (XI. CA, fasc. 821-II.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo partizana Ivana Kočevarja in v odsotnosti partizana Poldeta Jelenca iz Dragomlje vasi, na dosmrtno ječo. (TMG, fasc. 543-2637.)

28. Poveljstvo XI. armadnega zbora je za varnost ljubljanskega župana Leona Rupnika izdalo ukaz, da naj se pomnožijo straže in patrolje pri Rupnikovem stanovanju in v njegovem uradu. Pri njegovi hiši so število straž povečali od 3 na 6. Pri vходу na vrt so poleg dveh postavili še tretjo patroljo. Na občinskem uradu so postavili dve patrolji na notranje dvorišče, eno pa pri vходу v magistrat. Prav tako so pomnožili straže za varstvo ljubljanskega škofa dr. Gregorija Rožmiana. (VK, fasc. 5-IVa; CC RR, fasc. 210-II.)

Okoli 22. ure so bili v bolj oddaljenih ulicah mesta raztreseni lističi s propagandno vsebino. (VK, fasc. 5-IVa.)

Ob 9. uri so italijanski vojaki v Franciškanski ulici (danes Nazorjeva) našli na zunanjih stopnicah neke trgovine zavoj s propagandnimi letaki. Zavoj z enako vsebino so na istem mestu našli tudi ob 22.30. (TMG, fasc. 378-3513.)

Italijanske oblasti so aretirale 18 oseb. (XI. CA, fasc. 821-II.)

29. Ob 21. uri so italijanski vojaki našli v Puharjevi ulici in v drevoredu v Tivoliju (danes Jakopičev drevored) raztresene listke v velikosti 2 × 7 cm, ki so pozivali prebivalstvo, naj podpira OF ter zbira denar za partizane. (TMG, fasc. 379-3558.)

Italijanske oblasti so aretirale 5 oseb. (XI. CA, fasc. 821-II.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo partizana Antona Radelja iz Stične na dosmrtno ječo. Italijanski vojaki so ga aretirali, ko je prišel domov. (TMG, fasc. 359-2888.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Ivana Brajerja iz Bizovika na smrt, ker je sodeloval v zadnjih dneh avgusta pri napadu na papirnico Vevče. 24. decembra 1942 so ga pomilostili na dosmrtno ječo. (TMG, fasc. 352-2633; fasc. 543-2644.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Franca Rajmerja iz Metlike na 4 leta zapora in na 8000 lir globe, ker je sodeloval s partizani ter skrival usnje za široko potrošnjo. (TMG, fasc. 363-3003.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo v odsotnosti Ljubljancane: Stanislava Šviglja, Hedviko Leskošek, Ivana Beliča in Edvarda Brajnika, vsakega na 30 let zapora, Hilarija Gorkiča na 27 let, Lovra Fritscha na 24 let in 8 mesecev, Jožeta Bradeška na 24 let, Daliborja Zupanca na 14 let, Slavko Kronegger na 9 let in 4 mesece ter Bojana Štiha na 9 let zapora. Šviglja in Gorkiča so Italijani kasneje dobili in ju poslali v zapor. Vsi so bili obtoženi, da so člani OF, da so sodelovali pri raznih sabotajah, napisnih akcijah, trosili letake in organizirali OF na terenu. Beliča so še posebej obdolžili, da je rezal žice na Tyrševi cesti. Gorkiča pa, da je poskušal z gorečo žagovino skozi okno zažgati skladišče na šišenski postaji. (TMG, fasc. 543-239.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo partizanko Frančiško Krašovec iz Kočevja na 27 let zapora. Italijanski vojaki so jo prijeli 10. septembra na njenem domu. Iskali so tudi njenega moža partizana Jakoba Krašovca. (TMG, fasc. 356-2789.)

30. Italijanski vojaki so izvedli racijo v Trnovem. Prijeli so okrog 30 ljudi in jih zaprli v salezijanski dom na Rakovniku. 8. novembra so jih pripeljali v belgijsko kasarno, od tam pa 11. decembra 1942 odpeljali v Gonars. (Arhiv OO ZB, fasc. 14-2621.)

Na bloku v Dravljah je bil ranjen Marjan Tepina iz Ljubljane, ker se na poziv karabinjerjev ni hotel ustaviti. (CC RR, fasc. 210-I.)

Italijanske oblasti so aretirale 18 oseb. (XI. CA, fasc. 821-II.)

Vodstvo krščanske skupine v OF je škofu Rožmanu poslalo že četrto pismo (sestavljeno 9. oktobra 1942), v katerem ga opozarja, da je vsa dosedanja pisma odklonil in naj se zaveda velike odgovornosti, ki jo ima do usode slovenskega naroda, ko se brat z orožjem zoperstavlja bratu. (F. Saje, Belogardizem, str. 503.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo partizana Riharda Kneza iz Ljubljane na smrt, partizana Stanka Bajuka iz Ljubljane pa v odsotnosti na dosmrtno ječo. Kneza so ujeli v boju na Primorskem; 24. decembra 1942 so ga pomilostili na dosmrtno ječo. (TMG, fasc. 369-3212; fasc. 543-3212.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo v odsotnosti partizana Stojana Šuligoja iz Grosupljega na dosmrtno ječo. (TMG, fasc. 365-3077.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Ljubljancane Helmuta Breclja in Antona Glaviča na 12 let, Miro Pepelnak na 11 let, Pavlo Florjančič na 10 let, Stano Florjančič na 8 let, Olgo Šamardžič na 3 leta in Zinko Tomšič na 2 leti zapora pogojno. Obtožili so jih sodelovanja v OF; pri njih so našli Slovenskega poročevalca, »Radio-vestnik« in »Osvoobodilno fronto«. (TMG, fasc. 370-3244.)

Izšla je posebna izdaja glasila Mladinske OF »Mlada Slovenija«.

31. Italijanska kvestura je zahtevala, da se iz internacije takoj vrnejo v Ljubljano zaradi zaslišanj in morebitnih sooočenj: dr. Dušan Reja, Juš Kozak, inž. Ladislav Klinc, prof. Alojz Gerbec, dr. Risto Jelačin, Stanislav Vidmar in Ciril Vidmar. (CC RR, fasc. 210-III.)

Italijanska kvestura je aretirala 12 oseb. (XI. CA, fasc. 821-III.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Ljubljancane Jožeta Okretiča in Bogomira Bitenca, vsakega na 3 leta, ter Vinka Bitenca in Emila Lončina, vsakega na 2 leti zapora. Obtožili so jih, da so hoteli v partizane s ponarejenimi dokumenti, ki jim jih je preskrbel Jože Sepič iz Ljubljane. (TMG, fasc. 366-3130.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo v odsotnosti partizana Franca Livka iz Šentruperta na dosmrtno ječo, Jožeta Brčarja iz Šentruperta na 26 let zapora, Jožeta Žnidaršiča iz Slepška, Julija Renka in Egidija Gorenca, oba iz Mokronoga, na 23 let, Franca Brčarja na 12 let, Aleksandra Praha na 8 let, Franca Lukeka na 7 let in Roberta Brčarja na 6 let zapora, vse iz Šentruperta. Obtožili so jih napadov na oborožene sile, sabotaže na železnici, napada na vlak v bližini Mirne in demolanja 250 metrov železniške proge. (TMG, fasc. 543-2202.)

Do konca oktobra so italijanske oblasti ustrelile 132 Ljubljancamov, ki so jih uradno proglasili za talce. Mnoge pa so pobili brez sodnega postopka. (F. Saje, Belogardizem, str. 489.)

Od 1. maja do konca oktobra 1942 so na strelišču ob Dolenjski cesti ustrelili 21 talcev. (Lj. v borbi, str. 17.)

Oktobra se je začel v rajonu Bežigrad sanitetni tečaj za ženske, ki ga je vodila Irena Dolničar. (M. Čepe, Topografija, str. 4.)

Konec oktobra sta izšla ciklostirana letaka »Izdali in prodali so Jugoslavijo« in »Zavednim Sloyencem in Slovenkam!«. Oba je izdala OF. Konec oktobra je Mladinska OF izdala letak »Tovariši in tovarišice!«. Natisknili so ga v ilegalni grafični tiskarni CT KPS »Tone Tomšič«. (L. Čarni, Tehnike, str. 4.)

Oktobra je izšla posebna izdaja informacijskega vestnika OF »Slovenski poročevalec«. Med drugim prinaša odlok IOOF o reorganizaciji Glavnega poveljstva slovenskih partizanskih čet, odlok IOOF o vključitvi Franca Leskoška v IOOF in za vojaškega referenta, poziv IOOF in Glavnega poveljstva »Slovenskemu narodu«, da naj v bližajoči se zimi na novo opremi partizansko vojsko.

Oktobra so rajonski odbori OF zbrali 218.793 lir in 4000 RM narodnega davka, posojila svobode in prostovoljnih prispevkov: rajonski odbor OF C(enter) — 14 kvartnih odborov — 41.161 lir, P(oljane) — 4 kvartni odbori — 16.733,50 lir, K(olodvor) — 9 kvartnih odborov — 22.988,50 lir, V(ič) — 5 kvartnih odborov — 20.786 lir, Š(iška) — 7 kvartnih odborov — 36.870 lir, Be(žigrad) — 3 kvartni odbori — 11.904 lire, M(oste) — 15 kvartnih odborov — 55.701 liro, Tr(novo) — 4 kvartni odbori — 13.229 lir, E(migranti) — 3 kvartni odbori — 420 lir, gost(ilničarji) 15.000 lir. (NOB-C, fasc. 528-IV.)

November:

V začetku novembra je bila v Ljubljani konferenca Delavske enotnosti Slovenije. Na pobudo CK KPS so se konference udeležili predstavniki KPS (Boris Kidrič), svobodnih strokovnih organizacij in krščansko-socialističnega delavstva.

Delavska enotnost Slovenije je nastala jeseni 1940, ko je po večletnih prizadevanjih CK KPS vodstvo krščanskosocialističnega delavstva sklenilo akcijski sporazum s KPS. Na podlagi tega sporazuma je KPS organizirala trajnejše odbore Delavske enotnosti Slovenije. Ti so med narodnoosvobodilnim bojem imeli funkcije odborov OF v podjetjih.

Da bi čimbolj utrdili enotnost narodnoosvobodilnega gibanja, je CK KPS sklical v začetku novembra konferenco Delavske enotnosti Slovenije, kjer so udeleženci ugotovili, da so odstranjene vse ovire, ki so doslej ločile delavstvo ter mu preprečevale enoten nastop v vseh vprašanjih, ki zadevajo delovno ljudstvo. Skupno zborovanje naj to enotnost samo potrdi in slovesno razglasi. Hkrati so udeleženci konference ugotovili, da je slovenski delavski razred kot narodno in družbeno najzavednejši in najborbenejši del slovenskega naroda prevzel vodilno vlogo v narodnoosvobodilnem boju. Postal je jedro OF in partizanske vojske ter tako združil okrog sebe najširše narodne plasti. Za skupen politični cilj so udeleženci konference razglasili tako ureditev Slovenije, kakor jo bodo zahtevale koristi slovenskega delovnega ljudstva, ki bo tudi o tem »kakor o vseh skupnih narodnih vprašanjih demokratično odločalo...«

Konferenca Delavske enotnosti Slovenije se je konstituirala v Glavni odbor Delavske enotnosti Slovenije in sklenila izdajati svoje glasilo »Delavska enotnost«. Ta list izhaja še danes. (Delavska enotnost, 1942 do 1944, ponatis, Ljubljana 1954; Boris Kidrič »Kratek obris razvoja OF in sedanja politična situacija v Sloveniji« v zborniku Ljubljana v ilegali.)

V začetku novembra sta izšla ciklostirana letaka »Petindvajsetletnica velike oktobrske revolucije« in »Slovenskemu narodu! Delavcem, kmetom in delovni inteligenci!« ob obletnici oktobrske revolucije. Oba je izdal CK KPS.

1. Ob 7. uri so v Gramozni jami ustrelili Valentina Bokala iz Ljubljane, ki ga je vojaško vojno sodišče 26. oktobra 1942 obsodilo na smrt. (TMG, fasc. 610a.)
Ob 10.30 so karabinjerji v Tomačevem ustrelili Franca Ločniškarja z Galjevice 172, ker so na njegovem domu našli Slovenskega poročevalca in Radio vestnik OF. (VK, fasc. 5-IVb; TMG, fasc. 610a.)
Italijanske oblasti so aretirale 9 oseb. (XI. CA, fasc. 821-III.)
2. Italijanske oblasti so aretirale 7 oseb. (XI. CA, fasc. 821-III.)
3. V Parmovi ulici 38-I je bilo v stanovanju dr. Iva Majcna V. zasedanje Vrhovnega plenuma Osvobodilne fronte oziroma II. zasedanje Slovenskega narodnoosvobodilnega odbora. Udeležili so se ga Boris Kidrič, Mira Tomšič-Vlasta, dr. Fran Šturm, Zoran Polič, dr. Makso Šnuderl,

dr. Anton Breclj, inž. Dušan Serneč in drugi. Na zasedanju je poročal Boris Kidrič o italijanski ofenzivi in navajal, da so partizanske enote med ofenzivo izgubile okoli 350 borcev, a bile ponovno vzpostavljene. Poročal je tudi o delu na osvobojenem ozemlju spomladi 1942: o volitvah v NOO, o ukrepih za prehrano in delavskih enotah (bataljonih), ki so se zaradi ofenzive po naročilu razšle. Na koncu je v imenu vseh skupin, ki so bile na terenu in bile vključene v OF, predložil izjavo v odobritev plenarnemu zasedanju, ki so jo udeleženci soglasno sprejeli in s tem izrazili popolno soglasnost ter borbeno enotnost vseh skupin, vključenih v Osvobodilno fronto, ter odobrili politiko IOOF in Glavnega poveljstva slovenskih partizanskih čet. Naznačili so politične smernice v duhu mezlomljivega nadaljevanja oboroženega boja tako proti okupatorju kakor proti belogardistično-mihailovičevskim izdajalcem.

Pomen plenarnega zasedanja OF je bil v notranjem utrjevanju Osvobodilne fronte in v sklepu o nadaljnjem odločnem boju proti okupatorju in kontrarevoluciji. To je bilo pomembno, ker je slovensko narodnoosvobodilno gibanje jeseni 1942 po prvi sistematično in solidno pripravljene veliki italijanski ofenzivi (16. julija — 4. novembra 1942) in odkritem oboroženem nastopu kontrarevolucije doživelo resnejšo krizo. Udarci okupatorja in trenutni neuspehi so nekaterim omajali vero v uspešnost narodnoosvobodilnega boja in celo možnost obstanka partizanskih enot. Okupatorjev teror je jeseni 1942 z oboroženim nastopom kontrarevolucije dobil »oči in ušesa« ter postal uspešnejši in nevarnejši.

To se je odrazilo tudi znotraj Osvobodilne fronte. Nekateri so izgubljali vero v pravilnost odločnega boja in bili pripravljene na kompromis s kontrarevolucijo, zlasti s cerkvenimi krogi ter izražali celo poseben strankarski ali ideološki interes.

CK KPS kot pobudnik in voditelj OF je pravočasno opozoril na nevarnost nove strankarske diferenciacije znotraj OF, za čimer je težila kontrarevolucija, hoteč odtegniti iz OF srednje sloje, zlasti pa izolirati KPS, in na nujnost odločnega boja zoper kontrarevolucijo, kar je bil pogoj za nadaljnji uspešen razvoj in zmago narodnoosvobodilnega gibanja. (SPor, posebna izdaja, novembra 1942; M. Šnuderl, Dokumenti, str. 229; E. Kandelj: Ob desetletnici »Delavske enotnosti«, predgovor k ponatisu »Delavska enotnost 1942—1944«, Ljubljana 1954; Arhiv CK KPS, fasc. VI-1942; Arhiv OO ZB 457-56; podatki dr. Franca Škerla.) V noči med 3. in 4. je bila pretrgana telefonska linija Studenec-Ig-Škofljica. (XI. CA, fasc. 821-III.)

Italijanske oblasti so aretirale 23 oseb. (XI. CA, fasc. 821-III.)

4. Italijanski vojaki so aretirali Justino Avbelj in Ivana Švaba iz Petrarrove ulice (danes Komenskega). Pri njem so našli ilegalno literaturo in letake. (VK, fasc. 34-III.)

Italijanske oblasti so aretirale 14 oseb. (XI. CA, fasc. 821-III.)

Izšla je 42. številka III. letnika informacijskega vestnika OF »Slovenski poročevalec«. Med drugim prinaša »Proglas Vseslovenskega odbora« v

Moskvi 21. oktobra 1942 slovenskemu narodu in »Izjavo Glavnega poveljstva slovenskih partizanskih čet v zvezi z belogardistično kampanjo«.

5. Aretiranih je bilo 25 delavcev železniške postaje v Ljubljani zaradi 26 vlomov v železniške tovorne vozove, pri katerih je zmanjkalo za okrog 200.000 lir blaga. Železniške tovorne vozove, naložene z blagom, namenjene v dežele okupatorjev, so odpirali aktivisti OF in blago pošiljali partizanom. (CC RR, fasc. 210-III.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Leopolda Kovača na 26 let zopora, ker je bil v partizanih, Antona Umeka pa na 6 let zopora, ker je bil predsednik OF v Podpeči. (TMG, fasc. 344-2372, fasc. 347-2490.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo v odsotnosti Ano Ivec iz Metlike na dosmrtno ječo in Karla Požeka z Zgornjih Lokvic na 6 let zopora. Požek je sodeloval v OF, oddajal zdravila partizanom, Ivčeva pa je poleg tega prenašala še orožje. (TMG, fasc. 543-2787.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Pavla Jančarja iz Dobrunj na 13 let zopora zaradi sodelovanja v OF. (TMG, fasc. 543-3214.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Matijo Prepeluha iz Dobrunj na 10 let zopora, ker se je udeleževal sestankov s partizani in propagiral odhajanje v partizane. (TMG, fasc. 543-3207.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Marijo Jan na 4 leta, Vladimira Jana, oba z Grma pri Stični, pa na 6 let zopora, ker sta sodelovala s partizani. (TMG, fasc. 353-2269.)

Italijanske oblasti so aretirale 28 oseb. (XI. CA, fasc. 831-II.)

Izšla je 13. številka I. letnika »Radio vestnik« OF.

6. Zaradi obletnice oktobrske revolucije je kvestor Ravelli 6. in 7. novembra poostiril nadzor v mestu in policijsko službo po cestah in ulicah. Postavljeni sta bili tudi dve posebni patrulji pod vodstvom komisarjev. (VK, fasc. 5-IVb.)

Kvestura je na Linhartovi cesti v pločevinastem zaboju s kruhom, dimenzije 25 × 24 × 12 cm, našla mino, prevlečeno s povoščenim papirjem, kjer je bila ob konjskih dirkah v začetku junija za slovesno praznovanje praznika artilerije tribuna. Po mnenju karabinjerjev mina po naključju ni eksplodirala. (VK, fasc. 5-IVb.)

Zvečer so bile po predmestnih ulicah listkovne akcije. (VK, fasc. 5-IVb; TMG, fasc. 381-3607.)

Z odlokom Visokega komisarja za Ljubljansko pokrajino je bil ustanovljen Zavod za upravljanje in likvidacijo premoženja, ki je bilo 18. avgusta 1942 z odlokom komandanta XII. armadnega zbora in Visokega komisarja zaplenjeno udeležencem narodnoosvobodilnega gibanja. Po tem odloku so zaplenjeno premoženje dajali rodbinam italijanskih vojakov, državnim uslužbencem in osebam, ki so padle ali bile ubite v Ljubljanski pokrajini. (Službeni list, 1942, št. 89.)

Italijanske oblasti so aretirale 32 oseb. (XI. CA, fasc. 821-II.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo v odsotnosti partizana Ignaca Kastelca, ter ujeta partizana Alojza Smoleta in Rada Miklavčiča, vse iz Stične, na dosmrtno ječo. (TMG, fasc. 369-3206.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo zakonca Štefanijo Marsik na 28 let, Ivana Mansika iz Kočevja, pa na 23 let zapora, ker sta bila v partizanih. (TMG, fasc. 357-2813, fasc. 358-2836.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Antona Novaka iz Zaloga na 23 let zapora, ker je bil v partizanih. (TMG, fasc. 366-3125.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Nežo Košmrl iz Ribnice na 4 leta zapora, ker je nosila hrano partizanom. (TMG, fasc. 369-3205.)

7. V noči med 7. in 8. je bila pretrgana telefonska linija Studenec-Ig-Škofljica. (XI. CA, fasc. 821-III.)

Italijanski vojaki so pri družini Žvan na Rimski cesti 12 odkrili bunker z rajonsko ciklostilno tehniko. Tu so od julija 1942 Marija in Anton Žvan ter Francka Kržič, ki je ciklostilno tehniko organizirala, tiskali Slovenskega poročevalca in Radio vestnik OF v 250 izvodih za rajona Trnovo in Vič. (TMG, fasc. 414-196; A. Žvan, ustno.)

Italijanske oblasti so aretirale 15. oseb. (XI. CA, fasc. 821-II.)

Izšla je jubilejna številka »Dela«, organa Centralnega odbora Komunistične partije Slovenije. Natisnili so jo v ilegalni grafični tiskarni CT KPS »Tone Tomšič«. Uredil jo je Boris Ziherl. Bila je ilustrirana in dotlej najobsežnejša številka Dela.

8. Ponoči in v zgodnjih jutranjih urah so v predmestjih našli propagandne letake o komunizmu in Sovjetski zvezi. Kvestura poroča, da so vojaške patrolje in patrolje varnostne policije (publica sicurezza) prinašale ponoči na kvesturo primerke letakov »Slovenskemu narodu«, ki ga je ob obletnici oktobrske revolucije izdal CK KPS in »Slovenci«, ki ga je sredi oktobra izdala Osvobodilna fronta ter »Tovariši in tovarišice«, ki ga je izdala Mladinska OF. (VK, fasc. 5-IVb.)

Italijanske oblasti so aretirale 11 oseb. (XI. CA, fasc. 821-II.)

9. Italijanski vojaki so na periferiji mesta našli številne propagandne letake. (XI. CA, fasc. 821-III.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Franca Mavsarja, Antona Filipiča in Ivana Založnika, vse iz Brezovice, na dosmrtno ječo, ker so sodelovali s partizani. (TMG, fasc. 357-2815.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo ing. Dušana Štucina na 2 leti zapora, ker je pomagal 6. oktobra 1941 Ferdu Kravanji pobegniti iz ljubljanske bolnišnice. (TMG, fasc. 368-3163.)

Italijanske oblasti so aretirale 7 oseb. (XI. CA, fasc. 821-II.)

10. Italijanske oblasti so aretirale 9 oseb. (XI. CA, fasc. 821-II.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo v odsotnosti partizane Petra Čekado, Vladimira Štruklja, Ivana in Danijela Doltarja, Milana Kočevarja in Jožeta Zeljka, vse iz Semiča, na dosmrtno ječo. Izdal jih je partizanski dezertar. (TMG, fasc. 346-2448.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Cirila Prebila iz Plešivice na dosmrtno ječo, ker je bil v partizanih. (TMG, fasc. 369-3229.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Pavla Fakina iz Škocjana na dosmrtno ječo. (TMG, fasc. 299-1042.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Jožeta Koželja s Krušnega vrha na dosmrtno ječo, ker je v domačem kraju vodil in organiziral narodno zaščito. (TMG, fasc. 371-3292.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Fani Korošec iz Ljubljane na 3 leta zapora, ker je sodelovala v OF. (TMG, fasc. 543-3215.)

11. Ravnateljstvo IV. državne gimnazije (bežigradske) je sporočilo Visokemu komisariatu, da je bilo do 11. novembra 1942 interniranih 79 dijakov, in sicer: iz III. razreda 1, iz IV. razreda 4, iz V. razreda 4, iz VI. razreda 11, iz VII. razreda od 41 učencev 19 in iz VIII. razreda od 73 učencev 40. (Arhiv IV. gimn., IZDG, fasc. 323.)

Ponoči je bila pretrgana telefonska linija Studenec-Ig-Škofljica, odneseno 2000 m telefonske žice in požgani telefonski drogovi. (XI. CA, fasc. 821-III.)

Italijanske oblasti so aretirale 8 oseb. (XI. CA, fasc. 821-II.)

Vojaško vojno sodišče je v odsotnosti obsodilo Ignaca Mikliča iz Vidma na dosmrtno ječo, ker je sodeloval s partizani. (TMG, fasc. 383-3692.)

12. Boris Kidrič je ilegalno odšel iz Ljubljane v Dolomite, kjer je bilo tedaj vodstvo narodnoosvobodilnega gibanja. (E. Kocbek, Tovarišija, str. 259.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Franca Kočvarja iz Podgorice pri Vidmu-Dobropolje na dosmrtno ječo, ker je bil v partizanih. (TMG, fasc. 351-2609.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo v odsotnosti Franca Vetriha iz Ljubljane na 12 let zapora, ker je do avgusta 1942 sodeloval v OF in tiskal Slovenskega poročevalca. (TMG, fasc. 344-2386.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Leona Škrabla iz Ljubljane na 10 let zapora, ker je bil v partizanih, ki so ga 28. junija 1942 osvobodili iz vlaka internirancev pri Verdu. (TMG fasc. 372-3320.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Ivano Kermavner iz Ljubljane na 1 leto in 3 mesece zapora. Aretirali so jo 10. oktobra 1942 v Tivoliju, češ da se je sestajala s komunisti. (TMG, fasc. 372-3329.)

Italijanske oblasti so aretirale 20 oseb. (XI. CA, fasc. 821-III.)

13. Vojaško vojno sodišče je obsodilo Franca Zorka iz Koprivnika zaradi sodelovanja s partizani na 10 let zapora. (TMG, fasc. 373-3367.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Franca Korošca z Velikih Blok na 5 let zapora, ker je 11. septembra 1942 v hotelu Metropol v Ljubljani (danes Dom JLA) govoril o slabem položaju v kraljevini Italiji. (TMG, fasc. 543-3353.)

Italijanske oblasti so aretirale 7 oseb. (XI. CA, fasc. 821-III.)

14. Ob 14.15 so člani VOS OF na Davčni upravi za mesto na Vodnikovem trgu št. 5 dvignili iz blagajne 401.000 lir. Akcijo so-organizacijsko pri-

pravili Andrej Perko, dr. Ivo Majcen in Rudolf Zrimšek, uslužbenci Davčne uprave. (VK, fasc. 5-IVa in fasc. 5-IVb; NOB-C, fasc. 531-III, Arhiv OO ZB, fasc. 7-1314, fasc. 14-2566, 106-57.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Angelo Henigman iz Toplic na Dolenjskem na smrt, ker je do leta 1942 delala na terenu za OF, pozneje pa bila v partizanih in sodelovala pri justifikaciji izdajalcev. V zaporu jo je spoznala hčerka enega izmed ubitih izdajalcev. 28. januarja 1943 ji je bila kazen spremenjena v dosmrtno ječo. (TMG, fasc. 523.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Jožico Anžič iz Dul pri Šmarju-Sap na 22 let zopora, ker je sodelovala s partizani in bila kurirka med Ljubljano in Igom. (TMG, fasc. 375-3436.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Ivana Koširja iz Ljubljane na 17 let zopora, njegovo ženo Ivano Košir pa na 10 let zopora, ker sta dala stanovanje ilegalcu. Košir naj bi bil tudi njegov kurir. (TMG, fasc. 375-3437, fasc. 543.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Antona Zupančiča iz Zadvora na 7 let zopora, ker je bil aktivist OF v domači vasi, v papirnici Vevče pa je zbiral denar za OF in ga oddajal že interniranemu Jožetu Pèrčiču iz Vevč. (TMG, fasc. 375-3435.)

Italijanske oblasti so aretirale 3 osebe: (XI. CA, fasc. 821-II.)

Izšla je 43. številka III. letnika informacijskega vestnika OF »Slovenski poročevalec«. Med drugim prinaša izjavo IOOF »Slovinci« ob 25. obletnici oktobrske revolucije in izjavo vodstva katoličanov v OF »Ob 25. obletnici revolucije v SZ«.

15. Izšla je 1. številka I. letnika vestnika Glavnega odbora Delavske enotnosti »Delavska enotnost«. Prinaša resolucije in prispevke s konference Delavske enotnosti, ki je bila v začetku novembra v Ljubljani.

Izšla sta letaka »Zavedenim in prisilno mobiliziranim!« Položaj 15. november 1942 in »Poziv vsem Slovencem, ki so sposobni nositi brožje!« Položaj, 15. november 1942. Oba letaka sta izdala IOOF in Glavno poveljstvo slovenskih partizanskih čet. Prvega so natisnili v ilegalni grafični tiskarni CT KPS »Tone Tomšič«, drugega pa v 10.000 izvodih v ilegalni grafični tiskarni CT KPS »Truga«. (L. Čarni, Tehnike, str. 4, 6.)

16. Ob 7.50 so italijanski vojaki v Šiški našli propagandne letake. (VK, fasc. 5-IVb; TMG, fasc. 384-3724.)

Rajonski odbor OF Trnovo je za mesec november zbral 11.953 lir narodnega davka, posojila svobode ter prostovoljnih prispevkov, in sicer: I. kvart — 4 terenski odbori — 2.749 lir; II. kvart — 5 terenskih odborov — 8.751 lir; III. kvart 633 lir. (NOB-C, fasc. 528-IV.)

17. Vojaško vojno sodišče je obsodilo Leopolda Guzelja iz Mozlja na dosmrtno ječo, ker je 8. julija 1942 ob 5.40 sodeloval pri partizanskem napadu na italijansko posadko v Mozlju, kjer so bili 4 italijanski vojaki ubiti, 2 pa hudo ranjena. Skupno s tovariši so ga 2. septembra 1942 ujeli italijanski vojaki. (TMG, fasc. 372-3319.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Dušana Mraka z Broda, Lojzeta Molka z Martinj hriba pri Logatcu in Jožeta Semrova iz Gorenje vasi

pri Logatcu na dosmrtno ječo, Edvarda Kavčiča iz Zgornjega Logatca pa na 12 let zapora, ker so sodelovali s partizani, nosili orožje in delovali v korist narodnoosvobodilnega gibanja. (TMG, fasc. 373-3351.)
Vojaško vojno sodišče je obsodilo Davorina Grosa iz Novega mesta na 8 let zapora, ker je zbiral hrano za partizane v Novem mestu. (TMG, fasc. 543-2830.)

18. Partizani Dolomitskega odreda so napadli belogardiste nad Podutikom in jim sledili do ljubljanske mestne mitnice nad Kosezami. Napadli so tudi belogardistično posadko v Logu in ubili 15 belogardistov. (SPor 1942, št. 44.)

Vojaško vojno sodišče je v odsotnosti obsodilo Mirka Pleška na dosmrtno ječo, Dušana Franka pa na 8 let zapora. Drugega so 25. julija aretirali v Podmilščakovi ulici 16. To stanovanje je bilo izdano, češ da so v njem sestanki OF. Imel je ponarejeno izkaznico, ki mu jo je preskrbel Mirko Pleško, aktivist CT KPS. (TMG, fasc. 375-3423.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Angelo Horvat z Iga na dosmrtno ječo, ker je oktobra 1942 sprejela od Franciške Srebotnjak kovček s perilom, ki je bil namenjen partizanom. (TMG, fasc. 374-3396.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Ivana Mauserja iz Ljubljane na dosmrtno ječo, ker je bil v partizanih. (TMG, fasc. 298-1013.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Jožico Jelenc iz Kvasice pri Dragatušu na 9 let zapora, ker je dajala hrano in zatočišče partizanom. (TMG, fasc. 544-3455.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Ivana Fortuno iz Rovt pri Podlipi pri Vrhnikih na dosmrtno ječo, ker je bil v partizanih. (TMG, fasc. 543-3982.)

19. Aktivisti CT KPS so poslali na teren 1.000 izvodov brošure: Stalin, O nacionalnem vprašanju, 1942, 47 strani. Natisnili so jo v ilegalni grafični tiskarni CT KPS »Tone Tomšič« v 3.000 izvodih. (L. Čarni, Tehnike, str. 4.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo učiteljico Rozo Šeme s Krke na dosmrtno ječo, ker je bila »blagajničarka okraj«, v šoli pa učila otroke pozdravljati s pestjo, jim naročala izdelovati partizanske kape itd. (TMG, fasc. 376-3441.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo člane družine Majeršič iz Zaloga 71: Marijo in Albino v odsotnosti na dosmrtno ječo, Maksa pa na 8 let zapora. 21. oktobra 1942 so italijanski vojaki pri hišni preiskavi našli v klavirju propagandno literaturo. (Delo, Dimitrov: O kadrih, Slovenski poročevalec, Mlada Slovenija itd.) ter sezname oblačil, ki so bila poslana partizanom. (TMG, fasc. 376-3456.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo v odsotnosti Antona Urbiča iz Lip-senja pri Cerknici na 5 let zapora, ker je oktobra 1941 dal zatočišče partizanom. (TMG, fasc. 554-121.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Slavka Cvelbarja na 4 leta zapora, Avgušтина Kuščarja, oba iz Ljubljane, pa na 3 leta zapora zaradi pone-verbe osebnih izkaznic. (TMG, fasc. 352-2666.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Franca Klemenca iz Zadvora na 4 leta zavora, ker je zbiral denar za OF. (TMG, fasc. 375-3438.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Štefanijo Udovč iz Ljubljane na 6 mesecev zavora, ker je 28. oktobra 1942 na bloku na Celovski cesti udarila italijanskega vojaka. (TMG, fasc. 378-3506.)

20. Vojaško vojno sodišče je obsodilo v boju ujetega partizana Franca Šušterja iz Selc na dosmrtno ječo. (TMG, fasc. 368-3181.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Jožeta Jurjeviča iz Zemlja pri Gradacu na 10 let zavora, ker je širil komunistično propagando. (TMG, fasc. 345-2435.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Ružo Bazanello iz Ljubljane na 8 let zavora, ker je bila članica OF in razširjala Slovenskega poročevalca. (TMG, fasc. 544-3526.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Jožeta Marolta iz Kostanjevice na 6 let zavora, ker je imel orožje in sirelivo. (TMG, fasc. 270-121.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Jožo Kržičnik iz Kostanjevice na 3 leta zavora, ker je sinu v partizane nosila hrano in ga obveščala o gibanju italijanskih vojaških patrolj. (TMG, fasc. 379-3540.)

21. Vojaško vojno sodišče je obsodilo Ivana Žnidaršiča iz Podgorice pri Vidmu na 12 let zavora, ker je ob razpadu kraljevine Jugoslavije skrnil dva zaboja bomb in jih maja 1942 izročil partizanom. (TMG, fasc. 379-3568.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo sestri Marijo in Ano Gabrovec iz Mahovnika pri Kočevju, prvo na 6 let, drugo pa na 4 leta zavora, ker sta sodelovali s partizani in skrivali propagandni material. (TMG, fasc. 355-2732.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Feliksa Božiča na 3 leta zavora, ker so ga izdali, da je član partijskega komiteja v Rožni dolini. (TMG, fasc. 379-3572.)

22. Belogardisti so aretirali Katarino Bricelj iz Bizovika in jo po mučenju naslednji dan umorili. (SPor, posebna izdaja, decembra 1942.)

23. Vojaško vojno sodišče je v odsotnosti obsodilo brate Iljo, Vladimira in Marka Badovinca iz Rosalnic pri Metliki na dosmrtno ječo, ker so sodelovali v partizanskih enotah. (TMG, fasc. 355-2746.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Ivana Lešnjaka iz Gumnišča pri Škofljici na dosmrtno ječo, ker so ga izdali, da je voditelj »komunistične skupine«. (TMG, fasc. 379-3571.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Jožeta Jarkoviča iz Dobrove pri Škocjanu na 26 let zavora, ker so ga izdali, da je sodeloval s partizani. (TMG, fasc. 371-2293.)

- Vojaško vojno sodišče je obsodilo Frančiško Panigac iz Dobrove na 6 let zavora, ker je dajala partizanom hrano in informacije. (TMG, fasc. 544-3573.)

24. Vojaško vojno sodišče je obsodilo Antona Baua in Franca Čepeljnika, oba iz Ljubljane, na 15 let zapora. Franc Čepeljnik je bil vojaški referent in sekretar KP terena Žale, Anton Bau pa terenski blagajnik. Na stanovanju na Šmartinski cesti 107 je imel Anton Bau bunker, kjer so na ciklostilu razmnoževali Slovenskega poročevalca, Radio vestnik OF in drugo literaturo. (TMG, fasc. 382-3533; Arhiv OO ZB, fasc. 4, fasc. 6.)
- Vojaško vojno sodišče je obsodilo Ivana Pomikvarja s Studenca pri Ljubljani na 14 let zapora, ker je bil voditelj OF na Studencu, član odbora OF v bolnišnici za duševne bolezni, imel orožje in strelivo. Aretirali so ga 12. oktobra 1942. (TMG, fasc. 381-3630.)
- Vojaško vojno sodišče je obsodilo Milana Miklavčiča na 22 let zapora, Franca Jakoša na 12 let zapora in Ludvika Vrhovca na 3 leta zapora, vse iz Stične, ker so bili izdani, da so simpatizirali s partizani. (TMG, fasc. 382-3631.)
- Vojaško vojno sodišče je obsodilo Milivoja Mihajla iz Ljubljane na 2 leti zapora, ker je kupoval orožje. (TMG, fasc. 383-3680.)
25. Vojaško vojno sodišče je obsodilo Matijo Ferkolja na 20 let, Franca Gregoriča na 13 let, Albina Zrimška na 15 let, Stanislava Jerina in Valentina Kljuna na 11 let, Stanislava Fekonjo in Jožeta Hlebša na 10 let, Zofijo Hlebš in Albina Hočevanja na 9 let zapora, vse iz Hrušice, ker so bili člani OF, zbirali denar in hrano za partizane. (TMG, fasc. 378-3520.)
- Vojaško vojno sodišče je obsodilo Justina Jermana iz Rožanca pri Črnomlju na smrt, Maksa Jakhla iz Zaloga pa na 30 let zapora. Ujeli so ju kot partizana 14. septembra 1942, ko sta ranjena obležala v boju med partizani in MVAC v okolici Smolenje vasi. (TMG, fasc. 371-3279, fasc. 610a.)
- Vojaško vojno sodišče je obsodilo Franca Bajca iz Dolenje vasi na 10 let zapora, ker je sodeloval s partizani. Pri njem so našli 9.179 lir zbranega denarja. (TMG, fasc. 378-3536.)
28. Ob 12.15 so karabinjerji preiskali gostilniške prostore in goste v gostilni »Vodnik« na Celovski cesti 41. (CC RR, fasc. 210-III.)
- Vojaško vojno sodišče je obsodilo partizana Stanislava Berceta iz Ustja na dosmrtno ječo, ker je skupno z 10 partizani vzel neki družini kravo, ki je bila last njegove internirane družine. (TMG, fasc. 369-3217.)
- Vojaško vojno sodišče je obsodilo v odsotnosti Stano Gerka iz Male vasi pri Ježici na 18 let zapora. Obtožena je bila sodelovanja v narodno-osvobodilnem gibanju. (TMG, fasc. 321-1627.)
- Vojaško vojno sodišče je obsodilo Ljubljančane Alojza Meserka na 12 let, Mirka Primca na 10 let, Antona Pustoslemška na 6 let, Miloša Kovača na 5 let, Franca Anžiča na 3 leta zapora, ker so zbirali denar za OF. (TMG, fasc. 356-2788.)
- Vojaško vojno sodišče je obsodilo Jožo Kmetič in Pavlo Kolman iz Ljubljane na 5 let zapora, ker so 14. julija 1942 ob hišni preiskavi našli pri njiju orožje in propagandno literaturo. (TMG, fasc. 334-2046.)

29. Komandant XI. armadnega zbora general Robotti je predvideval, da bodo ob obletnici ustanovitve države SHS v mestu razne akcije, zato je določil, naj kvestura poskrbi za strožje nadzorstvo, če pa bodo naleteli na osebe z orožjem, s sovražno propagando ali pri sovražnem dejanju, naj jih na licu mesta ustrelje. (XI. CA, fasc. 253-I.)

Ob 20. uri so partizani streljali proti bunkerjema št. 61 in 62 v Mestnem logu in proti bloku na Viču. Ob 21. uri so streljali z mitraljezom proti italijanski postojanki v Vevčah. Ob 20.30 je nekdo streljal proti bunkerju št. 11 na Rožniku z notranje strani žične meje. (XI. CA, fasc. 658-III.)

Karabinjerji so preiskali trgovino s kurivom na Celovski cesti 67, katere lastnik je bil Metod Kačič, in našli naboje za pištolo ter en propagandni letak. Hkrati so preiskali gostilno »Šibenik« na Celovski cesti 65. (VK, fasc. 159-I.)

Italijanske oblasti so preiskale 29 oseb in 6 javnih ustanov. (XI. CA, fasc. 658-III.)

30. Kvestura je poročala, da bodo verjetno komunisti, slovenski nacionalisti in študentje izkoristili za propagando in manifestacijo ustanovitev kraljevine SHS, zato so potrebni izredni ukrepi; določiti je treba posebne patrulje v mestu in na železnici. Od 16.30 tega dne do 7. ure 2. decembra morajo biti pod nadzorstvom vse javne zgradbe, cerkve, šole, univerza, pošta, telefon, sedeži fašija, konzulati, elektrarne, plinarne, industrijska podjetja itd.; na sedežih policije pa patrulje z najmanj 10 agenti varnostne policije. Vsa središča mesta morajo biti pod nadzorstvom policije. Nadzorstvo nad vsem bo vodil vicekvestor. (VK, fasc. 5-IVb.)

Komandant divizije »Cacciatori delle Alpi« general Ruggero je naročil poveljstvu karabinjerjev (CCRR) in finančne straže (RGF), naj poostrižna kontrolo, ker mu je bilo sporočeno, da prehajajo preko blokov na Viču in na Dolenjski cesti partizanski kurirji, ki imajo ponarejene italijanske dokumente. Organizacija, ki pripravlja dokumente, pa da je pri nekem študentu in mehaniku v Šiški. (CC RR, fasc. 159-I.)

Ob 14.30 je skupina partizanov napadla papirnico Vevče. Italijanski vojaki so akcijo preprečili, v smer Sostro pa poslali blindiran avto. (XI. CA, fasc. 658-III.)

Ob 22.30 so karabinjerji našli na Gosposvetski cesti truplo Albina Ravnikarja, ki je bil ustreljen iz neposredne bližine. (VK, fasc. 5-IVb.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo ujetega partizana Jožeta Leniča iz Pavle vasi na dosmrtno ječo. (TMG, fasc. 383-3671.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Avgusta Erjavca na smrt, Alojza in Jožeta Erjavca iz Oslice, Vinka Zajca iz Mlačeva pri Stični ter Alojza Kutnarja iz Potoka na dosmrtno ječo, mladoletnega Evgena Erjavca iz Oslice pa na 30 let zapora. Zajec je julija 1942 sodeloval pri gradnji preprek na cesti pri Žužemberku, Avgusta so obdolžili justifikacij, Jože je bil organizator OF, ostali pa so bili partizani. (TMG, fasc. 379-3549, fasc. 544.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Karla Penclja in Slavka Demšarja iz Ljubljane na 4 leta zapora, ker sta bila v partizanih. (TMG, fasc. 374-3370.)

Rajonski odbor OF Moste je v novembru zbral 43.317,45 lir denarnih sedstev, in sicer: Z(elena) j(ama) — 7 terenskih odborov — 9.150,50 lir, S(v.) K(riž), danes Žale — 4 terenski odbori — 5.454,20 lir, N(ovi) V(odmat) — 10 terenskih odborov — 2.686 lir, S(tari) V(odmat) — 11 terenskih odborov — 2002 liri, S(elo) — 6 terenskih odborov — 7347 lir, Kol(inska tovarna) — 6 terenskih odborov — 1.350 lir, Sat(urnus) — 34 terenskih odborov — 9.612,75 lir, Kem(ična tovarna) — 4 terenski odbori — 327 lir, Klej — 4 terenski odbori — 782 lir, H(rovat), danes Tovarna tehničnih olj »Oljarna« — 5 terenskih odborov — 741 lir, Ro(...) — 2 terenska odbora — 135 lir, Sev(...) — 1 terenski odbor — 134 lir, (Tiskarna) T(um)a — 1 terenski odbor — 415 lir, Hr(ibar), danes Tovarna trikotažnega perila »Pletenina«, — 2 terenska odbora — 1.500 lir, F. Z(...) 18 lir, Kodeljevo [Okiš(kega), na Peči, Ob Lj(ubljani)] 663 lir, Fužine 2.000 lir. (NOB-C, fasc. 528-IV.)

Rajonski odbor OF Šiška je zbral v novembru 18.173 lir narodnega davka, posojila svobode ter prostovoljnih prispevkov, in sicer: I. kvartni odbor — 12 terenskih odborov — 5.847 lir, III. kvartni odbor — 5 terenskih odborov — 5.781 lir, III. kvartni odbor — 4 terenski odbori — 3.478 lir, (Tovarna) Un(ion) 1.860 lir, Tr(a)m(vaj) 1.165 lir, Pil(...) 42 lir. (NOB-C, fasc. 528-IV.)

Rajonski odbor OF Trnovo je zbral 11.953 lir narodnega davka, posojila svobode in prostovoljnih prispevkov po kvartih: I. kvartni odbor — 4 terenski odbori — 2.794 lir, II. kvartni odbor — 5 terenskih odborov — 8.571 lir, III. kvartni odbor 633 lir. (NOB-C, fasc. 528-IV.)

Rajonski odbor OF Vič je zbral 14.614 lir narodnega davka, posojila svobode in prostovoljnih prispevkov po kvartih: R(ožna) d(olina) — 12 terenskih odborov — 4.965 lir, Glince — 5 terenskih odborov — 4.664 lir, Vič — 3 terenski odbori — 2.655 lir, Tobačna tovarna 2.195 lir; za Tomšiča 35 lir. Hkrati je zbral v zlatu: 5 poročnih in 5 zaročnih prstanov, del zlate ure, damsko verižico, križec in uhan; v srebru: možko uro, dele ure, verižico, uhan in dva obeska. (NOB-C, fasc. 528-IV.)

Železničarski rajonski odbor OF je zbral v novembru 28.509 lir narodnega davka, posojila svobode ter prostovoljnih prispevkov, in sicer: (Železniška) dir(ekcija) 9330 lir, KD(...) 5310 lir, K(urilnica) 3300 lir, P(ostaja) 3470 lir, II. 6499 lir. (NOB-C, fasc. 528-IV.)

Izšla je posebna, v ilegalni tiskarni »Tone Tomšič« natisnjena izdaja Slovenskega poročevalca. Med drugim prinaša proglas SNOO (Vrhovni plenum OF) »Slovincem!« iz začetka novembra 1942 in »Komunike IOOF« pod naslovom »Slovenska narodna enotnost utrjena!«, ki poroča o seji SNOO. V članku »Velika zmaga Osvobodilne fronte slovenskega naroda« piše Edvard Kardelj o Osvobodilni fronti in zasedanju Vrhovnega plenuma OF.

Izšla je tudi posebna izdaja ciklostiranega informacijskega vestnika OF »Slovenski poročevalec«, ki nima vseh tistih prispevkov kot posebna izdaja tiskanega Slovenskega poročevalca.

Konec novembra je izšel ciklostiran letak »Slovinci! Slovenke!« (Kdor ve za zločine...), ki ga je izdala OF, ter letak »Slovenskemu kmetu« (Slovenski kmet...), ki so ga izdali »Slovenski kristjani v OF«.

December

V začetku decembra je izšel ciklostiran letak »Slovinci!« (Bataljoni slovenskih narodnoosvobodilnih partizanskih čet...)

1. Ravnatelj IV. moške realne gimnazije (bežigradske) je sporočil Visokemu komisariatu, da se je prijavilo v organizacijo GILL (Gioventù Italiana del Littorio di Lubiana) le 16 dijakov. (Arhiv IV. gimnazije, IZDG, fasc. 328.)
2. Ob 7.10 so ustrelili v Tomačevem Justina Jermana iz Rožanca pri Črnomlju. Vojaško vojno sodišče ga je obsodilo 25. novembra 1942 na smrt. (CC RR, fasc. 210-III, fasc. 218-II.)
Ravnatelj III. moške realne gimnazije (bežigradske) je sporočil vodstvu GILL, da se je prijavilo v organizacijo le 12 dijakov. (Arhiv III. gimn., IZDG, fasc. 317.)
Komandat divizije »Cacciatori delle Alpi« general Ruggero je predlagal Visokemu komisariatu, naj se poostri kontrola na blokih, češ da so ugotovili, da prenašajo celo dijaki iz mesta blago za partizane na Krimu, prebivalci iz okoliških vasi pa vozijo blago celo z vozovi. (CC RR, fasc. 159-I.)
Izšla je 44. številka III. letnika informacijskega vestnika OF »Slovenski poročevalci«.
Izšel je ciklostirani letak OF »Bodimo socialnejši«.
4. Poveljstvo karabinjerjev v Ljubljani je prejelo ovadbo, da se v gostilni Vinka Pajka v Kolodvorski ulici 28 in v gostilni »Novi svet« na Gospodarski cesti 14 zbirajo simpatizerji OF. Vinka Pajka so zato aretirali. (CC RR, fasc. 159-I.)
5. Vojaško vojno sodišče je obsodilo ujetega partizana Antona Hanzlja iz Gradca na 20 let zopora. (TMG, fasc. 385-3744.)
Vojaško vojno sodišče je obsodilo Jožeta Janškoveca z Dobrove na 15 let zopora, ker je sodeloval s partizani. (TMG, fasc. 379-3545.)
Vojaško vojno sodišče je obsodilo Angelo Peterčič iz Starega gradu pri Kostanjevici na 12 let zopora, ker je sodelovala s partizani. (TMG, fasc. 383-3669.)
Vojaško vojno sodišče je obsodilo Milana Badovinca iz Suhorja na 9 let zopora, ker je sodeloval s partizani. (TMG, fasc. 544-3685.)
Vojaško vojno sodišče je obsodilo Marijo Kavčič iz Orehovca pri Kostanjevici na 5 let zopora. Aretirala jo je 30. oktobra 1942 MVAC. Obtožili so jo sodelovanja s partizani. (TMG, fasc. 383-3668.)
6. Ob 7.10 so ustrelili v Gramozni jami Avgusta Erjavca z Oslice. Vojaško vojno sodišče ga je obsodilo 30. novembra 1942 na smrt. (CC RR, fasc. 218-II; TMG, fasc. 610a.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Franca Kavčiča iz Orehovca pri Kostanjevici na 18 let zavora, ker so našli italijanski vojaki pri njem orožje. (TMG, fasc. 544-3670.)

7. Komandant divizije »Cacciatori delle Alpi« general Ruggero je predlagal Visokemu komisariatu, naj poostri kontrolo na železnici, češ da so ugotovili da prenašajo železničarji pošto in material za partizane ter da prihajajo komunisti, preoblečeni v železničarje, ilegalno v mesto. (CC RR, fasc. 159-I; XI. CA, fasc. 658-III.)

Na ukaz komande II. armade so izpustili iz koncentracijskega taborišča in poslali v Ljubljano naslednje višje oficirje bivše jugoslovanske vojske: Ivana Prezlja, Antona Kokalja, Miroslava Petelina, Franja Krenjerja in Milka Vizjaka. (VK, fasc. 220-I; F. Saje, Belogardizem, str. 531.)

8. General Robotti je prosil poveljstvo II. armade, naj dodeli MVAC 100 lahkih strojnic in 10 lahkih metalcev min. (F. Saje, Belogardizem, str. 538.)
9. Vojaško vojno sodišče je obsodilo partizana Stanka Koširja iz Novega mesta na dosmrtno ječo. (TMG, fasc. 367-3139.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo partizana Roberta Žagarja iz Podboršta pri Mirni peči na dosmrtno ječo. (TMG, fasc. 383-3695.)

Vojaško vojno sodišče je sporočilo poveljstvu XI. armadnega zbora, da je v sodnih zaporih zaprtih 1025 obtožencev, čeprav je v njih prostora le za 350 oseb. 30 zapornikov je zaradi nehigienskih okoliščin zbolelo za garjami. Zahteva, da se sodni zapori razbremenijo. (TMG, fasc. 600-II.)

10. Izšla je 1. številka glasila Slovenske protifašistične ženske zveze »Naša žena«.

Okrog 10. decembra je začela obratovati ilegalna tiskarna CT KPS »Jama« ali »Truga« Pod Ježami v Zeleni jami. (L. Čarni, Tehnike, str. 6.)

11. Vojaško vojno sodišče je obsodilo v odsotnosti Alojza Vodnika in Jakoba Požarja iz Ljubljane na dosmrtno ječo. Obtožili so ju, da sta skrivala strelivo, ki so ga odkrili 7. aprila 1942 v skladišču finančnega urada na Poljanskem nasipu. (TMG, fasc. 286-636; VK, fasc. 5-I.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo v odsotnosti Franca Žabkarja in Antona Lebana iz Ljubljane na 25 let zavora, ker sta prinašala skupini aktivistov iz Pavšičeve ulice 9 propagandno literaturo. (TMG, fasc. 337-2155.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Stanka Kastelica iz Predol na 20 let zavora, Bojana Mehleta iz Račne na 3 leta zavora in Antona Mehleta iz Račne, v odsotnosti, na dosmrtno ječo. Pri Kastelicu so našli 40 nabojev dinamita in 45 m zažigalne vrvice, namenjene Mehletovima. (TMG, fasc. 286-723.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Ivana Švaba na 13 let in Karla Farčnika na 7 let zavora, oba iz Ljubljane. Obtožena sta bila, da sta zbirala denar za OF. (TMG, fasc. 386-3778.)

- Vojaško vojno sodišče je obsodilo Marijo Šutej iz Zagozdacca pri Predgradu na 10 let zapora, ker je sodelovala s partizani. V njenem stanovanju so našli italijanski vojaki ročno bombo. (TMG, fasc. 369-3219.)
12. Vojaško vojno sodišče je obsodilo italijanskega vojaka Francesca Carlina na eno leto zapora, ker ni hotel izpolniti ukazov, danih med čistko 29. julija 1942. (TMG, fasc. 367-3132.)
Izšla je 45. številka III. letnika informacijskega vestnika OF »Slovenski poročevalec«.
13. Edvard Kardelj je ilegalno odšel iz Ljubljane v Dolomite, kjer je bilo tedaj vodstvo narodnoosvobodilnega gibanja. (E. Kocbek, Tovarišija, str. 280.)
Italijanski vojaki so izvedli čistko v Čopovi ulici (danes Čufarjeva). (TMG, fasc. 403-4275.)
Italijanski vojaki so preiskali 24 oseb in 6 javnih ustanov. (VK, fasc. 6-I.)
Komanda vojaške posadke v Ljubljani je izdala navodila vojakom o gibanju v mestu. Mesto so razdelili na tri cone. V prvi coni, v strogem središču, ki so jo omejevale ulice: Prešernova, Šubičeva, Kongresni trg (danes Trg revolucije), Wolfova, Stritarjeva, Pred škofijo (danes Cini-Metodova), Kopitarjeva, Sv. Petra (danes Trubarjeva), Miklošičeva, Dalmatinova, Gosposvetska, Bleiweisova (danes Prešernova), so se vojaki lahko gibali od budnice do noči. V drugi coni, ki so jo omejevale ulice: Bleiweisova (danes Prešernova), Aškerčeva, Cojzova, Karlovska, Za Gradom, Domobranska (danes Roška ulica), Poljanska, Tomšičeva (danes Glonarjeva), Koblarjeva, Zaloška, Jegličeva (danes Njegoševa), Šmartinska, Vilharjeva, Robbova, Topniška, Sv. Marka (danes Strojeva), Samova, Jernejeva (danes Ulica Milana Majcna), Prešernova — so se vojaki lahko gibali od budnice do 17. ure. V tretji coni — zunanji — so se vojaki lahko gibali le v skupinah po trije. (XI. CA, fasc. 844-IV.)
14. Italijanske oblasti so preiskale 25 oseb in 5 javnih ustanov. (VK, fasc. 6-I.)
Vojaško vojno sodišče je obsodilo v odsotnosti Antona Štajnerja iz Željna pri Kočevju na dosmrtno ječo, ker je bil partizan. (TMG, fasc. 544-3068.)
Vojaško vojno sodišče je obsodilo v odsotnosti Alojza Prešerna, Lada Tobevska, Janeza Janežiča in Karla Notarja na dosmrtno ječo, Antona Piška na 10 let zapora in Hermana Prešerna, vse iz Ljubljane, na 4 leta in 6 mesecev zapora. Obtožili so jih, da so širili Slovenskega poročevalca, »Radio vestnik« ter pomagali partizanom. Na stanovanju Prešernovih so našli italijanski vojaki fotografije vojaških objektov. (TMG, fasc. 544-2725.)
15. General Gastone Gambaro je prevzel poveljstvo XI. armadnega zbora namesto generala Mania Robottia. (XI. CA, fasc. 658-V.)
Italijanske oblasti so preiskale 49 oseb in 2 javni ustanovi. (VK, fasc. 6-I.)

Ob 16.30 so agenti javne varnosti preiskali urad Slavka Gabrenje na Cesti 3. maja (danes Cankarjevi). Gabrenja se je skrnil v stranišče in streljal na agente, ko so ga odkrili. Policisti so ga ranili v glavo in odpeljali v bolnišnico, kjer je ob 3. uri ponoči umrl. V uradu so našli ilegalno propagandno literaturo, aretirali so uslužbenca Marijo Furlan in Ivana Beltrama, ki ju je vojaško vojno sodišče 12. februarja 1943 obsodilo. Sledile so množične aretacije aktivistov v rajonu Center. (VK, fasc. 4-IV; fasc. 5-IVb; TMG, fasc. 398-4160.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Ignaca Pajka iz Bohinjske Bele na dosmrtno ječo, ker je bil partizan. (TMG, fasc. 544-3815.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo v odsotnosti na dosmrtno ječo partizane Filipa Tekavca, Ivana Kmeta, oba iz Ribnice, ter Antona Majnika iz Volč in Alojza Zajca iz Žigmaric. (TMG, fasc. 270-104.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Jožeta Možina iz Črnomlja na 25 let zapora, ker je bil partizan. (TMG, fasc. 544-3771.)

Rajonski odbor OF Moste je za mesec december zbral 20.765 lir, in sicer: Z(elena) J(ama) — 7 terenskih odborov — 3.935 lir; S(v) K(riž) (danes Žale) — 4 terenski odbori — 2.067 lir; M(oste) — 6 terenskih odborov — 4.028 lir; S(tari) V(odmat) — 7 terenskih odborov — 1.263 lir; N(ovi) V(odmat) — 4 terenski odbori — 1.589 lir; Ko(deljevo) — 10 terenskih odborov — 2.416 lir; Š(tepanja) v(as) — 3 terenski odbori — 2.500 lir; Ko(linska tovarna hranil) — 2 terenska odbora — 150 lir; H(rovat) (danes tovarna tehničnih olj »Oljarna«) — 4 terenski odbori — 1.052 lir; T(uma) — 1 terenski odbor — 227 lir; Ro(..) — 2 terenska odbora — 150 lir; Hr(ibar) (danes tovarna trikotaznega perila »Pletenina«) — 2 terenska odbora OF — 990 lir, S(elo) — 1 terenski odbor — 45 lir; Zm(aj) — 1 terenski odbor — 333 lir. (NOB-C, fasc. 528-IV.)

Sredi decembra so v ilegalni grafični tiskarni CT KIPS »Truga« natisnili brošuro »Sokol v borbi za svobodo« št. 2. december 1942, 28 strani. Izdali sokoli v Osvobodilni fronti. Celotna naklada brošure pa je z aretacijo kurirja tiskarne 22. decembra 1942. propadla. (L. Čarni, Tehnike, str. 6.)

16. Vojaško vojno sodišče je obsodilo Franca Kotarja in Avgusta Cvetana, oba iz Zgornjih Kamenc, prvega na smrt, drugega na 4 leta zapora. Kotar je bil v partizanih, oba pa so obtožili sodelovanja pri sabotažni akciji ponoči 23. junija 1942 na železniški progi med Novim mestom in Ljubljano. Francu Kotarju so kazen 11. februarja spremenili v dosmrtno ječo. (TMG, fasc. 544-3035; CC RR, fasc. 158-III.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Ludvika Kutnarja in Karla Kutnarja, oba iz Potoka, prvega na dosmrtno ječo, drugega pa na 3 leta zapora. Prvega so obtožili, da je bil partizan, drugega pa sodelovanja s partizani. (TMG, fasc. 389-3896.)

17. 2. četa III. bataljona Tomšičeve brigade je razrušila progo med Škofljico in Šmarjem ter pri tem uničila dve lokomotivi in štiri vagoni. Promet je bil pretrgan do 20. decembra. (Slovenski zbornik, 1945, str. 712.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Ivana Ovsenika na 20 let, Jožeta Pezdırja na 15 let, Karla Zajška na 8 let, Bojana Sekulo na 8 let, Julijo Šinkovec in Avgusta Aliča na 4 leta zopora. Aretirali in obsodili so jih v zvezi z razkrito ilegalno tiskarno CT KPS »Tehnika« na Jernejevi cesti (danes Ulica Milana Majcna) dne 23. septembra 1942. (TMG, fasc. 384-3715.)

18. Vojaško vojno sodišče je obsodilo Vido Stepišnik na 8 let zopora in Vladimira Stepišnika na dosmrtno ječo. Stepišnikovo so obdolžili, da je sodelovala v OF in pomagala možu pri odhodu v partizane. Pri hišni preiskavi na Rudniku 105 so Italijani našli propagandno literaturo. (TMG, fasc. 380-3596.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Valentina Marušiča iz Ljubljane na dosmrtno ječo, ker je bil partizan. (TMG, fasc. 390-3915.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Friderika Frankla iz Ljubljane na 15 let zopora, ker je bil partizan. (TMG, fasc. 390-3926.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Ivana Žagarja iz Mleščeva pri Stični na 5 let zopora ter Marijo Beršnjak in Jožeta Koščaka, iz Hudega pri Stični, vsakega na 4 leta zopora, ker so sodelovali s partizani, pri Beršnjakovi pa so našli tudi radijski sprejemnik in oddajnik. (TMG, fasc. 393-4002.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Dominika in Stanka Korena, oba iz Črnomlja, na 1 leto zopora in 2.000 lir globe, ker so italijanski vojaki pri njiju našli strelivo. (TMG, fasc. 544-3700.)

19. Ob 12.30 so italijanski vojaki preiskali vse hiše v Petrarcovi ulici (danes Komenskega) med Resljevo in Kotnikovo ulico, kjer so našli orožje in strelivo. (CC RR, fasc. 175-II.)

Ljubljanska kvestura je izdala tiralice za 151 osebami, med njimi za Edom Brajnikom, dr. Janezom Kamonijem, Leopoldom Mačkom, Majdo Vrhovnikovo itd. (NOB-C, fasc. 527-II.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo Stanislava Zakrajška iz Lanišča na smrt in Franeko Verbič iz Sel pri Rudniku na 8 let zopora, ker sta bila partizana. Zakrajška so 26. decembra v Gramozni jami ustrelili. (TMG, fasc. 393-4027.)

Vojaško vojno sodišče je obsodilo partizana Ivana Filipiča iz Dobrove na dosmrtno ječo. (TMG, fasc. 394-4043.)

20. Ob 23.30 so partizani napadli italijansko posadko pri papirnici Vevče in postojanko MVAC v Dobrunjah. Napad se je končal ob 1.30 ponoči. Ranjen je bil Lojze Dežman, komandant MVAC. (TMG, fasc. 401-4250; CC RR fasc. 158-IV; Zbornik VI-4, dok. 202.)

21. Na IV. moški realni gimnaziji (bežigranski) so aretirali tri člane mladinske OF. (Arhiv OO ZB 52/57.)

Italijanski vojaki so aretirali Slavko Vrhovec, članico RO OF Vič. (M. Čepe, Spomini, str. 63.)

Rajonski odbor OF Center je za mesec december zbral 35.374 lir, in sicer: Gr(adišče) — 14 terenskih odborov — 14.788 lir; I. kvart — 7 te-

renskih odborov — 10.000 lir; III. kvart 902 liri; IV. kvart — 5 terenskih odborov — 1.044 lir; B(ona)č (papirna in kartonažna industrija, danes Kartonažna tovarna) — 9 terenskih odborov — 3.032 lir; B(a)n(ovina) (uradi bivše uprave Dravske banovine, kjer je bil sedež italijanskega Visokega komisarja) — 18 terenskih odborov — 5.608 lir. (NOB-C, fasc. 528-I.)

Rajonski odbor OF Bežigrad je za mesec december zbral 21.050 lir, in sicer: I. kvart 10.734 lir; II. kvart 5.263 lir; III. kvart 5.053 lir. Poleg denarnih prispevkov je rajon Bežigrad zbral še v zlatu: 5 prstanov, 1 uro in 1 obesek. (NOB-C, fasc. 528-I.)

Rajonski odbor OF Kolodvor je za mesec december zbral 35.468 lir, in sicer: I. kvart 1.340 lir; II. kvart — 2 terenska odbora — 5.435 lir; III. kvart — 7 terenskih odborov — 4.673 lir; IV. kvart — 2 terenska odbora — 1.115 lir; VI. kvart — 2 terenska odbora — 792 lir; VII. kvart — 8 terenskih odborov — 1.476 lir; VIII. kvart — 5 terenskih odborov — 2.431 lir; IX. kvart — 5 terenskih odborov — 2.126 lir; X. kvart — 2 terenska odbora — 1.080 lir in 15.000 lir prostovoljnih prispevkov (NOB-C, fasc. 528-III, fasc. 528-IV.)

Rajonski odbor OF Šiška je za mesec december zbral 18.576 lir, in sicer: I. kvart — 12. terenskih odborov — 5.955 lir; II. kvart 3 terenski odbori — 6.145 lir; III. kvart — 4 terenski odbori — 3.643 lir; Tr(amvaj) 1.086 lir; Pivovarna Un(ion) 1.579 lir. (NOB-C, fasc. 528-I.)

Rajonski odbor OF Trnovo je za mesec december zbral 13.149 lir in sicer je takrat obsegal 3 kvarte z 11 terenskimi odbori. (NOB-C, fasc. 528-III.)

Rajonski odbor OF Vič je za mesec december zbral 15.749 lir, in sicer: R(ožna) d(olina) — 10 terenskih odborov — 5.147 lir; G(lince) — 5 terenskih odborov — 7.703 lire; V(ič) — 3 terenski odbori — 1.377 lir; T(obačna) t(ovarna) 1.495 lir. Poleg tega je rajonski odbor OF Vič zbral še v zlatu: 5 zaročnih prstanov, 3 poročne prstane, 1 damsko verižico, 1 kržec, 2 para uhanov in 1 uhan brez para. V srebru pa: 1 moško urno verižico, 2 in pol damski verižici, 1 uhan brez para in 1 prstan. (NOB-C, fasc. 528-IV.)

Rajonski odbor OF Poljane je za mesec december zbral 11.132,50 lir, in sicer: M(agistrat) — 15 terenskih odborov — 4.603 lire; F(inančna direkcija) — 5 terenskih odborov — 1.965,50 lir; P(oljane) — 4 terenski odbori — 2.408 lir; Poleg denarnih sredstev je rajonski odbor OF Poljane zbral še 1 zlat obesek. (NOB-C, fasc. 528-IV.)

Odbor OF emigrantov je za mesec december zbral 1.185 lir. (NOB-C, fasc. 528-III.)

Rajonski odbori OF so zbrali v mesecu decembru; v tako imenovani »zlati akciji« 18 zlatih prstanov, 5 zlatih uhanov, zlate in srebrne verižice, ure, doze itd. (NOB-C, fasc. 528-II.)

Rajonski odbori OF so v mesecu decembru zbrali skupno 176.661,50 lir. (NOB-C, fasc. 528-I.)

V nočeh od 21. na 22. in od 22. na 23. december so belogardisti skupno z italijanskimi vojaki izvedli v mestu množične aretacije — »božične

racije«. Ljubljano so razdelili na 13 sektorjev, v katerih naj bi 86 patrolj MVAC aretiralo 813 ljudi. V belogardističnih patroljah je sodelovalo 126 članov MVAC iz Ljubljane, 328 belih »vaških stražarjev« z Dolenjskega in Notranjskega, 82 karabinjerjev in 246 italijanskih vojakov. Razen tega je imel vsak sektor še dve rezervni patrolji, ki so štejele 26 belogardistov iz Ljubljane in 26 s podeželja, 26 karabinjerjev in 52 italijanskih vojakov. Skupno je neposredno pri racijah sodelovalo 506 belogardistov in 406 karabinjerjev ter vojakov. Sezname ljudi za aretacijo so sestavili belogardistični voditelji s sodelovanjem italijanskega obveščevalnega oficirja na osnovi podatkov belogardistične obveščevalne službe. Aretirali so okrog 1.500 Ljubljančanov, ki so jih zaprli v belgijsko vojašnico, čez 3 mesece pa so jih poslali v internacijo v Visco. (F. Saje, Belogardizem, str. 489—490.)

22. Dopoludne so italijanski vojaki aretirali Alojza Tavčarja, kurirja ilegalne tiskarne CT KPS »Jama« ali »Truga«, ko je peljal literaturo iz tiskarne na javko. Še isti dan so odkrili ilegalno tiskarno »Trugo«, ki je bila v bunkerju pod Jevnikarjevo mizarско delavnico ob Domžalski cesti in aretirali 10 ljudi. Alojza Tavčarja so v procesu 9. marca 1943 obsodili na dosmrtno ječo. (TMG, fasc. 406-4342; VK, fasc. 5-IVb; Perme, Kronika, str. 7; Borec 1953, str. 399.)

Komandant XI. armadnega zbora je izdal divizijam v Ljubljanski pokrajini naslednje navodilo: Za božič bo odšlo večje število dijakov in študentov iz Ljubljane na počitnice k svojim družinam. OF bo skušala uporabiti te mlade ljudi za svojo obveščevalno službo, ter za prenašanje orožja in streliva. Vojaki naj na blokih pregledajo vse študente pri odhodu in povratku v mesto, da se prepreči njihov namen. (CC RR, fasc. 159-I.)

Poveljstvo XI. armadnega zbora je izdalo določbo, da so do nadaljnega ukinjeni vsi obiski v sodnih in vojaških zaporih. (TMG, fasc. 600-II.)

23. Karabinjerji so izvedli ponovno preiskavo na Gosposvetski cesti št. 13. Na podstrešju so našli strojnico, puško, 2 pištoli, 4 ročne bombe, 8 nabojev z naboji za pištole in 250 nabojev za puško. Iz skladišča orožja je vodil skriven prehod do stanovanja Jožeta Lesarja, ki so ga aretirali že 8. oktobra 1942. (TMG, fasc. 386-3796.)

Italijanski zaupnik je javil italijanskim oblastem, da bi bilo potrebno preiskati stanovanja štirih družin v Jenkovi ulici (Hribar, Rebernik, Mlakar in Fabjan). (CC RR, fasc. 210-III.)

Okrog 21. ure so italijanski vojaki aretirali 17-letno Pavlo Maček in 15-letno Niko Žagar iz Rožne ulice 33, ker so pri preiskavi našli pri njihju 4 vojaške naboje in ročno bombo. (VK, fasc. 5-IVb.)

26. Ob 7. uri so v Gramozni jami ustrelili Stanislava Zakrajška, ki ga je vojaško vojno sodišče 19. decembra 1942 obsodilo na smrt. (CC RR, fasc. 158-II; TMG, fasc. 393-4027, fasc. 610a.)

Ob 16. uri so partizani napadli italijansko patroljo iz postojanke Dobrove v bližini Stranske vasi. (TMG, fasc. 406-4334; CC RR, fasc. 158-IV.)

28. Vojaško vojno sodišče je obsodilo italijanskega vojaka Odina Vattolo iz Tarcenta (Furlanija) na 18 let zavora. Obtožili so ga, da je med fašisti razširjal propagandne vesti, trdil, da Italija ne bo zmagala, da morata Trst in Gorica pripasti Jugoslaviji, da je Slovenec, ker so njegovi starši Slovenci, in izjavil, da bo odšel v partizane. (TMG, fasc. 544-4084.)
29. Vojaško vojno sodišče je obsodilo partizana Karla Suhija iz Novega mesta na dosmrtno ječo. (TMG, fasc. 392-3998.)
 Vojaško vojno sodišče je obsodilo partizana Jožeta Koštomaja iz Bele cerkve na 30 let zavora. (TMG, fasc. 390-3916.)
 Vojaško vojno sodišče je obsodilo Antona Lesjaka iz Novega mesta na 24 let zavora, ker je nagovarjal italijanske vojake, naj gredo k partizanom. Aretirali so ga 20. novembra 1942. (TMG, fasc. 386-3776.)
 Vojaško vojno sodišče je obsodilo Ano Krže iz Kačjega potoka na 4 leta zavora, ker je kuhala partizanom. (TMG, fasc. 390-3917.)
 Vojaško vojno sodišče je obsodilo železničarja Franca Slabeta iz Planine na 2 leti in postajnega mačelnika na postaji Planina Jožeta Košmerlja na 2 leti in 8 mesecev zavora. Obtožili so ju, da sta kriva, da se je 25. novembra na postaji Planina iztiril cisternski vlak in se zaletel v drug vlak. (TMG, fasc. 390-3914.)
30. Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino je izdal odločbo o spremembi predpisov za promet in javne obrate. Po tej odločbi je bilo v Ljubljanski pokrajini dovoljeno svobodno gibanje v ljubljanski občini od 5. do 21. ure, v drugih občinah od 5. do 20.30. Določili so čas, ko so se morali zapirati javni obrati in se končati javne prireditve; v ljubljanski občini ob 20.30, v drugih občinah ob 20. uri. Odločba je stopila v veljavo 1. januarja 1943. (Službeni list 1942, št. 104.)
 Vojaško vojno sodišče je obsodilo Jožeta Pluta iz Cerovca pri Semiču na 26 let zavora, ker je bil v partizanih. (TMG, fasc. 389-3895.)
 Vojaško vojno sodišče je obsodilo Franca Skubica in Ivana Aubarja, oba z Daljnega vrha, prvega na 5 let, drugega pa na 4 leta zavora in Marijo Drenik iz Novega mesta na 6 mesecev zavora, ker so sodelovali s partizani. (TMG, fasc. 390-3919.)
 Vojaško vojno sodišče je obsodilo Alojza Novaka s Krušnega vrha na 2 leti zavora, ker je sodeloval s partizanskimi enotami in obveščal partizane o italijanskih premikih. (TMG, fasc. 372-3304.)
 Italijanska policija je razpisala nagrado po 30.000 lir za naslednje voditelje KP in OF: Edvarda Kardelja, Milana Lemeža, Edvarda Kocbeka, Franceta Lubeja. (Arhiv IZDG, fasc. 527-II.)
31. Od 16. novembra 1941 do 31. decembra 1942 je Vojaško vojno sodišče obravnavalo 4.787 obtožb proti 6.707 Slovincem in izreklo 69 smrtnih obsodb ter obsodilo 239 ljudi na dosmrtno ječo. (Lj. v borbi, str. 16; F. Saje, Belogardizem, str. 489.)
 Decembra so aretirali skoraj ves kvartni odbor OF v Trnovem. (Spominsko gradivo.)

Ob koncu leta 1942 je bilo izdano skladišče orožja pri Trontljevih v Linhartovi ulici. Italijanski vojaki pri preiskavi orožja niso našli, ker so ga mladinci pravočasno odnesli. Družino Trontelj in 21 oseb so aretirali in predali vojaškemu vojnemu sodišču. Med njimi so bili predvsem mladinci. (M. Čepe, Spomini, str. 57.)

Ob koncu leta 1942 je bila v Ljubljani reorganizirana narodna zaščita, ki je štela okrog 3.000 članov. Ustanovljenih je bilo 5 bataljonov, vsak bataljon je imel 3 čete, četa pa 3 vode, sestavljene iz desetih. (Šiška, Spomini, str. 18.)

Decembra je izšla 1. številka I. letnika vestnika Slovenske narodne pomoči — »Narod v ječi«.

Decembra je izšla posebna izdaja tiskanega informacijskega vestnika OF »Slovenski poročevalec«. Med drugim prinaša resolucijo Ustanovnega zbora Protifašističnega narodnega sveta narodne osvoboditve Jugoslavije v Bihaču in komuniké IOOF z dne 1. decembra 1942, ki izraža v njem IOOF soglasje s sklepi AVNOJ.

Izšla je tudi ciklostirana izdaja informacijskega vestnika OF »Slovenski poročevalec«.

Decembra je izšel »Radio vestnik« OF.

Decembra je izšla 6. številka kontrarevolucionarnega glasila »Slovenska zaveza«.